

MISYJNE MATERIAŁY FORMACYJNE DLA DZIECI 2023/2024

W KOŚCIELE TO
W CHRYSZTUSA CIELE

Misyjne Materiały Formacyjne dla Dzieci

W Kościele to w Chrystusa Ciele

**CAŁY KOŚCIÓŁ
DLA CAŁEGO ŚWIATA**

https://missio.page.link/MF_2023_2024

Warszawa 2023

Autorzy:

ks. dr Maciej Będziński

ks. dr Tomasz Herc

s. dr Monika Juszka RMI

s. Nazaria Nizio OSB

Alicja Zaręba

Redakcja:

Alicja Zaręba

Konsultacja merytoryczna:

s. Leonia Pyrek

o. prof. Dinh Anh Nhue Nguyen OFMConv.

ks. prof. dr hab. Marek Tatar

ks. dr Grzegorz Zakrzewski

Okładka: Krzysztof Kopania

Korekta: Ewa Mościcka

Skład: Krzysztof Kopania

Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci

01-015 Warszawa, skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9

tel. (22) 536-90-27, (22) 536-90-29

e-mail: pdm@missio.org.pl

Konto: PKO BP SA I/0 Warszawa

72 1020 1013 0000 0102 0002 7169

ISBN 978-83-67362-04-7

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Regulamin współpracy z Papieskimi Dziełami Misyjnymi	
RODO	9
Zezwolenie rodzica / opiekuna prawnego dziecka	11
Zaświadczenie	12
Rekomendują	13
Modlitwa	19
WRZESIEŃ – ROLA UPRAWNA (Mt 13, 24–30)	21
PAŹDZIERNIK – LUD BOŻY (Mt 28, 16–20)	33
LISTOPAD – NARÓD WYBRANY (Mt 4, 18–22)	44
GRUDZIEŃ – KOŚCIÓŁ JEST POWSZECHNY (Łk 2, 6–14)	55
STYCZEŃ – ŁÓDŹ PIOTROWA (Mk 4, 35–41)	65
LUTY – KOŚCIÓŁ JEST SZPITALEM (Mk 2, 13–17)	79
MARZEC – KOŚCIÓŁ JAKO OWCZARNIA (Łk 15, 3–7)	88
KWIECIEŃ – KOŚCIÓŁ ŚWIĄTYNIĄ DUCHA ŚWIĘTEGO (J 2, 19–22)	99
MAJ – KOŚCIÓŁ BUDOWLĄ BOŻĄ (Łk 22, 19–20)	107
CZERWIEC – KOŚCIÓŁ APOSTOLSKI	116
Aneksy	
Aneks 1	125
Aneks 2	133
Aneks 3	141
Aneks 4	146
Aneks 5	150

WSTĘP

W KOŚCIELE TO W CHRYSZTUSA CIELE

„Cały Kościół dla całego świata” – bł. Paweł Manna

Rozpoczynamy nowy rok naszej misyjnej formacji w Ogniskach Misyjnych i innych grupach dziecięcych i młodzieżowych. Temat tegorocznych „Misyjnych Materiałów Formacyjnych” dla dzieci brzmi: **W KOŚCIELE TO W CHRYSZTUSA CIELE**. Odwołuje się on do punktów 787–796 Katechizmu Kościoła Katolickiego (zob. aneks 1), punktów 7 i 8 Konstytucji dogmatycznej o Kościele *Lumen gentium* (zob. aneks 1) oraz do słów z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan:

„Jedno jest Ciało i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani do jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który [jest i działa] ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich. [...] On ustanowił jednych apostołami, innych prorokami, innych ewangelistami, innych pasterzami i nauczycielami dla przysposobienia świętych do wykonywania posługi, celem budowania Ciała Chrystusowego, aż dojdziemy wszyscy razem do jedności wiary i pełnego poznania Syna Bożego, do człowieka doskonałego, do miary wielkości według Pełni Chrystusa. [Chodzi o to], abyśmy już nie byli dziećmi, którymi miotają fale i porusza każdy powiew nauki, na skutek oszustwa ze strony ludzi i przebiegłości w sprowadzaniu na manowce fałszu. Natomiast żyjąc prawdziwie w miłości, sprawmy, by wszystko rosło ku Temu, który jest Głową – ku Chrystusowi” (Ef 4, 4–6; 11–16).

W ubiegłym roku patronowała nam bł. Paulina Jaricot, poznawaliśmy jej życie i ukochaną przez nią modlitwę różańcową.

W tym roku pragniemy przedstawić innego błogosławionego, założyciela jednego z Papieskich Dzieł Misyjnych. Mowa o bł. Pawle Mannie, który w 1916 r. dał początek Papieskiej Unii Misyjnej.

O. Manna urodził się 1872 r. we Włoszech, w Avellino, niedaleko Neapolu. Od najmłodszych lat był pełen życia, werwy i chęci poznawania świata.

W wieku 22 lat został wyświęcony na kapłana i już rok później wyjechał na misje do Birmy. Z krótkimi przerwami pracował tam 12 lat. Przerwy te spowodowane były jego złym stanem zdrowia. Wracił do Włoch, żeby się leczyć, ale kiedy tylko czuł się lepiej, natychmiast wracał na ukochane tereny misyjne. Niestety w czasie leczenia w połowie 1907 r. stan jego zdrowia był tak poważny, że biskup nie pozwolił mu wrócić do Birmy. Dla o. Manny było to niezwykle trudne doświadczenie. Długo nie potrafił się z tym pogodzić, jednak to właśnie ten czas ciemnej nocy ducha z Bożą pomocą stał się początkiem niezwykłego dzieła, które trwa i rozwija się dzisiaj w 120 krajach świata.

W czasie pobytu na misjach o. Paweł bardzo mocno doświadczył, że „gdzieś tam”, w dalekich krajach, żyją ludzie, którzy są tak samo jak on ukochani przez Boga. Za nich wszystkich Chrystus oddał życie, dla nich zmartwychwstał i również dla nich założył Kościół. O. Manna poczuł się odpowiedzialny za to, żeby wszystkim ludziom na świecie o tym powiedzieć!

Kiedy wrócił do Włoch, uderzyło go, jak wielkie są na świecie dysproporcje. W jego ojczyźnie, w wielu miastach i miejscowościach było wielu księży, a w Birmie i na innych misjach kapłan mógł dotrzeć do wiosek z sakramentami raz lub dwa razy do roku. O. Manna zauważył też, że bardzo mało księży i wiernych we Włoszech myśli o ludziach poza swoim krajem i o tym, że i oni mogliby usłyszeć o Chrystusie i Bożej miłości.

O. Manna zaczął działać! Wydawał czasopisma i broszury, publikował listy od misjonarzy, tłumaczył, jak można pomóc misjom. Chciał przypomnieć każdemu ochrzczoneму, że Kościół nie kończy się we Włoszech i że każdy, komu dana została łaska wiary, ma obowiązek pomagać w ewangelizacji świata. Stąd najśłynniejsze zdanie o. Manny: „**CAŁY KOŚCIÓŁ DLA CAŁEGO ŚWIATA**”. To znaczy, że każdy wierzący i należący do Kościoła ma zadbać o szerzenie Ewangelii na całym świecie.

O. Paweł uważał, że to księża powinni o tym przypominać wiernym. Ale żeby mogli to robić, najpierw im samym trzeba nieustannie mówić o powszechności powołania misyjnego. Dlatego w 1916 r. założył Unię Misyjną Duchowieństwa, która dzisiaj nosi nazwę Papieska Unia Misyjna. Jej zadaniem jest mówienie o misjach, formowanie do animacji misyjnej i budowanie wspólnoty z braćmi i siostrami całego Kościoła (więcej na temat PUM: <https://missio.org.pl/papieska-unia-misyjna/> oraz w aneksie 2).

Posłuchajcie, kim był o. Paweł Manna, i czym się zajmuje Papieska Unia Misyjna: <https://www.youtube.com/watch?v=x3bvDB21oZA> (lub załącznik **superbohaterzy_o.PM**)

O. Manna, który ukochał Chrystusa, Kościół i misje, będzie naszym przewodnikiem w poznawaniu Kościoła. Wokół tajemnicy Kościoła bowiem skupia się od niemal roku formacja duszpasterska w naszym kraju.

Poznając życie bł. o. Pawła Manny, będziemy się przyglądać różnym sprawom Kościoła, „rozszyfrowując” obrazy, jakimi opisuje go Pismo Święte i Tradycja.

Postaramy się zwrócić uwagę na jedność Kościoła Chrystusowego na całym świecie. Podkreślimy, jak ważne jest budowanie coraz mocniejszej więzi z Kościołem lokalnym, pamiętając jednocześnie, że należymy do Kościoła powszechnego i mamy braci i siostry na całym świecie.

*Jeden Kościół jest na świecie, sam Pan Jezus go założył,
jego rozwój oraz trwanie w nasze ręce ufnie złożył.
Chcę pomagać innym dzieciom, bo to moi bracia, siostry,
w Chrystusowym tym Kościele nikt nikomu nie jest obcy!*

Schemat każdego spotkania w tym roku bazuje na trzech filarach, na których o. Paweł Manna oparł działania Papieskiej Unii Misyjnej, a są to: **informacja, formacja i zjednoczenie**. Zdaniem Błogosławionego, by być dobrym misjonarzem, trzeba najpierw **szukać informacji**, czytać, poznawać i poszukiwać. To pomaga **formować** się wewnętrznie, rozbudzać ducha misyjnego i uczyć się, jak przekazywać Ewangelię, docierając do innych ludzi. Wreszcie o. Manna dużą wagę przywiązywał do wspólnoty, grupy i wspólnego działania. Dlatego też podkreślał **zjednoczenie**. Uważał, że można modlić się za misje i pomagać indywidualnie, jednak o wiele więcej owoców i pożytku przyniesie działanie wspólne. Mówił, że szybciej i pewniej wojnę wygra całe wojsko niż jeden pojedynczy żołnierz. Jego zdaniem wszystko, co rozbija wspólnotę i jedność, jest przeszkodą w głoszeniu Ewangelii.

TYTUŁ i obraz Kościoła, który w tym miesiącu nam towarzyszy.

„**FLASH**” – krótkie streszczenie tego, o czym będzie mowa.

INFORMACJA WAŻNA JEST,

WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST! – to wprowadzenie do spotkania. Wyjaśnienie tematu, skierowanie na podejmowaną w danym miesiącu akcję PDM, na okres liturgiczny itp.

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA,

TO POTRZEBNA JEST FORMACJA! – to główna część spotka-

nia. Pracujemy z konkretnym obrazem Kościoła i fragmentem Pisma Świętego. Poznajemy życie bł. Pawła Manny i to, co powiedział i napisał na temat Kościoła. Poznajemy też lepiej akcję PDM, której chcemy się podjąć.

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE,

DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE! – na podstawie wszystkiego,

czego dowiedzieliśmy się wcześniej, podejmujemy konkretne działanie w Kościele lokalnym (w naszej szkole lub parafii) ***Tutaj wspólnie działamy...*** oraz, we współpracy z Dyrekcją Krajową PDM włączamy się w działalność Kościoła powszechnego, pomagając misjonarzom i dzieciakom na terytoriach misyjnych ***...tam daleko pomagamy!***

DLA DOCIEKLIWYCH

– w tym miejscu znajdują się fragmenty z dokumentów Kościoła, takich jak Katechizm Kościoła Katolickiego i/lub Dokumentów Soboru Watykańskiego II.

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

– pod tym hasłem kryje się krótki filmik (**załącznik Mysz_0**), w którym s. Monika RMI i MiSz (czyli Misyjna Mysz) opowiadają historie z życia bł. o. Pawła Manny.

Na początku tej broszury znajdują się link i kody QR do załączników ze wszystkimi potrzebnymi w tym roku pomocami (kartami pracy do wydruku, zdjęciami, banerami, filmami itp.). Przykładowe załączniki znajdują się na końcu scenariusza danego miesiąca.

Animatorom, rodzicom, księżom i innym dorosłym polecamy comiesięczne broszury formacyjne publikowane na stronie: <https://missio.org.pl/formacja-pum/> oraz książki o bł. o. Pawle Mannie, które są do nabycia w naszym sklepie <https://misyjny-sklep.missio.pl/2-sklep-missio-polonia>:

- Sandro Schiattarella PIME (tłum. Luca Bovio IMC), *Nowenna do bł. Pawła Manny*, Warszawa b.d.;
- Missio Polonia, *Świętość to miłość. Ojciec Paweł Manna*, Warszawa 2005;
- Piero Gheddo, *Paweł Manna. Założyciel Papieskiej Unii Misyjnej*, wydanie II (w przygotowaniu);
- Missio Polonia, *Myśli Pawła Manny na każdy dzień* (w przygotowaniu).

Dysponujemy również folderami i obrazkami z bł. o. Manną oraz naklejkami Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, które dzieci mogą zbierać przez cały rok. Mogą one także służyć za nagrody przy różnych okazjach. Naklejki do nabycia w naszym sklepie (wraz z numerem 3/2023 dwumiesięcznika „Świat Misyjny” <https://misyjny-sklep.missio.pl/swiat-misyjny/1567-swiat-misyjny-32023.html> albo oddzielnie <https://misyjny-sklep.missio.pl/papieskie-dzielo-misyjne-dzieci/1587-naklejki-plakat-pdmd.html>) lub wersja do wydruku w aneksie nr 5.

Zachęcamy do korzystania ze wszystkich materiałów.

Mamy nadzieję, że tegoroczne materiały przyczynią się do umocnienia w nas prawdy, że jesteśmy częścią Kościoła powszechnego, przypomną każdemu o powszechnym powołaniu misyjnym i rozbudzą w nas pragnienie formacji i animacji misyjnej.

W imieniu zespołu redakcyjnego
s. Monika Juszka RMI, sekretarz krajowy PDMD

REGULAMIN WSPÓLPRACY Z PAPIESKIMI DZIEŁAMI MISYJNYMI

RODO

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Dekretu ogólnego w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele katolickim, wydanego przez Konferencję Episkopatu Polski w dniu 13 marca 2018 r. (dalej: Dekret) i art. 13 Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (dalej RODO), informujemy, że:

1. Administratorem danych są Papieskie Dzieła Misyjne (skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9, 01-015 Warszawa, pdm@missio.org.pl), reprezentowane przez ks. Macieja Będzińskiego, dyrektora krajowego PDM (+48 600 820 986, dyrektor.pdm@missio.org.pl).
2. Inspektorem ochrony danych jest ks. Maciej Będziński (+48 600 820 986, dyrektor.pdm@missio.org.pl lub iodpdm@missio.org.pl).
3. Celem przetwarzania danych jest realizacja celów statutowych Papieskich Dzieł Misyjnych, w tym organizacja wydarzeń oraz udokumentowanie jego przebiegu (w periodyku, internecie, na portalach społecznościowych, odwoływanie się do wydarzenia jako historii, prezentowanie laureatów).
4. Podstawą prawną przetwarzania jest wyrażona zgoda.
5. Dane nie będą przekazywane publicznej kościelnej osobie prawnej mającej siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Dane Pańskiego dziecka będą przetwarzane przez okres do 6 lat, potem będą archiwizowane zgodnie z przepisami ochrony danych osobowych.
7. Przysługuje Państwu prawo dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania.
8. Przysługuje Państwu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Kościelny Inspektor Ochrony Danych (skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 6, 01-015 Warszawa, kiod@episkopat.pl).

9. Uczestnictwo Państwa dziecka w proponowanych przez Papieskie Dzieła Misyjne wydarzeniach w ciągu całorocznej formacji wiąże się z udzieleniem pełnej zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz udzieleniem zgody na publikację wizerunku indywidualnego lub grupowego.

ZEZWOLENIE RODZICA / OPIEKUNA PRAWNEGO DZIECKA

Ja,, oświadczam, iż
wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych mojego ma-
letniego dziecka,
ucznia szkoły
w do celów związanych
z jego udziałem w akcjach związanych z całoroczną formacją w Ognisku
Misyjnym przygotowaną przez Papieskie Dzieła Misyjne.
Wyrażam także zgodę na publikowanie imienia i nazwiska oraz wizerun-
ku za pomocą środków społecznego przekazu i w czasopismach wydawa-
nych przez Papieskie Dzieła Misyjne.
Oświadczam, że zapoznałem/am się z Regulaminem współpracy
z Papieskimi Dzielami Misyjnymi i akceptuję jego postanowienia.

.....
(*miejsowość, data*)

.....
(*podpis rodzica lub opiekuna prawnego*)

.....
(miejsowość i data)

ZAŚWIADCZENIE
Ja niżej podpisany/a

.....
(imię i nazwisko opiekuna / opiekunów grupy)

opiekun

.....
(nazwa grupy, szkoła / parafia, miejscowość)

przedstawiłem/am rodzicom / opiekunom dzieci Regulamin współpracy z Papieskimi Dzielami Misyjnymi oraz posiadam pisemne zgody na publikację przesłanych zdjęć i materiałów filmowych. Wszystkie zainteresowane osoby zostały poinformowane o możliwości wykorzystania nadesłanych materiałów w ramach statutowej działalności Papieskich Dziel Misyjnych oraz wyraziły zgodę na ich publikację na portalach społecznościowych, na stronach internetowych PDM oraz w czasopiśmie „Świat Misyjny” i „Misje Dzisiaj”.

.....
(podpis opiekuna grupy)

REKOMENDUJĄ

OKIEM ANIMATORA

s. Leonia Pyrek

Służebniczka śląska i rodowita Ślązaczka. Absolwentka Szkoły Animatorów Misyjnych 2017 i 2019. Katechetka, nauczycielka religii, animatorka misyjna, dyrektorka przedszkola, pedagog wychowania przedszkolnego, absolwentka KUL-u, geniusz szydełka i innych robótek ręcznych. Mistrzyni słowa o niezwykłej umiejętności trafnej oceny sytuacji. Na co dzień pracuje z przeróżnymi ludźmi od 3. roku życia wzwyż. Współpracowniczka i serdeczna przyjaciółka Papieskich Dzieł Misyjnych w Polsce.

„Niesamowicie i pozytywnie zaskakuje przedstawienie trudnych, teologicznych prawd o Kościele w sposób ciekawy, wręcz intrygujący i idealnie dostosowany do możliwości młodego odbiorcy. Wszystko po to, by Kościół poznać, pokochać i tworzyć. A do tego celu prowadzi uczestników słowo Boże, nauka Kościoła i postać bł. Pawła Manny. Spotkania to nauka poprzez zabawę, burza pomysłów, znakomite metody aktywizujące, zmienne tempo, logiczne przejścia między poszczególnymi elementami spotkania, pogłębienia i powtórki. Jednym słowem: majstersztyk metodyczny. Animator otrzymuje treść i wszystkie pomoce, co znakomicie ułatwia prowadzenie spotkań i należy mieć nadzieję, że również zachęci do zakładania nowych Ognisk Misyjnych”.

s. Leonia Pyrek, Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej (Śląskie)

OKIEM „SZEFA” PAPIESKIEJ UNII MISYJNEJ
o. prof. Dinh Anh Nhue Nguyen OFMConv.

Sekretarz generalny PUM. Jest Wietnamczykiem, ale swoją formację zakonną odbył w Polsce i należy do warszawskiej prowincji franciszkanów konwentualnych. Przed wstąpieniem do zakonu ukończył politechnikę w Tula (Rosja) i z zawodu jest elektronikiem. Już jako kapłan ukończył biblistkę na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Potrafi mówić siedmioma językami, w tym po polsku!

Jak co roku Dyrekcja Krajowa PDM w Polsce przygotowała „Materiały Formacyjne” dla dzieci. Z wielką radością przyjąłem fakt, że tym razem najmłodszy poznawać będą osobę bł. o. Pawła Manny oraz tak bardzo przez niego ukochany Kościół.

O. Paweł Manna, włoski misjonarz żyjący na przełomie XIX i XX w., jest wciąż jeszcze osobą dość mało znaną. A to wielka szkoda, bo jego myśl misyjna, eklezjalna i ekumeniczna wyprzedziła znacząco czasy, w których żył. To, co o. Manna mówił i pisał o powszechnym powołaniu do świętości i ewangelizacji, o konieczności jedności chrześcijan w głoszeniu Ewangelii, o dialogu międzyreligijnym czy też o odpowiedzialności wszystkich ochrzczonych za misje, odnajdujemy w oficjalnych dokumentach Kościoła dopiero w tych z Soboru Watykańskiego II.

Cieszę mnie zatem fakt, że autorzy „Materiałów Formacyjnych” pragną zaznajomić najmłodszych z powyższymi treściami. Co więcej, czynią to za pomocą zabaw, obrazów, przypowieści i innych zadań angażujących dzieci, co sprawia, że trudne treści eklezjologiczne i misjologiczne przedstawione są w sposób niezwykle prosty i przystępny.

Każdy konspekt spotkania (a jest ich 10) prezentuje jeden z obrazów czy też aspektów Kościoła oraz fragment z życiorysu lub nauczania

bł. o. Manny. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że dość trudne nauczanie o. Pawła zostało przekazane dzieciom w formie żartobliwych, krótkich filmików, które skupiają uwagę najmłodszych, a tym samym w prosty sposób tłumaczą poważne treści.

Ciekawy jest również podział każdego ze spotkań. Poszczególne ich etapy odwołują się do schematu zaproponowanego przez samego o. Mannę: informacja, formacja i zjednoczenie. Te trzy rzeczywistości o. Paweł uważał za trzy filary dobrej posługi misyjnej. W proponowanych materiałach te same trzy filary są kanwą, na której osnute jest każde ze spotkań.

Jako teolog i sekretarz generalny Papieskiej Unii Misyjnej, której założycielem był bł. o. Paweł Manna, z całego serca polecam tegoroczne „Materiały Formacyjne”. Pragnę podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie tych oryginalnych i przydatnych treści do formacji i animacji misyjnej nie tylko dla dzieci, lecz także dla ich wychowawców. Niech formacja prowadzona za ich pomocą pomoże nam bardziej kochać Kościół i pamiętać, że każdy chrześcijanin ma za zadanie dbać o ewangelizację całego świata.

[o. prof. Dinh Anh Nhue Nguyen OFMConv.,
sekretarz generalny Papieskiej Unii Misyjnej](#)

OKIEM PROFESORA TEOLOGII
ks. prof. dr hab. Marek Tatar

Od 34 lat prezbiter Kościoła powszechnego, pochodzi z diecezji radomskiej. Profesor zwyczajny duchowości. Prodziekan Wydziału Teologicznego UKSW. Kierownik Katedry Mistyki Chrześcijańskiej UKSW, krajowy duszpasterz powołań KEP. Autor wielu artykułów i wystąpień z zakresu duchowości chrześcijańskiej zarówno w Polsce, jak i za granicą. Zagorzały wielbiciel wspinaczki wysokogórskiej i górskich spacerów. Od wielu lat współpracownik i przyjaciel PDM.

Analiza zaprezentowanych materiałów formacyjnych pod kątem teologicznym pozwala potwierdzić pełną ich poprawność. W dużej mierze opierają się one na oficjalnym nauczaniu Kościoła zawartym w jego dokumentach. Rozpisane w systematycznym układzie miesięcznym materiały prezentują bardzo zwięzłą eklezjologię Kościoła katolickiego w kluczu misyjnym i misjologicznym. Należy podkreślić szczególnie wkład zespołu redakcyjnego w zastosowaną metodologię. Dość obszerny, a jednocześnie skomplikowany materiał teologiczny, pastoralny i formacyjny został przygotowany w sposób bardzo profesjonalny, a zarazem na poziomie percepcji dziecięcej. Na podkreślenie zasługuje ich misyjno-ewangelizacyjne ukierunkowanie. W ten sposób Papieskie Dzieła Misyjne Dzieci proponują bardzo konkretną drogę formacyjną na poziomie ludzkim, intelektualnym oraz duchowym. Publikacja oraz udostępnienie przygotowanych materiałów z pewnością może przynieść bardzo konkretne owoce w życiu dzieci zaangażowanych w to dzieło, ich rodzin, środowisk parafialnych czy też grup formacyjnych.

Warszawa, 30 maja 2023 r.

ks. prof. dr hab. Marek Tatar, Instytut Nauk Teologicznych,
Zakład Teologii Systematycznej Katedra Mistyki Uniwersytetu
Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

OKIEM KATECHETYKA
ks. dr Grzegorz Zakrzewski

Od 12 lat prezbiter Kościoła powszechnego pochodzący z diecezji płockiej. Wykładowca katechetyki w WSD w Płocku. Dyrektor Wydziału Katechetycznego diecezji płockiej. Duszpasterz młodzieży i rekolekcjonista. Pasjonat pieszych pielgrzymek, bo jak sam mówi: „Ewangelia wchodzi do serca przez nogi”.

Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci po raz kolejny przygotowało materiały formacyjne dla katechetów. W tym roku cykl spotkań nosi podtytuł „W Kościele to w Chrystusa Ciele”. Taka tematyka jest prawidłowo dobrana, gdyż koresponduje z programem duszpasterskim noszącym tytuł „Wierzę w Kościół Chrystusowy” oraz z aktualnym w Kościele tematem synodalności. Wszystko to sprawia, że młody odbiorca katechezy ma poczucie bycia prowadzonym w jednym kierunku.

Cała koncepcja przewiduje cykl 10 spotkań – po jednym w każdym miesiącu roku szkolnego. Scenariusze przygotowano z wielką dbałością o szczegóły – dokładnie opisano zarówno przebieg spotkań, jak i przedstawiono niezbędne pomoce i środki. Na uwagę zasługuje oparcie materiałów na źródłach biblijnych oraz obfite czerpanie z wielu różnych dokumentów Kościoła. Nie przeszkadza to jednak w dopełnieniu materiałów ciekawymi pomocami multimedialnymi i aktywizującymi, przystępnymi dla dzieci i młodzieży. Materiały są tak skonstruowane, że będą mogły posłużyć zarówno doświadczonym animatorom misyjnym, jak i tym, którzy dopiero rozpoczynają tę posługę.

Dobrym pomysłem jest promocja kolejnego świadka wiary realizującego posługę misyjną. W tym roku formacyjnym będzie to bł. Paweł Manna, który w 1916 r. dał początek Papieskiej Unii Misyjnej. Spotkanie z tymi, którzy przed nami podejmowali to wielkie misyjne dzieło, przypomina o sztafecie niesienia Ewangelii, jaką przez wieki podejmuje Kościół.

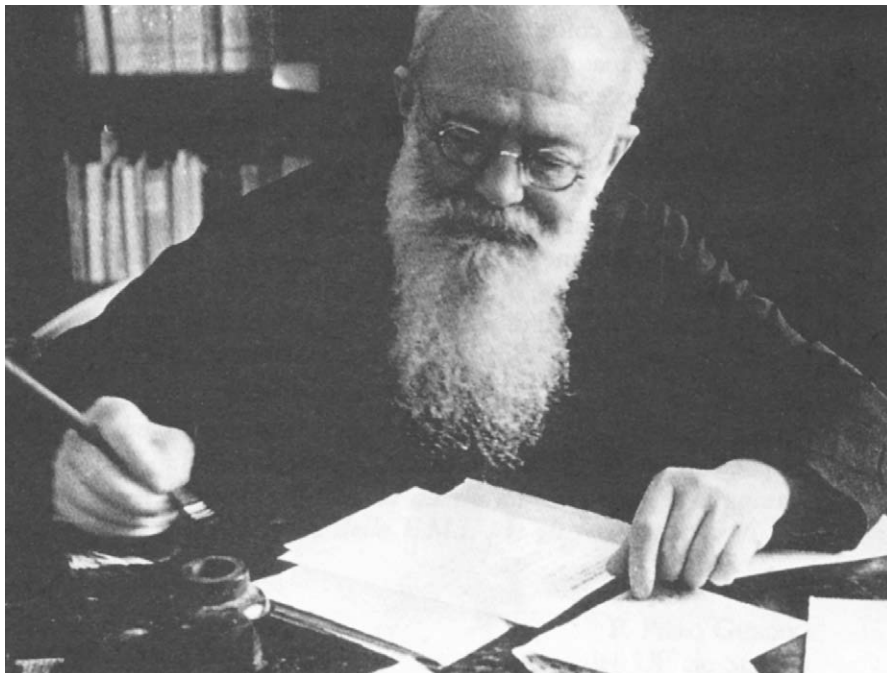
Czyni to jednak poprzez konkretnych ludzi, kiedyś przez bł. Pawła Mannę, a dziś przez kolejne zastępy misjonarzy, animatorów, katechetów i młodych zaangażowanych w misję.

Warto podkreślić również jednolitość koncepcji. Każdy konspekt zawiera listę potrzebnych przedmiotów umożliwiających właściwe przeprowadzenie zajęć. Ponadto stosownie do wieku uczestników wychodzi się od ich doświadczeń i spostrzeżeń, by na ich podstawie uświadomić odbiorcom konkretne zagadnienie. Na uwagę zasługuje podjęcie tematu korelacji przedmiotowej i wychodzenie poza wiedzę znaną z lekcji religii. Ważnym aspektem wydaje się podanie w konspekcie działu „Dla dociekliwych”. Obecnie dyskutując o sposobach pracy z uczniami, często rozważa się różnego rodzaju trudności i dysfunkcje, a nie docenia się zaangażowania uczniów zdolnych i wymagających specjalnych potrzeb edukacyjnych w sensie pozytywnym. Całość materiałów daje szeroki wachlarz możliwości dla prowadzącego.

Niewątpliwym walorem misyjnych materiałów formacyjnych jest bogata warstwa metodyczna. W konspektach nie zabraknie więc śpiewu, zabaw ruchowych i słownych czy intelektualnych rozrywek. Jest to niezwykle ważne w sytuacji, w której promuje się aktywizację nie tylko audiowizualną, lecz także holistyczną, angażującą całego człowieka i wszystkie zmysły. Ta szeroko rozumiana aktywizacja nie przysłania nadrzędnych celów całego projektu.

Recenzowane materiały – zgodnie z intencją autorów – mają prowadzić do jednego celu. Jest nim wezwanie, aby „każdy wierzący i należący do Kościoła zadbał o szerzenie Ewangelii na całym świecie”. Przygotowane przez PDMD materiały dokładają kolejną cegiełkę do realizacji tego nadrzędnego celu.

ks. dr Grzegorz Jerzy Zakrzewski

Boże wielki i miłosierny,
który dałeś Kościołowi
błogosławionego Pawła Manę,
apostoła Ewangelii
i orędownika jedności Kościoła,
przez jego wstawiennictwo
umocnij naszą wiarę
i spraw, abyśmy działali w miłości.
Pomnóż liczbę misjonarzy i uświęć ich,
by cała ziemia wielbiła i wychwalała Ciebie
na wieki wieków. Amen.

CAŁY KOŚCIÓŁ DLA CAŁEGO ŚWIATA!

[MISSIO.PAGE.LINK/MF_2023_2024](https://missio.page.link/MF_2023_2024)

Kościół to UPRAWNA ROLA, w nim się spełnia Boża wola.

Kto nad sobą tu pracuje, ten wiele w życiu zwojuje!

We wrześniu dziękujemy Panu Bogu za dary zbóż, ziół, roślin i kwiatów. Żeby móc cieszyć się pięknymi i wartościowymi plonami, trzeba się wcześniej dość mocno napracować. Jednak mimo naszej pracy nie wszystko zależy od nas. Świetnie o tym wiedzą rolnicy.

Dziękujemy również Jezusowi za rozpoczęcie nowego roku szkolnego. Żeby na koniec czerwca odebrać świadectwo z jak najlepszymi ocenami, też trzeba się natrudzić i napracować. A co więcej, tę pracę trzeba zacząć już dziś!

Spójrzmy na Kościół jak na ROLĘ UPRAWNĄ. By wzrastał i rozprzestrzeniał się po świecie, potrzeba wiele cierpliwości i pracy. Pracę misji i ewangelizacji zaczynamy zawsze od samych siebie, od pracy nad sobą. W tym wszystkim pomaga nam łaska Boża, bo przecież bez Bożej pomocy nic nie możemy sami uczynić.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- projektor, laptop, głośnik
- Pismo Święte
- tekst *Bajki o rosnącym ryżu* (**załącznik 5.1**)
- utwór Vivaldiego *Wiosna* (link: <https://www.youtube.com/watch?v=jdLJHuQeNI&t=109s>)
- doniczka z roślinką lub ziemią
- rozsypanka z liter (**załącznik 5.2** lub link <https://wordwall.net/pl/resource/53257871>)
- tekst przypowieści o pszenicy i chwacie (**załącznik 5.3**)

- quiz (**załącznik 5.4** lub link <https://wordwall.net/pl/resource/53259400>)
- zdjęcie porównujące pszenicę i życie roczną (**załącznik 5.5**)
- 2 koszyczki
- serca z czerwonego brystolu (**załącznik 5.6**)
- karty z myślami o. Pawła Manny (**załącznik 5.7** lub link <https://wordwall.net/pl/resource/53258578>)
- tekst modlitwy (**załącznik 5.8** – ważne, by kartka z modlitwą była mniejsza niż serce, żeby dało się ją na nie nakleić)
- klej, długopisy, flamastry, kredki
- karton lub papier formatu minimum A2
- link do filmu z YouTube'a (https://www.youtube.com/watch?v=EZx3wEY-2CE4&ab_channel=Priest)
- filmik: *Mysz coś wie i wam powie* (**załącznik Mysz_1**)

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Kochani, spotykamy się pierwszy raz w tym roku formacyjnym. Bardzo się cieszę, że mogę was wszystkich zobaczyć. Jak minęły wam wakacje? Opowiedzcie mi o nich.* (Luźna rozmowa z dziećmi). *Czy pamiętaliście w tym czasie o Panu Bogu i dziękowaliście Mu za ten czas? Mam propozycję, abyśmy rozpoczęli nasz rok formacyjny od modlitwy i zawierzenia się Panu Bogu, nie zapominając także o dziękczynieniu za czas wakacji.* (Modlitwa, w której dzieci mogą wypowiadać się swobodnie, za co chcą podziękować i co powierzyć Bogu).

2. Animator po wspólnej modlitwie zaprasza dzieci do wysłuchania *Bajki o rosnącym ryżu* (**załącznik 5.1**) wprowadzającej w temat spotkania. Po jej wysłuchaniu zaprasza dzieci do luźnej, kierowanej rozmowy. Pytania pomocnicze dla animatora:

Co zauważył rolnik pewnego dnia podczas pracy na polu?

Na jaki wpadł pomysł?

Dlaczego chciał, żeby rośliny rosły szybciej?

Co odkrył na polu następnego dnia?

Co zrozumiał, kiedy podnosił zwiędnięte sadzonki ryżu?

Czego uczy nas bajka o rosnącym ryżu?

3. Animator: Bajka o rosnącym ryżu uczy nas, czym jest prawdziwa mądrość. Dar mądrości to sztuka dobrego życia, zdolność do odróżniania dobra od zła, zdolność oglądania świata Bożymi oczyma. Podpowiada, jak żyć odpowiedzialnie i dążyć do szczęścia zarówno na ziemi, jak i w wieczności. Dzięki mądrości możemy przemieniać świat i siebie.

Mądrości uczymy się, wzrastając w Kościele, rozwijając się jako chrześcijanie. We wrześniu, gdy rozpoczyna się nowy rok szkolny, pochylimy się właśnie nad tym tematem: jak wzrastać w Kościele, do którego należymy od chwili chrztu świętego, jak rozwijać w sobie prawdziwą, Bożą mądrość i wszelkie dary, którymi obdarowuje nas Pan Jezus.

**ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA,
TO POTRZEBNA JEST FORMACJA**

1. Animator: W szkole, podczas lekcji przyrody, uczycie się, jak wygląda i „działa” świat. Poznacie fascynujące prawa natury. Uczycie się, jak rozwijają się rośliny. Być może i wy w ramach pracy domowej musieliście zasiać ziarenko fasoli, by obserwować, jak wypuszcza korzonki, powstaje wątła łodyga, a z czasem wypuszcza pierwsze listki.

2. Animator prowadzi krótką rozmowę z uczestnikami spotkania, pytając:

- Czego potrzebujemy, by z nasionka wyrosła piękna roślina, piękny kwiat? (nasionko, ziemia, doniczka, woda, nawóz, słońce)

- *Co trzeba robić, by z ziarenka wyrosła roślina, a potem by wydała owoc? (zasadzić, podlewać, plewić chwasty, przycinać, chronić, pielęgnować)*

3. Zabawa ruchowa – *Wzrastamy do góry! Sięgamy po chmury!*

Animator prosi dzieci o ustawienie się w kółku. W środku kółka można postawić doniczkę z roślinką lub ziemią. Następnie animator puszcza utwór Vivaldiego *Wiosna* (link do YouTube'a: <https://www.youtube.com/watch?v=jdLlJHuQeNI&t=109s>). Grupka wraz z animatorem „zamienia się” w rozwijająca się roślinkę. W rytm muzyki od pozycji embrionalnej jako małe ziarenko powoli wstajemy, prostujemy się, wyciągamy ręce jak gałęzie, rozciągamy się w górę itp. Po zabawie prowadzący rozmawia z dziećmi, jak się czuły, rosnąc i pnąc się ku górze.

4. Animator: *Nie tylko my interesujemy się roślinami i ich owocami. Interesował się nimi również Pan Jezus. Często posługiwał się przykładami przyrodniczymi, gdy chciał wyjaśnić trudne sprawy i to, w co wierzymy. Każdy chrześcijanin jest członkiem Kościoła. To właśnie w Kościele i przez Kościół uczymy się Bożej mądrości. Do Kościoła każdy z nas należy od chwili chrztu świętego. Dziś poznamy jeden ze znanych obrazów Kościoła, przedstawiony przez Pana Jezusa w Jego nauce.*

5. Animator zaprasza dzieci do rozwiązywania zagadki z rozsypanki literek (**załącznik 5.2** lub wersja multimedialna <https://wordwall.net/pl/resource/53257871>).

Animator: *Świetnie wam poszło, poradziliście sobie znakomicie. Kto z was wie, czym jest rola uprawna? (swobodne wypowiedzi dzieci) Jak możemy odnieść to do Kościoła?*

Pan Jezus w kilku przypowieściach nazywa cały świat, a w nim także sam Kościół, Bożą rolą, rolą uprawną. Jedną z nich jest przypowieść o pszenicy i chwacie.

6. Animator bierze do ręki Pismo Święte, odnajduje fragment z Ewangelii wg św. Mateusza 13, 24–30 – Przypowieść o chwacie.

Inną przypowieść im przedłożył: „Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który posiał dobre nasienie na swej roli. Lecz gdy ludzie spali, przyszedł jego nieprzyjaciół, nasiał chwastu między pszenicę i odszedł. A gdy zboże wyrosło i wypuściło kłosa, wtedy pojawił się i chwast. Słudzy gospodarza przyszedli i zapytali go: „Panie, czy nie posiałeś dobrego nasienia na swej roli? Skąd więc wziął się na niej chwast?”. Odpowiedział im: „Nieprzyjazny człowiek to sprawił”. Rzekli mu słudzy: „Chcesz więc, żebyśmy poszli i zebrali go?”. A on im odrzekł: „Nie, byście zbierając chwast, nie wyrwali razem z nim i pszenicy. Pozwólcie obojgu rósć aż do żniwa; a w czasie żniwa powiem żęńcom: Zbierzcie najpierw chwast i powiążcie go w snopki na spalenie; pszenicę zaś zwieźcie do mego spichlerza”.

Animator sam odczytuje dany fragment lub daje dziecku, które potrafi wolno i wyraźnie czytać. Następnie rozdaje dzieciom kartki z danym fragmentem (**załącznik 5.3**), aby każdy w ciszy i skupieniu mógł samodzielnie przeczytać raz jeszcze. (Jeśli w grupie są dzieci młodsze, niepotrafiące jeszcze czytać, należy połączyć je w pary z dziećmi starszymi, czytającymi ze zrozumieniem).

Animator: *Przejdziemy teraz do quizu, który pomoże sprawdzić, co zapamiętaliśmy z przypowieści (**załącznik 5.4** lub wersja multimedialna <https://wordwall.net/pl/resource/53259400>).*

7. Animator wyjaśnia dzieciom, czym jest chwast.

*Znawcy twierdzą, że w tekście greckim pojawia się słowo dziedzania. Dzisiaj wiemy, że chodzi o specyficzną roślinę zaliczaną do chwastów, którą po polsku nazywamy życicą roczną. Jest ona ładząco podobna do pszenicy, zwłaszcza w pierwszych fazach wegetacji (**załącznik 5.5**). Życica, czyli nasz chwast z przypowieści, dobrze rozwija się na glebie mokrej, gliniastej,*

a najbardziej lubi uprawy zbożowe. Co ciekawe, jej ziarna mogą pozostawać w suchej ziemi przez wiele lat. RzUCA się w oczy dopiero w momencie wykształcenia się kłosów. Ponadto, jak łatwo się domyślić, korzenie życiocy splatają się z korzeniami pszenicy. Jej ziarna, mniejsze i ciemniejsze, opanowuje grzyb, który zawiera trujący alkaloid o nazwie temulina. Ta substancja potrafi wywołać bóle i zawroty głowy, ślepotę, a nawet spowodować śmierć, jeśli jej dawka w organizmie jest zbyt duża.

8. Animator zaprasza dzieci do wysłuchania przypowieści (odtworzenie filmu z YouTube'a:

https://www.youtube.com/watch?v=EZx3wEY2CE4&ab_channel= Priest).

A następnie podsumowuje:

W przypowieści o pszenicy i chwacie Pan Jezus przypomina, że cały świat, a w nim także Kościół, jest Bożą rolą. Jedynym Siewcą i Rolnikiem uprawiającym to, co przynosi owoce życia, jest Bóg – Stwórca. Na Bożym świecie pierwsza wyrosła pszenica – to wszelkie dobro zasiane w sercu człowieka. Gdy człowiek przestaje czuwać, zły duch, nieprzyjaciel Boga, zasiewa w naszym sercu zło. Wdziera się ono do naszego serca różnymi kanałami, często podstępnie. Potrzebuje dobra, na którym pasożytuje. Potrafi podważyć nasze zaufanie do Boga Rolnika. Tak właśnie reagują słudzy gospodarza – zaniepokojeniem i obawami. Jednak gospodarz uczciwie oznajmia, że chwast to nie jest jego dzieło, lecz nieprzyjaciela. Odpowiedź gospodarza emanuje spokojem i opanowaniem, nie boi się działania nieprzyjaciela. Wyraźnie sygnalizuje, że nie można stosować radykalnych metod w „oczyszczaniu” ze zła i niedoskonałości świata i samego człowieka. Pan osłania pszenicę, stara się ją chronić. Bóg na cały świat patrzy przez pryzmat pszenicy, a nie chwastu! Całe życie na ziemi jest pielgrzymką dojrzewania, a nie żniw. Nie powinniśmy więc oczekiwać szybkich owoców i przedwczesnych zbiorów, jak np. rolnik z Bajki o rosnącym ryżu.

Pan Jezus przez tę przypowieść mówi nam: nie musicie być idealni

i bezgrzeszni. To zresztą nie jest możliwe. Bądźcie cierpliwi i wyrozumiali wobec siebie i innych, dbajcie o dobro w życiu, nie poddawajcie się, gdy wam się coś nie udaje. Stale czuwajcie i proście o pomoc i łaski, a Chrystus obficie będzie ich wam udzielał!

9. Zabawa ruchowa z dziećmi: *Wyścig po oczyszczenie.*

Animator dzieli dzieci na dwie drużyny. Każda drużyna otrzymuje koszyk i staje w wyznaczonym miejscu (podwórko szkolne bądź parafialne). Na hasło: start! dzieci muszą wyszukać, powrywać chwasty z ziemi i powrzucać je do koszyczka swojej drużyny. Zwycięża drużyna, która w określonym czasie zgromadzi jak najwięcej chwastów w swoim koszyczku.

10. Animator: *Jest takie powiedzenie: „Kto nad sobą pracuje, ten wiele w życiu zwojuje”.*

Błogosławiony Paweł Manna jest świetnym przykładem tego, jak realizować w życiu przypowieść o pszenicy i chwacie. W dzieciństwie i wieku młodzieńczym nudziła go szkoła, a nawet chodził na wagary. Zdarzało się, że był wybuchowy i gwałtowny. Odkrył jednak, że w życiu codziennym potrzebny jest wysiłek i podejmowanie trudu, by pokonywać w sobie złe nawyki, a rozwijać i pogłębiać to, co dobre: modlitwę, opanowanie, mądrość, czynienie dobra, bycie życzliwym dla innych, troskę o innych oraz gorliwe pragnienie, by wszyscy mogli poznać Jezusa i Jego Ewangelię. Zobaczcie i posłuchajcie sami, jak to było z dzieciństwem i młodością bł. Pawła Manny.

Animator zaprasza grupę do obejrzenia filmiku *Mysz coś wie i wam powie (załącznik Mysz_1).*

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Refleksja osobista uczestników spotkania.

Dni szybko uciekają. Czas biegnie nieubłaganie i wy z każdym dniem jesteście starsi. Kiedyś staniecie się dorośli i będziecie w życiu potrzebować bardzo dużo mądrości i roztropności. Uczycie się tego już dzisiaj. Dam teraz każdemu z was karteczkę w kształcie serca (załącznik 5.6). Niech symbolizuje nasze serce. To serce jest jak uprawna rola, na której siejemy różne „nasiona”. Napiszcie na niej (tylko dla siebie), o rozwój jakich dobrych „nasion” chcecie najbardziej się troszczyć obecnie. Co chcecie posiać w swoim sercu? Co podlewać? O co dbać? Zatrzymajcie te serca teraz, będą nam one jeszcze potrzebne. Chwila ciszy.

2. Przejdziemy teraz do bohatera naszych spotkań w tym roku formacyjnym. Zajrzyjmy do zapisków bł. Pawła Manny. Na ich podstawie odkryjmy, co będzie pomagać nam w codziennym życiu troszczyć się o rozwój dobra zasianego w naszych sercach przez Boskiego Rolnika.

Ćwiczenie interaktywne: odkrywanie kart z myślami bł. Pawła Manny (załącznik 5.7 lub link interaktywny <https://wordwall.net/pl/resources/53258578>).

3. Po odczytaniu karty z myślą bł. Pawła należy wraz z uczestnikami spotkania ułożyć krótką radę, która pomoże troszczyć się o rozwój dobra w codziennym życiu. Rady spisujemy na kartonie dużych rozmiarów i wywieszamy w miejscu, gdzie odbywają się spotkania. Po zakończeniu spotkania i na następnych zajęciach można wracać do ćwiczenia interaktywnego i wybierać różne jego formy, np. quiz lub test.

...tam daleko pomagamy!

4. Na zakończenie spotkania wszyscy ustawiają się w kole, a animator rozdaje kartki z modlitwą (**załącznik 5.8**) do naklejenia z drugiej strony otrzymanego już serca. Jest to modlitwa o mądrość i łaskę wprowadzania w życie odkrytych rad.

DLA DOCIEKLIWYCH

„Kościół jest rolą uprawną, czyli rolą Bożą (1 Kor 3, 9). Na roli tej rośnie stare drzewo oliwne, którego świętym korzeniem byli Patriarchowie i w którym dokonało się i jeszcze się dokona pojednanie Żydów i pogan (Rz 11, 13–26). Rolnik niebieski zasadził Kościół jako winnicę wybraną (Mt 21, 33–43 i paralele, por. Iz 5,1 nn). Prawdziwą winoroślą jest Chrystus, użyczający życia i urodzajności pędom, to znaczy nam, którzy przez Kościół trwamy w Nim, a bez Niego nic nie możemy uczynić (J 15, 1–5)”.

Źródło: *Lumen gentium* 6

„Kościół jest polem uprawnym lub «rolą Bożą» (1 Kor 3, 9). Na tej roli rośnie stare drzewo oliwne, którego świętym korzeniem byli patriarchowie i na którym to drzewie dokonało się i dokona pojednanie Żydów i pogan. Rola ta jest uprawiana przez niebieskiego Rolnika jako winnica wybrana. Prawdziwym Krzewem winnym jest Chrystus, udzielający życia i wzrostu latoroślom, którymi my jesteśmy; za pośrednictwem Kościoła trwamy w Nim, i bez Niego nic nie możemy uczynić”.

Źródło: *KKK* 755

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

Kiedy mały Paweł Manna miał dwa i pół roku, zmarła jego mama. Wtedy mały Pawełek został wysłany do ciotki i wujka do Neapolu, żeby się nim zajęli. Rodzina bardzo dobrze się nim opiekowała. Tam też zaczął cho-

dzić do szkoły, która na początku mu się podobała, jednak trwało to niezbyt długo. Już po dwóch latach nauka w niej zaczęła go nudzić. Chłopiec był bardzo zdolny i lubił czytać, ale zamiast do szkoły wolał chodzić do lasu albo nad rzekę. Zaczął sporo wagarować. Wtedy ciocia i wujek odesłali go taty, do domu. Miał wtedy niecałe 11 lat. W rodzinnym Avellino poszedł do szkoły technicznej. A kiedy i tutaj po pewnym czasie zaczął uczyć się tylko tego, na co miał ochotę, i zaczął opuszczać lekcje, jego tata posłał go do Rzymu, do szkoły księży salwatorianów.

Dla żywiołowego, pełnego energii, młodego Pawła, przyzwyczajonego do życia w małej miejscowości, do biegania po polach i nad rzekę, przystosowanie się do reguł zakonnej szkoły nie było łatwe. Musiał dużo nad sobą pracować. Ale udało się! Skończył szkołę z bardzo dobrymi wynikami.

Kiedy miał 19 lat, wstąpił do seminarium misyjnego w Mediolanie. To miasto na północy Włoch, a Paweł pochodził z południa. Te dwie części Włoch nawet dzisiaj znacznie różnią się między sobą. Bardzo trudno było mu przyzwyczaić się do tutejszego stylu życia i seminaryjnych wymagań, ale krok po kroku, pracując nad sobą i stawiając sobie wymagania, poradził sobie z tym niełatwym zadaniem. 19 maja 1894 r. Paweł Manna został księdzem.

Załączniki

Załącznik 5.1

Bajka o rosnącym ryżu (Autor nieznan)

Dawno temu w Chinach żył pewien rolnik, który każdego dnia bardzo ciężko pracował na swoim ryżowym polu. A ponieważ naprawdę bardzo się przykładał do swojej pracy, każdego roku on i jego żona mieli dużo jedzenia.

Pewnego dnia rolnik przyszedł na pole i zauważył, że niektóre rośliny rosną szybciej niż inne. Zaczął się nad tym zastanawiać. W końcu wpadł na pewien pomysł: „Ale byłem niemądry! Dlaczego nie miałbym pomóc wszystkim roślinom, żeby rosły szybciej? Jestem bardzo sprytny, że to wymyśliłem!”

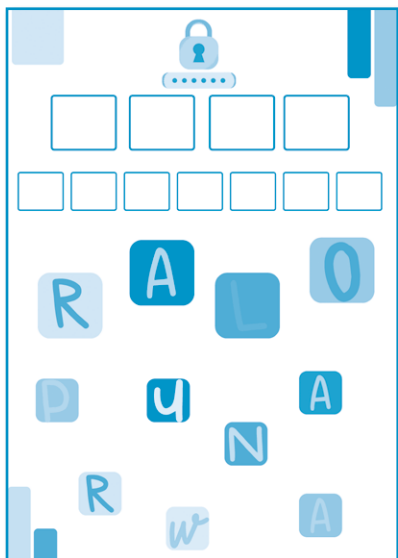
Poszedł na pole i zaczął wyciągać z ziemi każdą sadzonkę o centymetr. Ciężko pracował, wydłużając rośliny. Pod koniec dnia już każda sadzonka była wyższa. Rolnik wyprostował się i popatrzył na pole. Był bardzo z siebie dumny. „Jeśli wyciągnę każdego dnia każdą sadzonkę tylko o centymetr, to już za kilka tygodni będę mógł rozpocząć zbiory”. Zadowolony ze swojego pomysłu wrócił do domu na kolację.

Kiedy obudził się następnego dnia rano, był bardzo rozemocjonowany. Szybko zjadł śniadanie i pobiegł na pole, żeby znowu pomóc szybko wzrastać ryżowi. Kiedy tam dotarł, z przerażeniem zauważył, że wszystkie rośliny zwiędły. Zrozumiał, że wyciągając sadzonki, zniszczył jednocześnie ich korzenie.

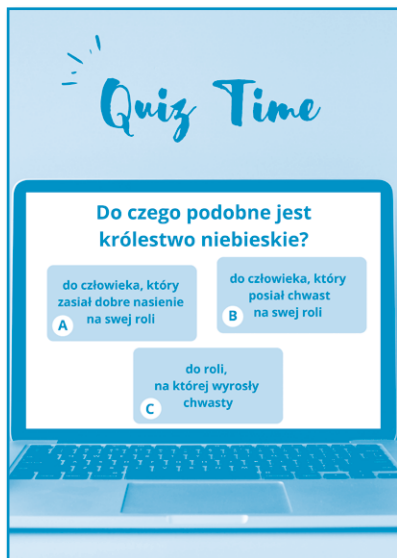
Wiele rzeczy wymaga czasu. Muszą być wykonywane powoli, stopniowo i potrzeba wiele cierpliwości, by dać im szansę na wydanie owocu. Jeśli czasami myślisz, że znalazłeś drogę, aby osiągnąć swój cel lepiej i szybciej, możesz zniszczyć to, co już osiągnąłeś.

Mądry człowiek wyciąga naukę z przeszłości, postępuje ostrożnie i spokojnie myśli o przyszłości. Podobnie jest z mądrością. Trzeba ją zdobywać powoli, a także o nią prosić.

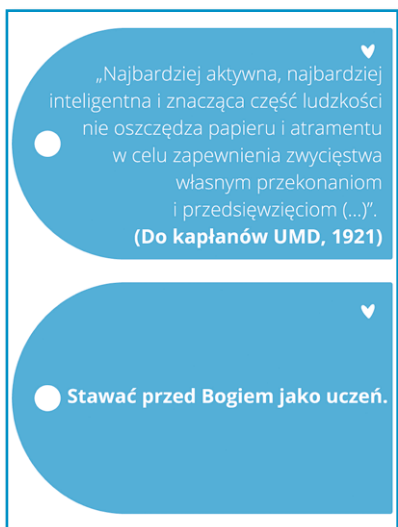
Załącznik 5.2

Załącznik 5.4

Załącznik 5.7

Załącznik 5.8

Modlitwa

Panie Jezu, Boski Rolniku, wiem, że muszę się uczyć i zdobywać wiedzę, ale też wiem, że potrzebuję do tego mądrości, cierpliwości i łaski, a tylko Ty, Jezu, możesz mnie nimi obdarzyć. Daj mi, Panie, mądrość i cierpliwość, aby ze mną były, i proszę, abym umiał z tych darów dobrze korzystać wówczas, gdy dajesz mi kochanych ludzi, wspaniałe rzeczy i dobre natchnienia. Piękny jest nasz świat, spraw, bym żył w nim mądrze i roztropnie, pielęgnując wszelkie dary, które zasiewasz w moim sercu. Niech nie opuszcza mnie Twoja mądrość i Twoja miłość. Amen.

LUD BOŻY jest jeden na całym świecie, w miesiącu misyjnym się o tym dowiecie!

Październik to miesiąc misyjny i różańcowy. W przedostatnią niedzielę października obchodzimy Światowy Dzień Misyjny, który ma na nowo rozbudzić w każdym ochrzczonego świadomość bycia uczniem-misjonarzem, czyli świadkiem Chrystusa, każdego dnia, w środowisku, w którym żyjemy. Niedziela Misyjna i Tydzień Misyjny przypominają nam również o tych, którzy w naszym imieniu, „na pierwszej linii frontu” głoszą Ewangelię – o misjonarzach oraz o ludziach, wśród których żyją. Pragniemy pomagać im modlitwą i ofiarami materialnymi, dzieląc się tym, co mamy, z braćmi i siostrami na terytoriach misyjnych.

Kościół to Lud Boży. Od samego początku bowiem Bóg zapragnął zgromadzić wokół siebie wszystkich ludzi bez wyjątku. Dzisiaj również pragnie jedności i zgody między nami. Pragnie ludu, który pozna Jego miłość, będzie się wzajemnie szanował, żył w zgodzie i pokoju, niezależnie od pochodzenia, kultury, języka czy koloru skóry.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- Pismo Święte, świeczka
- nożyczki, klej, kredki lub flamastry
- globus lub mapa świata (opcjonalnie)
- tablica korkowa lub duży arkusz szarego papieru
- wydrukowane kontury kontynentów i ich cechy charakterystyczne (**załącznik 6.2**)
- MML na Tydzień Misyjny 2023
- piosenka *Jezus do swoich uczniów rzekł* w śpiewniku *Chwalcie Pana wszystkie narody. Śpiewnik Misyjny*, Wydawnictwo Missio-Polonia lub **załącznik 6.1**

- filmik: *Mysz coś wie i wam powie* (załącznik Mysz_2)
- stroje misyjne
- informacja na temat Kolorowego Tygodnia (załącznik 6.3 i 6.3a lub link <https://missio.org.pl/aktualnosci/wszystkie-kolory-misji/>)
- rozważania różańcowe dla dzieci (załącznik 6.4)
- film o bł. Paulinie Jaricot (załącznik **superbohaterzy_PJ** lub <https://www.youtube.com/watch?v=QsEHUGZRJ5g>)

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Kochani, spotykamy się już po raz kolejny w tym roku szkolnym. Za nami pierwszy miesiąc nauki. Teraz wkroczyliśmy w miesiąc poświęcony Maryi i modlitwie różańcowej. Pamiętacie, jak w ubiegłym roku nasze spotkania formacyjne koncentrowały się wokół Pauliny Jaricot i Żywego Różańca? Krótkie przypomnienie! Animator wraz z dziećmi ogląda film *Misyjni Superbohaterzy – bł. Paulina Jaricot* (załącznik **superbohaterzy_PJ** lub <https://www.youtube.com/watch?v=QsEHUGZRJ5g>). Następnie animator rozmawia z dziećmi, jakim dziełom dała początek bł. Paulina Jaricot (Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary i Papieskie Dzieła Misyjne, ponieważ założyła PDRW i ŻR, co dało początek PDM).*

2. Październik to miesiąc misyjny i różańcowy, obchodzimy też wtedy Tydzień Misyjny. Bł. Paulina, nasza misyjna superbohaterka, kochała modlitwę różańcową, dlatego chcę, aby nasze dzisiejsze spotkanie rozpocząć właśnie tą modlitwą, dziesiątkiem Różańca.

Grupa modli się wybraną przez siebie tajemnicą, pasującą do rozważania danego dnia (tajemnice radosne – poniedziałek, sobota; tajemnice światła – czwartek; tajemnice bolesne – wtorek, piątek, tajemnice chwalebne – środa, niedziela).

3. Po modlitwie animator przygotowuje dzieci do wysłuchania słowa Bożego (można zapalić świeczkę), a następnie prosi jednego z uczestników o odczytanie fragmentu Ewangelii: **Mt 28, 16–20 – Rozesłanie uczniów.**

Jedenastu zaś uczniów udało się do Galilei na górę, tam gdzie Jezus im polecił. A gdy Go ujrzeli, oddali Mu pokłon. Niektórzy jednak wątpili. Wtedy Jezus podszedł do nich i przemówił tymi słowami: „Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uzcicie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata”.

4. Animator zaprasza dzieci do zabawy przy piosence Jezus do swoich uczniów rzeźł (*Chwalcie Pana wszystkie narody. Śpiewnik Misyjny, Wydawnictwo Missio Polonia, s. 21 lub załącznik 6.1*). Uczymy się wspólnie piosenki, a przynajmniej pierwszej zwrotki i refrenu. Po nauczeniu się maszerujemy wraz z dziećmi w kręgu, śpiewając. Animator pyta: *Czy myślicie, że apostołowie szybko poszli głosić Ewangelię?* Odpowiedź dzieci: *Tak!* Animator: *To i my szybko idźmy i śpiewajmy* (Szybki marsz i śpiew). Animator: *A może niektórzy nawet pobiegli?* (Biegniemy i śpiewamy). Animator: *A kiedy apostołowie byli zmęczeni, to szli wolno, noga za nogą?* (Idziemy i śpiewamy). *A może się cieszyli?* (Idziemy w podskokach). Dzieci mogą podawać swoje „style marszu”, np. apostołowie szli głosić Ewangelię.

5. Po zabawie siadamy. Animator wraz z dziećmi podsumowuje przeczytany fragment: *Z nakazu samego Jezusa apostołowie rozpoczęli dzieło misyjne, które kontynuuje Kościół. Każdy z nas jest ochrzczony, wybrany i ukochany. Ukochany jest posłany! Dlatego każdy z nas jest także odpowiedzialny za misje, ponieważ zostaliśmy ochrzczeni i staliśmy się kolejnym pokoleniem uczniów Pana. Dostaliśmy łaskę wiary, którą mamy zanieść dalej, podzielić się*

nią zarówno z tymi, których spotykamy w codzienności, lecz także pomyśleć o ludziach, którzy nigdy nie słyszeli o Jezusie. Dobrze o tym wiedział o. Paweł Manna, który mówił, że cały Kościół jest dla całego świata. Zobaczcie i posłuchajcie, co na ten temat powiedzą nam s. Monika i MiSz (**załącznik Mysz_2**). Chwila na swobodne wypowiedzi dzieci, które zdanie najbardziej zapamiętały z filmiku. Warto pamiętać, aby za każdą odpowiedź i odwagę podziękować, a następnie pochwalić dziecko.

Animator podsumowuje wypowiedzi dzieci tymi lub podobnymi słowami: *Lud Boży to grupa ludzi, którą Bóg wybrał dla siebie. Bóg kocha wszystkich ludzi na świecie, ale Lud Boży to taki naród, który ma szczególne zadanie. Bóg wybrał sobie Lud Boży wiele lat temu, zaczynając od Abrahama. Zebrał ludzi, którzy uwierzyli w Niego i chcieli Go naśladować. Bóg prowadził ich przez całą historię i uczynił ich swoim wyjątkowym narodem. Wybrał drużynę, w której każdy ma swoją rolę i wspólnie pracują dla Boga. Lud Boży ma za zadanie głosić dobrą nowinę o Jezusie i Jego miłości do wszystkich ludzi na całym świecie, bez wyjątku.*

My dziś jesteśmy tym narodem, usłyszeliśmy superwiadomość i pragniemy się nią dzielić z innymi: Bóg chce, żebyśmy byli Jego światełkami na świecie, pokazując innym, jak Jezus nas kocha i jakimi wartościami powinniśmy się kierować. Jesteśmy częścią Ludu Bożego, nawet jeśli jesteśmy dziećmi. Nie ma też znaczenia, jakiej jesteśmy narodowości czy skąd pochodzimy. Bóg kocha nas wszystkich tak samo i zaprasza, abyśmy byli Jego przyjaciółmi. Jesteśmy Jego drużyną na ziemi i razem możemy zrobić wiele dobrego dla innych i dla świata. Bóg ma dla nas piękny plan i obdarza nas swoją miłością, więc bądźmy dumni, że jesteśmy Jego ludem i świadczmy o Jego miłości wszędzie, gdzie jesteśmy.

6. Misyjny plakat świata

Animator: *Jak już wspominaliśmy, Bóg kocha wszystkich ludzi, niezależnie od ich pochodzenia czy narodowości, i mimo że mają inny kolor skóry, pochodzą z innej kultury czy mówią innymi językami, to tworzą jedną*

rodzinę, jeden Lud Boży. Mam dla was teraz wyjątkowe zadanie! Spróbujemy zrobić misyjny plakat świata! Misyjny plakat Ludu Bożego! Przed spotkaniem animator przygotowuje tablice lub duży arkusz szarego papieru, który kładzie teraz przed dziećmi. Następnie wyjmuje obrazki (wydrukowany załącznik 6.2). Są to szablony kontynentów oraz obrazki flag, zwierząt, roślin i osób z różnych kontynentów. **Obrazki są pocięte i pomieszane!** Wspólnie z dziećmi na dużym arkuszu układamy i przyklejamy w odpowiednich miejscach kontury kontynentów. Później zadaniem dzieci jest dopasowanie obrazków do kontynentu. Na początku dzieci pracują wspólnie, ale bez pomocy animatora. W tym czasie animator puszcza dzieciom piosenkę *Jezus do swoich uczniów rzekł* (załącznik 6.1). Po zakończeniu piosenki grupa wspólnie z animatorem sprawdza poprawność wykonanego zadania i przykleja obrazki. Wykonany plakat wieszamy na ścianie, aby towarzyszył nam do końca naszych spotkań formacyjnych. Następnie animator rozmawia z dziećmi na temat różnorodności i piękna narodów i kultur. Zachęca do dzielenia się swoimi obserwacjami i pytaniami, a następnie prosi dzieci, aby podzieliły się swoimi refleksjami z resztą grupy. Każde dziecko może przedstawić jeden kontynent i podzielić się tym, co odkryło na temat Ludu Bożego na danym obszarze. Na koniec animator podkreśla, że niezależnie od naszego pochodzenia czy narodowości wszyscy jesteśmy częścią Ludu Bożego. *Bóg kocha nas wszystkich tak samo i pragnie, abyśmy szanowali i doceniali różnorodność oraz uczyli się od siebie nawzajem. To zadanie pozwoliło nam poznać różne kultury i narody, a jednocześnie pokazało, że Bóg kocha wszystkich ludzi.*

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator opowiada o powstaniu Niedzieli Misyjnej i Tygodnia Misyjnego (informacje poniżej). Kto i kiedy je zainicjował, jakie są cele tych akcji.

Spójrzcie na nasz plakat. Jeden świat, jeden Lud Boży na całym świecie. Jeden Kościół. Cały ten Lud Boży w przedostatnią niedzielę października (szukamy w kalendarzu daty) świętuje Światowy Dzień Misyjny. Jest tak już od 1926 r. Z woli papieża Piusa XI. Taki dzień był marzeniem Pauliny Jaricot, choć zaczęto go celebrować dopiero po jej śmierci. Niedziela Misyjna to taki dzień, kiedy przypominamy sobie, że każdy z nas odpowiedzialny jest za misję. Każdy z nas powinien być dobrym świadkiem Jezusa w miejscu, w którym mieszka. Powinien też pamiętać o braciach i siostrach na całym świecie. Nie każdy musi jechać na dalekie misje. Wystarczy, że tu, gdzie mieszkamy, postaramy się żyć zgodnie z nauką Jezusa. Misjom pomagamy też przez naszą modlitwę. Każdy, kto należy do Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, zobowiązał się do codziennego odmawiania modlitwy Zdrowaś Maryjo. Pomagamy też naszymi ofiarami, duchowymi i materialnymi. Nie potrzeba wiele. Wystarczy złotówka w miesiącu! Zobaczcie, gdyby każdy z nas, którzy tu jesteśmy, codziennie odmówił modlitwę Zdrowaś Maryjo i przekazał złotówkę na cele misyjne raz w miesiącu, to ile tych modlitw popłynęłoby codziennie i ile złotówek moglibyśmy wysłać do krajów misyjnych!

W Kościele w Niedzielę Misyjną mówimy o różnych miejscach na świecie, gdzie ludzie potrzebują naszej pomocy. To może być daleki kraj, w którym ludzie nie mają środków do życia i zapewnionej podstawowej opieki zdrowotnej, może to też być miejsce, gdzie nie słyszano jeszcze o Jezusie i Jego wielkiej miłości. W tym dniu również uczymy się, jak możemy pomagać. Możemy modlić się za tych, którzy potrzebują pomocy, aby Bóg ich chronił i obdarzał miłością, a także ofiarować pomoc materialną, aby potrzebujący mogli otrzymać jedzenie, lekarstwa czy inne niezbędne rzeczy. To dzielenie się tym, co mamy, aby inni mogli doświadczyć wzajemnej troski i miłości. Niedziela Misyjna uczy nas, że nie jesteśmy sami na świecie i że możemy pomagać innym ludziom, nawet jeśli są daleko od nas. Bóg nas kocha i chce, żebyśmy również i my pokazywali tę miłość i troskę o innych. Dlatego warto włączyć się do udziału w Niedzieli

Misyjnej (za zgodą proboszcza), aby być małymi pomocnikami Boga i aby nasz świat stawał się coraz lepszy i napełniał się Bożą miłością.

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. **Po wcześniejszym uzgodnieniu z księdzem proboszczem i rodzicami dzieci** na podstawie MML na Tydzień Misyjny przygotowanych przez Dyрекcję Krajową PDM (do nabycia w naszym sklepie: <https://misyjny-sklep.missio.pl/>) przygotowujemy wraz z grupą misyjną oprawę Mszy Świętej na Niedzielę Misyjną – dekorację, stroje itp. Wyjaśniamy dzieciom, czym jest Kolorowy Tydzień Misyjny (**załącznik 6.3 i 6.3a** lub link <https://missio.org.pl/aktualnosc/wszystkie-kolory-misji/>) i zachęcamy do włączenia się w akcję Kolorowy Tydzień Misyjny. Przygotowujemy wraz z dziećmi różaniec misyjny – ustalamy datę i wybieramy rozważania (**załącznik 6.4**).

...tam daleko pomagamy!

2. Modlitwa to pierwszy i najlepszy środek współpracy misyjnej, postaramy się zatem włączyć w animację Mszy Świętej w Niedzielę Misyjną oraz przez cały Tydzień Misyjny w parafii. Niech nie zabraknie wspólnie poprowadzonego *Różańca* przez dzieci w intencjach dzieci świata.

DLA DOCIEKLIWYCH

„Do nowego Ludu Bożego powołani są wszyscy ludzie. Dlatego Lud ten, pozostając ciągle jednym i jedynym, powinien się rozszerzać na świat cały i przez wszystkie wieki, aby spełnił się zamiar woli Boga, który stworzył na początku jedną naturę ludzką i swoje dzieci, które były w rozproszeniu, postanowił w końcu w jedno zgromadzić (por. J 11, 52). Po to

bowiem posłał Bóg Syna swego, którego ustanowił dziedzicem wszystkich rzeczy (por. Hbr 1, 2), aby był Nauczycielem, Królem i Kapłanem wszystkich, Głową nowego i powszechnego ludu dzieci Bożych. Po to wreszcie zesłał Bóg Ducha Syna swego, Pana i Ożywiciela, który dla całego Kościoła i dla poszczególnych, i wszystkich razem wierzących jest zasadą zespolenia i jedności w nauce Apostołów oraz w komunii, w łamaniu chleba i modlitwach (por. Dz 2, 42)”.

Źródło: *Lumen gentium* 13

„W Piśmie Świętym znajdujemy bardzo liczne obrazy i figury powiązane między sobą; za ich pośrednictwem Objawienie mówi o niezgłębionej tajemnicy Kościoła. Obrazy wzięte ze Starego Testamentu są różnymi wariantami pod stawowej idei, jaką jest idea «Ludu Bożego». W Nowym Testamencie wszystkie te obrazy nabierają nowego znaczenia przez fakt, że Chrystus staje się «Głową» tego Ludu, który jest więc Jego Ciałem”.

Źródło: KKK 753

„W każdym czasie i w każdym narodzie miły jest Bogu, ktokolwiek się Go lęka i postępuje sprawiedliwie; podobało się jednak Bogu uświęcać i zbawiać ludzi nie pojedynczo, z wykluczeniem wszelkiej wzajemnej między nimi więzi, lecz uczynić z nich lud, który by Go poznawał w prawdzie i zbożnie Mu służył. Przeto wybrał sobie Bóg na lud naród izraelski, z którym zawarł przymierze i który stopniowo pouczał... Wszystko to jednak wydarzyło się jako przygotowanie i jako typ owego przymierza nowego i doskonałego, które miało być zawarte w Chrystusie... Chrystus ustanowił to Nowe Przymierze, to znaczy Nowy Testament, w swojej krwi, powołując spośród Żydów i pogan lud, który nie wedle ciała, lecz dzięki Duchowi zrość się miał w jedno”.

Źródło: KKK 781

„Lud Boży posiada cechy charakterystyczne, które zdecydowanie odróżniają go od ugrupowań religijnych, etnicznych, politycznych czy kulturowych w historii:

- Jest on Ludem Bożym: Bóg nie jest własnością żadnego narodu. To On nabył dla siebie lud tych, którzy kiedyś nie byli ludem: «wybrane plemię, królewskie kapłaństwo, naród święty» (1 P 2, 9);
- Członkiem tego Ludu staje się człowiek nie przez narodzenie fizyczne, ale przez «narodzenie z wysoka», «z wody i z Ducha» (J 3, 3–5), to znaczy przez wiarę w Chrystusa i chrzest;
- Zwierzchnikiem (Głową) tego Ludu jest Jezus Chrystus (namaszczony, Mesjasz); ponieważ to samo namaszczenie, czyli Duch Święty, spływa z Głowy na Ciało, dlatego jest on «Ludem mesjańskim»;
- «Udziałem tego Ludu jest godność i wolność synów Bożych, w których sercach Duch Święty mieszka jak w świątyni»;
- «Jego prawem jest nowe przykazanie miłości, tak jak umiłował nas sam Chrystus»¹⁷⁹. Jest to «nowe» prawo Ducha Świętego (Rz 8, 2; Ga 5, 25);
- Jest posłany, aby być solą ziemi i światłem świata. «Stanowi dla całego rodzaju ludzkiego potężny załączek jedności, nadziei i zbawienia».
- Jego celem jest Królestwo Boże, zapoczątkowane na ziemi przez samego Boga, mające rozszerzać się coraz dalej, aż na końcu wieków dopełnione zostanie również przez Boga”.

Źródło: KKK 782

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

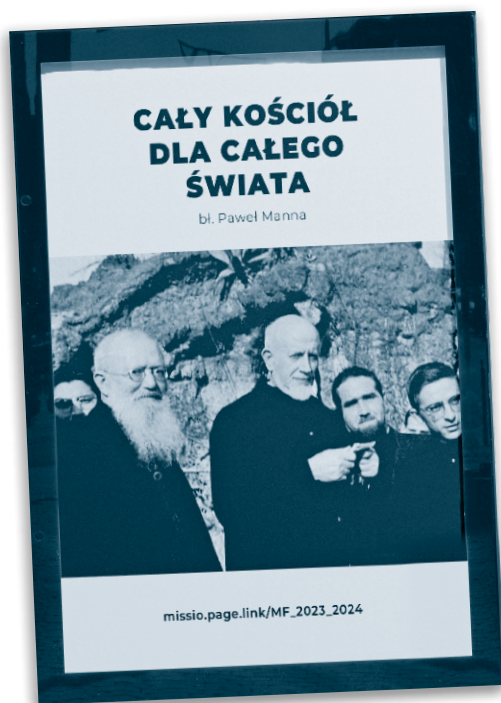
Najbardziej znanym napisanym (i wypowiedzanym) przez o. Pawła Mannę zdaniem są słowa: „Cały Kościół dla całego świata”. Te słowa są też wyryte na jego grobie w Ducencie.

O. Paweł mówił również, że „dzieło ewangelizacji jest podstawowym zadaniem Ludu Bożego”. Całego Ludu Bożego, to znaczy nie tylko księży i zakonników, ale każdej osoby ochrzczonej.

W czasach o. Manny takie twierdzenie było niezwykle rewolucyjne. Przed Soborem Watykańskim II (lata 1962–1965) było nie do pomyślenia, żeby o Ewangelii czy o Panu Bogu mówił ktoś inny niż ksiądz. Nikt inny też

nie mógł być misjonarzem. Dopiero w drugiej połowie XX w. zaczęto mówić w Kościele o powszechnym powołaniu misyjnym każdego ochrzczonego, również siostr zakonnych i osób świeckich.

O. Paweł pisał i mówił o tym ponad 50 lat wcześniej! Mówił nawet o tym, że dzieci też są misjonarzami, kiedy modlą się za swoich rówieśników, codziennie przyznają się do Pana Jezusa i starają się tak zachowywać, jak On tego uczył.

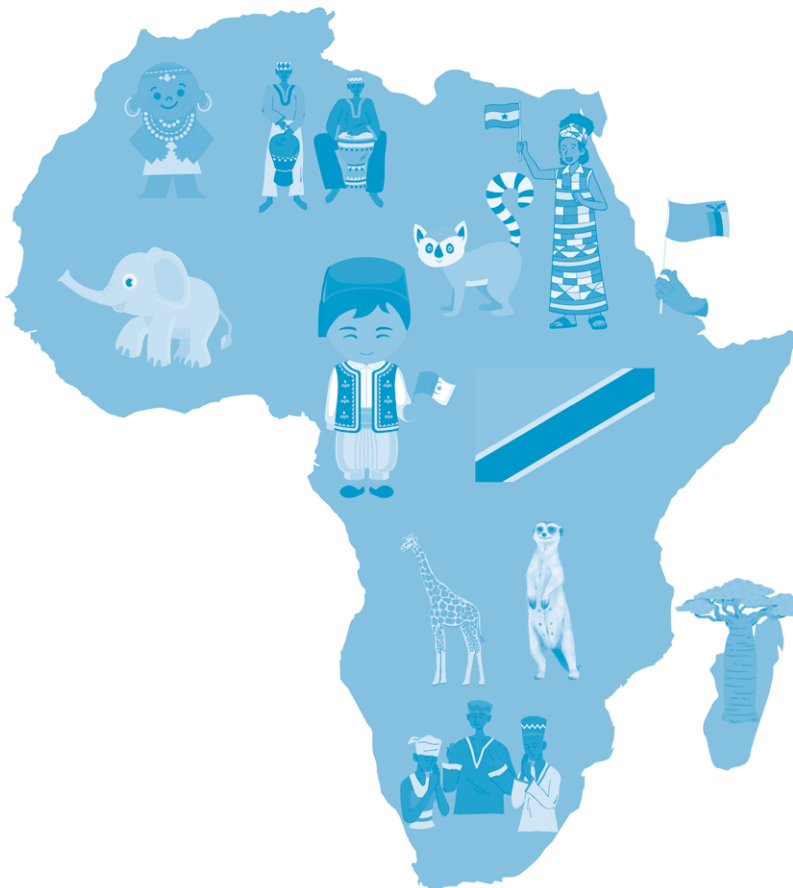

Załączniki

Załącznik 6

LISTOPAD

By **LUDZIE WYBRANI** zbyt długo drogi nie szukali,
potrzebni są w narodzie przewodnicy, czyli kapłani.

W listopadzie spoglądamy na Kościół, który jest NARODEM WYBRANYM. Chociaż Pan Bóg mógł zbawić ludzi na różne sposoby, to jednak „spodobało się Bogu uświęcać i zbawiać ludzi nie pojedynczo, z wyłączeniem wszelkich wzajemnych powiązań, lecz ustanowić ich jako lud” (LG 9). Kościół to wspólnota wybranych, zapowiedziana już w Starym Testamencie i tak jak naród wybrany w ST był prowadzony przez przewodników, tak dzisiaj w Kościele mamy kapłanów, których zadaniem jest towarzyszyć ludziom w drodze do Boga. Bez przewodników jest trudno. Dlatego też zwracamy uwagę na akcję AdoMiS, czyli adopcji kleryków na terenach misyjnych, by nigdzie i nigdy nie zabrakło Kościołowi kapłanów.

Naród wybrany to zarówno Kościół pielgrzymujący, jak i Kościół chwalebny i oczyszczający się. Listopad jest miesiącem radowania się ze świętymi i modlitwy za zmarłych.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- komputer, projektor, głośnik
- film o bł. Carlo Acutis (załącznik **superbohaterzy_CA** lub <https://www.youtube.com/watch?v=QmWq-6f1QiA>)
- piosenka *Apostolem możesz być* (link do piosenki <https://www.youtube.com/watch?v=XCGMvCwkUT8> (tekst dla animatora **załącznik 7.1**))
- rebus (**załącznik 7.2**)
- Pismo Święte

- film *AdoMiS – co to takiego?* (załącznik 7.3 lub link <https://www.youtube.com/watch?v=abvHSPpugn8>)
- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (załącznik Mysz_3)
- zdjęcia świętych patronów misji i związanych z PDM, krótkie informacje o nich (załącznik 7.4)
- atrybuty świętych lub zdjęcia (załącznik 7.5)

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Krótkie nawiązanie do ostatniego spotkania. Jeśli odbyło się ono przed Tygodniem Misyjnym – omówienie naszych działań i postanowień.

2. Wprowadzenie w tematykę listopadowego spotkania. Czym jest powołanie? Skąd się biorą kapłani? Krótka pogadanka z dziećmi i ich wypowiedzi na temat powołania i sakramentu kapłaństwa.

Animator: *Jak myślicie, dlaczego księża są nam potrzebni? Dlaczego w Kościele kapłani mają tak ważne zadanie? Pomoże nam odpowiedzieć na to pytanie bł. Carlo Acutis! Zobaczcie! (załącznik superbohaterzy_CA lub <https://www.youtube.com/watch?v=QmWq-6flQiA>).*

3. Animator: *Dlaczego w Kościele potrzebujemy kapłanów? Bo bez nich nie ma Eucharystii! A bez Eucharystii nie mielibyśmy siły do życia i bycia dobrymi ludźmi.*

Czy słuchaliście uważnie? W filmie pojawiła się nazwa AdoMiS. Na dzisiejszym spotkaniu odkrywamy jej znaczenie!

Kapłani mają w Kościele ważne zadanie. Są powołani przez Boga, aby pomagać nam w naszej wierze i prowadzić nas do Jezusa. Budować „autostradę do nieba”! Animator pyta dzieci: Skąd się biorą księża? Co to jest powołanie? Na czym ono polega? Bóg wybiera pewne osoby do szczególnej służby dla Kościoła. Jakby dzwonił do ich serca i pytał: „Czy chciałbyś być moim specjalnym przyjacielem i pomagać innym w poznawaniu mojej

miłości?”. Kapłani odpowiadają pozytywnie na to pytanie Chrystusa i stają się naszymi duchowymi przewodnikami. Przechodzą specjalne przygotowanie, aby pomagać nam lepiej rozumieć wiarę i podpowiadać, jak być blisko Boga. Kapłani sprawują sakramenty i ich udzielają. Kiedy przyjmujemy sakramenty, oznacza to, że przyjmujemy Jezusa do naszych serc i stajemy się częścią Kościoła. Kapłani są też naszymi przyjaciółmi i możemy do nich przyjść, gdy czujemy się smutni, potrzebujemy pomocy lub chcemy się podzielić naszymi radościami. Są po to, aby nas wysłuchać, doradzić i modlić się za nas. Każdy z nas ma własne powołanie od Boga. Może to być powołanie do bycia dobrym przyjacielem, do pomagania innym lub do czegoś innego, co jest ważne dla Boga. Powołanie nie oznacza tylko bycia kapłanem. To odkrywanie, jak możemy służyć Jezusowi i ludziom w naszym codziennym życiu. Kapłani są pięknym darem dla Kościoła. Pracują w nim, abyśmy mogli lepiej poznać i kochać Jezusa. Módlmy się za nich i doceniajmy ich pracę, ponieważ są naszymi duchowymi przewodnikami i przyjaciółmi.

W miarę możliwości można zaprosić na spotkanie znajomego księdza i poprosić, żeby pokazał dzieciom zdjęcia ze swojej młodości, z seminarium, ze święceń i opowiedział o swoim powołaniu.

4. Animator: *Księża są jak Apostołowie! Ich też wybrał Jezus. Postępujcie!* Słuchamy piosenki *Apostołem możesz być* (link do piosenki <https://www.youtube.com/watch?v=XCGMvCwkUT8>; tekst dla animatora **załącznik 7.1**). Słuchamy piosenki minimum dwa razy, za pierwszym razem wsłuchujemy się w tekst, za drugim razem słuchając pierwszej zwrotki, wystukujemy rytm o kolana, w czasie drugiej podskakujemy, przy trzeciej pstrykamy palcami itp.

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator zaprasza dzieci do rozwiązania rebusu, który wskaże, jaki fragment Pisma Świętego będziemy rozważać (**załącznik 7.2** hasło: Mateusz, cztery, osiemnaście, dwadzieścia dwa).

2. Animator bierze do ręki Pismo Święte, odnajduje fragment z **Ewangelii św. Mateusza 4, 18–22 – Powołanie pierwszych uczniów**. Wybiera dziecko, które wolno i wyraźnie czyta.

Gdy [Jezus] przechodził obok Jeziora Galilejskiego, ujrzał dwóch braci: Szymona, zwanego Piotrem, i brata jego, Andrzeja, jak zarzucali sieć w jezioro; byli bowiem rybakami. I rzekł do nich: „Pójdźcie za Mną, a uczynię was rybakami ludzi”. Oni natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim. A gdy poszedł stamtąd dalej, ujrzał innych dwóch braci: Jakuba, syna Zebedeusza, i brata jego, Jana, jak z ojcem swym Zebedeuszem naprawiali w łodzi swe sieci. Ich też powołał. A oni natychmiast zostawili łódź i ojca i poszli za Nim.

3. Chwila refleksji na temat wybranego fragmentu. Animator pyta: *Których uczniów powołał w tym fragmencie Jezus? Gdzie miało to miejsce?*

4. Animator: *Jak już dobrze wiemy, kapłani to następcy Apostołów, potrzebni na całym świecie, by głosić Chrystusa i udzielać sakramentów. Wspominaliśmy też, że kapłani przechodzą specjalne przygotowanie do posługi. Nie zawsze jednak jest to możliwe, żeby kandydaci mogli uczyć się w seminarium. W wielu miejscach na świecie brakuje takich uczelni. Możemy w tym pomóc. Papieskie Dzieła Misyjne w Polsce już od 11 lat organizują akcję AdoMiS. Czy kiedyś o niej słyszeliście?*

5. Animator zaprasza do obejrzenia filmiku promującego i tłumaczącego, czym jest akcja AdoMiS (**załącznik 7.3** lub link <https://www.youtube.com/watch?v=abvHSPpugn8>).

Następnie tłumaczy dzieciom, jakie trudności występują w krajach misyjnych, które związane są z kształceniem kleryków, i jak można wspomóc placówki misyjne.

Animator: Akcja AdoMiS polega na tym, że możemy pomóc i wesprzeć młodych ludzi w krajach misyjnych, którzy chcą poświęcić swoje życie służbie innym. Możemy zrobić to na różne sposoby: modlić się za nich, np. o mądrość, siłę i odwagę, a także przekazując środki finansowe, które pokryją koszty ich nauki i życia w seminarium. AdoMiS to piękna akcja, wspierająca młodych ludzi w realizacji ich powołania i służby Bogu i bliźnim (więcej informacji na <https://missio.org.pl/adomis/>).

6. *Animator: Błogosławiony o. Paweł Manna bardzo dobrze wiedział, że kapłani są potrzebni. Zobaczcie i posłuchajcie! (załącznik Mysz_3)*

7. *Animator: O. Paweł Manna twierdził, że kapłani są niezwykle potrzebni. Co więcej, to oni trzymają w rękę klucz do spraw misji. To dzięki kapłanom wiadomość o Bożej miłości może docierać na cały świat. To oni prowadzą naród wybrany. A cóż to takiego ten naród wybrany? Już wam tłumaczę: naród wybrany to naród, który Bóg wybrał dla siebie. Mówi o nim Biblia w Starym Testamencie. Bóg wybrał Izraelitów, aby byli Jego szczególnymi przyjaciółmi. Bóg powiedział: „Jestem waszym Bogiem, a wy jesteście Moim ludem”. Wybrał Izraelitów, ponieważ kochał ich i chciał, aby byli blisko Niego. Obiecał, że będzie z nimi zawsze i będzie ich chronił. Przekazał im wiele zasad, które miały pomóc im żyć w sposób sprawiedliwy i pełen miłości. Te zasady to dziesięcioro przykazań Bożych. Bóg obiecał także, że przez naród izraelski przekaze światu swoje błogosławieństwo. Oznacza to, że przez naród Izraela Bóg objawi swoją miłość, mądrość i obietnicę o zbawieniu wszystkim ludziom. To był naród wybrany Starego Testamentu. Kiedy przyszedł Jezus, pokazał, że w Nowym Testamencie narodem wybranym są wszyscy ludzie na całym świecie. Bóg Ojciec pragnie zgromadzić wokół siebie wszystkich ludzi. Pragnie, by wszyscy dostąpili zbawienia, bo kochał i kocha każdego człowieka. Dzięki Jezusowi wszyscy ludzie na*

świecie, niezależnie od narodowości, kultury, rasy czy koloru skóry, mogą być blisko Boga. Jezus przyszedł na świat, aby pokazać nam, jak kocha nas Bóg i jak możemy być Jego dziećmi. Dlatego teraz wszyscy, którzy wierzą w Jezusa i kochają Boga, są częścią tego wielkiego narodu wybranego. Nie ma już podziałów, bo wszyscy jesteśmy braćmi i siostrami w Jezusie. Pamiętajmy, że Bóg kocha wszystkich ludzi na świecie. Jesteśmy Jego ukochanymi dziećmi i razem możemy pracować dla Jego królestwa, aby świat był pełen miłości, sprawiedliwości i pokoju.

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: W listopadzie kierujemy myśli również w stronę świętych. Święci, którzy też należą do narodu wybranego, chwalebne, są dla nas – narodu wybranego pielgrzymującego, to znaczy w drodze – wspaniałymi przewodnikami, bo żyją już w niebie! Święci byli ludźmi, którzy mocno wierzyli Bogu i poświęcili Mu życie. Wielu świętych pochodziło z różnych krajów, ale łączyło ich jedno – miłość do Boga i gotowość służenia Jemu i ludziom. Święci są wzorem do naśladowania. Pokazali nam, jak żyć według nauk Jezusa i jak być blisko Boga. Wielu z nich doświadczyło trudności i przeciwności, ale niezależnie od tego trwali w wierze i byli wierni Bogu. Biografie świętych pokazują nam, jakie wartości były dla nich ważne. Na przykład św. Franciszek z Asyżu kochał wszystkie stworzenia Boże i uczył, jak o nie dbać. Święta Teresa z Kalkuty poświęciła życie, pomagając biednym i chorym, pokazując, jak ważne jest miłosierdzie i współczucie. Święci są jak gwiazdy, które oświetlają nam drogę do Boga. Z wieloma świętymi możemy się zaprzyjaźnić i przez ich wstawiennictwo modlić się do Chrystusa.

2. Zabawa *Poszukiwanie skarbów świętości.*

Chowamy w różnych miejscach sali zdjęcia świętych związanych z misjami (5 patronów i osoby związane z Papieskimi Dziełami Misyjnymi, np. bł. Paulina Jaricot). Przy każdym znalezionym zdjęciu (**załącznik 7.4**) kładziemy wydrukowaną informację dotyczącą tej osoby (również **załącznik 7.4**). W każdej informacji ukryta jest wskazówka odwołująca się do przedmiotu lub zdjęcia charakterystycznego dla danego świętego (jeśli nie mamy takich przedmiotów, posłużmy się wydrukowanymi zdjęciami – **załącznik 7.5**). Przedmioty lub zdjęcia również chowamy w różnych miejscach w sali. Zadaniem dzieci jest odnalezienie zdjęć świętych i ich atrybutów, a następnie za pomocą wskazówek dopasowanie ich (np. zdjęcie bł. Pauliny Jaricot i różaniec). Wszystkie znalezione pary układamy na środku i rozmawiamy z dziećmi na temat dopasowania ich.

Podsumowanie zabawy: *Pamiętajmy, że wszyscy mamy dążyć do świętości. To nasze pierwsze i najważniejsze powołanie! Niezależnie od naszego pochodzenia czy narodowości dzięki łasce Bożej możemy być świętymi! Pan Bóg jest zawsze przy nas i daje nam świętych jako wzory do naśladowania. Uczmy się od nich, jak być dobrymi ludźmi, którzy będą nieśli miłość, dobroć i pokój na całym świecie. Niech święci będą naszymi przewodnikami!*

...tam daleko pomagamy!

3. *Pomódlmy się teraz przez wstawiennictwo wszystkich świętych, a szczególnie tych, którzy przyczynili się do powstania PDM i do szerzenia nauki o Chrystusie na całym świecie. Niech ich wstawiennictwo wyprasza potrzebne łaski dla wszystkich potrzebujących tego świata, a także dla nas, byśmy stawali się coraz piękniejszym narodem wybranym przez Boga. Módlmy się też za księży oraz o nowe powołania kapłańskie. Przecież bez kapłanów nie ma... czego? Eucharystii!*

Proponujemy „litanię spontaniczną”. W skupieniu i atmosferze modlitwy każde dziecko wypowiada imię jakiegoś świętego. Czy to swojego ulubionego, czy patrona od chrztu, czy też innego, którego zna. Każdy może wypowiedzieć kilka różnych imion. Po każdym wezwaniu odpowiadamy: *Módl się za nami*.

DLA DOCIEKLIWYCH

„Wprawdzie w każdym czasie i w każdym narodzie miły jest Bogu każdy, kto się Go lęka i postępuje sprawiedliwie (por. Dz 10, 35), podobało się jednak Bogu uświęcać i zbawiać ludzi nie pojedynczo, z wykluczeniem wszelkich wzajemnych powiązań, lecz ustanowić ich jako lud, który uznałby Go w prawdzie i Jemu święcie służył. Wybrał więc sobie Bóg na lud naród izraelski, z którym zawarł przymierze i który stopniowo pouczał, objawiając siebie i zamiary woli swojej w jego dziejach i uświęcając go dla siebie. Wszystko to jednak wydarzyło się jako przygotowanie i jako typ owego przymierza nowego i doskonałego, które miało być zawarte w Chrystusie, oraz pełniejszego objawienia, które miało zostać przekazane przez samo wcielone Słowo Boże. [...] Albowiem wierzący w Chrystusa, odrodzeni nie z nasienia skazitelnego, lecz z nieskazitelnego przez słowo Boga żywego (por. 1 P 1, 23), nie z ciała, lecz z wody i Ducha Świętego (por. J 3, 5–6), ustanowieni są w końcu jako «wybrane plemię, królewskie kapłaństwo, naród święty, lud Bogu na własność przeznaczony [...], który był nie-ludem, teraz zaś jest ludem Bożym» (1 P 2, 9–10)”.

Źródło: *Lumen gentium* 9

„Słowo «Kościół» (*ekklesia*, z greckiego *ek-kalein* – wołać poza) oznacza «zwołanie». Określa ono zgromadzenie ludu, na ogół o charakterze religijnym. Jest to pojęcie często używane w Starym Testamencie w języku greckim w odniesieniu do zgromadzenia ludu wybranego przed Bogiem,

przede wszystkim zgromadzenia pod górą Synaj, gdzie Izrael otrzymał Prawo i został ustanowiony przez Boga Jego świętym ludem. Pierwsza wspólnota tych, którzy uwierzyli w Chrystusa, określając się jako «Kościół», uznaje się za spadkobierczynię tamtego zgromadzenia. W niej Bóg «zwołuje» swój lud ze wszystkich krańców ziemi».

Źródło: KKK 751

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

Ojcu Pawłowi Mannie bardzo leżały na sercu powołania kapłańskie i misyjne. Prosił, żeby modlić się o nowe powołania i proponować młodym ludziom życie kapłańskie, zakonne i misyjne. Smutno mu było, że w tak wielu krajach świata nie ma codziennie Mszy św., a jest odprawiana tylko raz lub dwa razy do roku, bo brakuje księży. Uważał też, że „to kapłani mają w ręku klucz do spraw misji” i na tyle, na ile pełen ducha misyjnego będzie ksiądz w parafii, na tyle misyjna będzie cała parafia!

Załączniki

Załącznik 7.1

APOSTOŁEM MOŻESZ BYĆ

1. UJRZAŁ KIEDYŚ PIOTRA PAN,
JAK TEN Z BRATEM SIECI BRAŁ,
BY NA POŁÓW NA JEZIORO RUSZYĆ W ŁODZI.
PAN RZEKŁ DO NICH SŁOWA TE:
„PÓJDŹCIE ZA MNĄ W SPRAWIE, ŻE
OD TEJ PORY WY BĘDZIECIE LUDZI ŁOWICÓW”.

REF.: JAK PIOTR, PAWEŁ, RÓWNIEMŻ TY
APOSTOŁEM MOŻESZ BYĆ.
ROZPAL W SERCU SWYM MIŁOŚCI WIELKI PŁOMIENŃ,
CIEBIE TEŻ POWOŁAŁ PAN,
POWIERZAJĄC WIELKI PLAN,
BYŚ SWYM ŻYCIEM EWANGELIĘ GŁOSIŁ CO DZIEŃ.

2. SZAWEŁ DO DAMASZKU SZEDŁ,
PAN DO NIEGO WTEDY RZEKŁ:
„SZAWLE, SZAWLE, CZEMU TY MNIE PRZEŚLADUJESZ?”
CHOCIAŻ PAN OŚLEPIŁ GO,
WNET PRZYWRACA JEMU WZROK.
TEN WŚRÓD POGAN NOWY KOŚCIÓŁ MU BUDUJE.

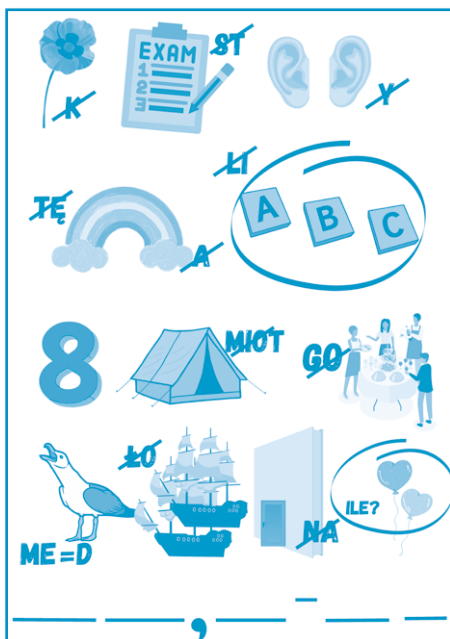
REF.: JAK PIOTR, PAWEŁ...

3. I PRZED KAŻDYM STAJE Z NAS,
CHOĆ NIE SPOJRZYSZ JEMU W TWARZ.
W EWANGELII, KTÓRYCH CZTERY NAPISANO,

PAN KIERUJE SŁOWA TE,
 BYŚ PRZYKAZAŃ WIERNIE STRZEGL.
 KOCHAJ BLIŹNICH, LECZ NIE KOCHAJ ICH ZBYT MAŁO.

REF.: JAK PIOTR, PAWEŁ...

Załącznik 7.2

Załącznik 7.4

Ojciec Paweł, dobry, wesoły pan,
 miał pasję do pisania, jak mało kto znan.
 W swoich dłoniach zawsze trzymał pióro,
 pisał listy do ludzi, by im nie było ponuro.

GRUDZIEŃ

**Czy jest upał, czy zamiecie,
Dziecię rodzi się na świecie.
Niezależnie od klimatu
błogosławi siostrze, bratu.**

W grudniu przypominamy, że Kościół jest powszechny, czyli inaczej katolicki, uniwersalny. Jeden na całym świecie. Przygotowując się do świąt Bożego Narodzenia, pamiętamy, że Jezus przyszedł na świat dla każdego człowieka. Przyniósł pokój i zbawienie ludziom wszystkich kultur, języków i czasów. W tym duchu będziemy przygotowywać akcję Kolędnicy Misyjni, aby iść do wiernych naszych parafii, niosąc radość z narodzenia Chrystusa i przypominając jednocześnie, że mamy braci i siostry na całym świecie.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (**załącznik Mysz_4**)
- broszura KM (można kupić w sklepie online: <https://misyjny-sklep.missio.pl/>)
- piosenka *Adwentowe oczekiwanie* (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=Rj6p4WinIqU>, tekst dla animatora **załącznik 8.1**)
- kartki, długopisy, kredki
- filmik o akcji Kolędnicy Misyjni i Kolumbii (link do YouTube'a do playlisty Kolędników Misyjnych 2023/2024: https://www.youtube.com/watch?v=Pj-vvVNWZFUg&list=PLrt0o4_wBzBUVmNNDsi9MGd8x2Nx4iZ2_)
- karta z zakodowanym hasłem (**załącznik 8.2**)
- Pismo Święte
- kawa ziarnista i materiały potrzebne do wykonania ozdób z wykorzystaniem ziaren kawy

- kawa zbożowa
- link do opowieści osiołka o narodzinach Jezusa (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=EW7DTPWtUyI>)
- projektor, komputer, głośnik
- papierowe gwiazdki

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator wita się z uczestnikami spotkania i rozpoczyna swobodną rozmowę z dziećmi na temat Adwentu, zadając pytania: *Kto z was wie, jaki obecnie mamy okres liturgiczny w Kościele? Co to jest Adwent? Do jakich świąt nas przygotowuje? Ile trwa? Co się wydarzyło w dniu Bożego Narodzenia? Dlaczego Boże Narodzenie dla chrześcijanina jest takie ważne? Animator podsumowuje: Adwent to czas oczekiwania i refleksji, czas wewnętrznego skupienia i przygotowania się do kolejnego wspomnienia narodzin Dzieciątka oraz do powtórnego przyjścia Jezusa w chwale w dniu paruzji. Czas, kiedy czekamy na przyjście Jezusa. Chrystus, który narodził się przed wiekami, narodził się dla każdego, dla mnie i dla was, dla nas wszystkich, dla całej ludzkości i całego Kościoła. Przyniósł pokój i zbawienie ludziom wszystkich kultur, języków i czasów.*

2. Animator: *Posłuchajmy teraz piosenki zatytułowanej Adwentowe oczekiwanie* (link do YouTube'a: <https://www.youtube.com/watch?v=Rj-6p4WinIqU>, tekst dla animatora **załącznik 8.1**). Dzieci najpierw oswajają się z tekstem i muzyką, a podczas odtwarzania za drugim razem mogą wymyślić układ choreograficzny lub pokazywać gestami jej treść.

3. Animator: *Nasze adwentowe oczekiwanie obejmuje cały Kościół, co pokazuje, że jesteśmy jedną rodziną, jesteśmy razem w **Kościele powszechnym**. W rodzinie ludzie sobie wzajemnie pomagają i się wspierają. Dlatego*

od wielu już lat w okresie Adwentu i Bożego Narodzenia wyruszają z Dobrą Nowiną **KOLEDNICY MISYJNI**. Grupy kolędnicze przygotowują się do wyjścia w świat i głoszenia Ewangelii o narodzinach Dzieciątka Jezus. Głoszą bożonarodzeniową radość, że Pan Jezus narodził się przed wiekami dla każdego człowieka bez wyjątku, dla mnie i dla osoby siedzącej obok ciebie, dla całego naszego Ogniska Misyjnego i całej wspólnoty. Jezus jest taki sam na całym świecie, to znaczy narodził się też dla ludzi ze wszystkich kontynentów, dla dzieci z Indii czy Kolumbii.

4. Animator zaprasza dzieci do obejrzenia filmu o kolędnikach misyjnych i Kolumbii (link do YouTube'a do playlisty Kolędników Misyjnych 2023/2024: https://www.youtube.com/watch?v=PjwvVNWFUg&list=PLrt0o4_wBzBUVmNNDsi9MGd8x2Nx4iZ2_).

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator rozdaje dzieciom wcześniej przygotowaną kartę z zaszyfrowanym hasłem (EWANGELIA WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA 2, 6–14), które podpowiada, jaki fragment Ewangelii będziemy rozważać (**załącznik 8.2**).

2. Animator bierze do ręki Pismo Święte i prosi o przeczytanie dziecku umiejące płynnie i wyraźnie czytać fragmentu **Ewangelii wg św. Łukasza: Łk 2, 6–14 o narodzinach Jezusa**.

Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie. W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła,

tak że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich: „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan. A to będzie znakiem dla was: Znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie”. I nagle przyłączyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: „Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania”.

Animator po przeczytaniu i omówionym fragmencie Ewangelii pyta: *Gdzie urodził się Pan Jezus? Kto się Nim opiekował? W co Maryja owinięła Jezusa, gdzie Go położyła i dlaczego tak zrobiła? Dzieci mogą odpowiadać w bardzo różny sposób, np. gestami lub rysując na kartce.*

3. Animator: *O. Paweł Manna często odwoływał się do fragmentu Ewangelii o Bożym Narodzeniu, żeby pokazać, że Kościół jest POWSZECHNY. To znaczy, że jest obecny na całym świecie i jest w nim miejsce dla każdego. Obejrzyjmy o tym film (załącznik Mysz_4).*

Animator podsumowuje: *Kościół powszechny, to znaczy obecny wszędzie i dla każdego, ponieważ radość Bożego Narodzenia ogarnęła kiedyś i dzisiaj też przenika cały świat. Słysząc ją i widząc w naszych kościołach, domach i szkołach. Niech radość Bożego Narodzenia będzie w nas wszystkich, abyśmy przyjmowali Jezusa do serca i dzielili się nią. Mam do was pytanie: w jaki sposób Ognisko Misyjne może przyczynić się do powszechności Kościoła? (Swobodne wypowiedzi).*

**JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE,
DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE**

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: *Na dzisiejszym spotkaniu dowiedzieliśmy się, że Jezus przychodzi do każdego człowieka na całym świecie. Kościół to wspólnota ludzi,*

z których każdy wchodzi w osobistą relację z Jezusem, a ona trwa tak długo, jak trwa życie. Dlatego też Kościół jest powszechny, ponieważ Jezus posłał apostołów do wszystkich ludzi z **każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków** (Ap 7, 9). Tak jak Syn Boży przemawiał nie tylko do Żydów, lecz także do pogan, tak misja Kościoła nie jest ograniczona tylko do konkretnej grupy. Przyjmując posłanie Jezusa, możemy wyruszyć jako kolędnicy, włączając się w coroczną akcję Kolędnicy Misyjni. Kolędnicy uwrażliwiają wszystkich na potrzeby najmniejszych z całego świata. W tym roku grupy kolędują dla dzieci z Kolumbii.

2. Po wcześniejszej rozmowie z księdzem proboszczem i rodzicami dzieci animator rozmawia z grupą o tegorocznej akcji Kolędnicy Misyjni dla Dzieci z Kolumbii. Jeśli grupa nigdy nie kolędowała, prowadzący wyjaśnia, na czym polega akcja Kolędnicy Misyjni.

Animator: *Kolędnicy Misyjni to przede wszystkim EWANGELIZACJA. Dzieciaki są misjonarzami, ponieważ idąc od domu do domu, przypominają wszystkim, że narodził się Chrystus. Wraz z tym przesłaniem niosą radość i pokój Bożego Narodzenia. Są jak aniołowie w Betlejem „zwiastujący radość wielką” i głoszący: „Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania”. Kolędnicy opowiadają również o życiu swoich rówieśników na całym świecie, uświadamiając wszystkim, że Kościół nie kończy się w naszej parafii, ale mamy braci i siostry na krańcach świata. I tak jak w rodzinie ludzie są za siebie odpowiedzialni i pomagają sobie wzajemnie, tak każdy ochrzczony odpowiedzialny jest za to, aby Ewangelia dotarła do każdego narodu i każdej osoby oraz aby nasi bracia i siostry mogli żyć w godnych warunkach. Kolędnicy Misyjni to również FORMACJA – intelektualna i duchowa. Dzieci, zanim wyruszą ze scenką i przesłaniem, modlą się za misje i misjonarzy, poznają geografię, inne kultury, języki obce, zwyczaje ludów świata, sytuację dzieci na świecie. Kolędnicy Misyjni to rozwój WRAŻLIWOŚCI LUDZKIEJ. Dzieci uczą się zauważania drugiego człowieka, otwierają się na pomoc*

potrzebującym, poszerzają horyzonty, poświęcają czas i siły, żeby pomóc innym, uczą się przyjmowania zarówno sukcesu, jak i porażki (więcej informacji w naszej broszurce „Kolędniczy Misyjni” 2023/2024, którą możecie kupić w sklepie: <https://misyjny-sklep.missio.pl/> lub tu: <https://missio.org.pl/kolednicy-misyjni/>). Następnie animator rozmawia z grupą, ustala szczegóły, zaprasza do włączenia się w akcję i przydziela role kolędnicze.

3. Animator: *W czasie okresu Bożego Narodzenia mamy zwyczaj obdarowywać się prezentami. Tak jak Bóg ukochał nas, posyłając nam Jezusa, tak i my naśladujemy dzielenie się tym darem. Uczymy się czerpać z tego radość. Nic nie sprawia tak wielkiej radości bliskim, jak prezent wykonany własnoręcznie przez nas, dlatego dziś przygotowujemy różne ozdoby z wykorzystaniem ziaren kawy. W tym roku akcja Kolędniczy Misyjni – jak już dobrze wiecie – jest przeznaczona dla dzieci z Kolumbii, a tam najpopularniejszym przysmakiem jest kawa. Dlatego też nasza pamiątka kolędnicza jest również związana z kawą.*

Przygotowujemy wspólnie ozdoby z kawy, np.: papierową choinkę ozdobioną ziarnami kawy; styropianowe bombki ozdobione ziarnami kawy ze zdjęciami dzieci itp. Więcej inspiracji można znaleźć w linku: <https://fajnainspiracja.pl/2022/09/12/zachwycajace-dekoracje-z-ziaren-kawy-ktore-olsnia-cie-nie-tylko-swoim-wygladem-ale-i-aromatem/>.

Podczas przygotowywania prezentów można popijać z dziećmi kawę zbożową i przenieść się myślami do Kolumbii. W tle również animator może puścić link do filmu z opowieściami osiołka o narodzinach Jezusa (link do YouTube'a: <https://www.youtube.com/watch?v=EW7DTPW-tUyI>).

4. Animator: *Jak doskonale wiecie, drogę do Jezusa wskazywała gwiazda. W sali (bądź na placu wokół kościoła, jeśli jest ogrodzony) zostało ukrytych X gwiazd (animator podaje konkretną liczbę ukrytych gwiazd*

– w zależności od liczebności grupy). *Waszym zadaniem jest ich odnalezienie i zanieśenie do szopki, gdzie narodził się Pan Jezus* (Animator wcześniej ustala z dziećmi, gdzie takie miejsce się będzie znajdować).

...tam daleko pomagamy!

5. Na zakończenie spotkania wszyscy ustawiają się w kole, a animator rozpoczyna modlitwę w intencji wszystkich dzieci świata. Po jej zakończeniu dzieci zastanawiają się, co jeszcze mogą zrobić dla ich **rówieśników z Kolumbii**, np. więcej ozdób bożonarodzeniowych do sprzedaży na kiermaszu świątecznym, a ofiary przeznaczyc na akcję.

DLA DOCIEKLIWYCH

„Słowo «powszechny» («katolicki») oznacza «uniwersalny», czyli «cały» lub «zupełny». Kościół jest powszechny w podwójnym znaczeniu: Kościół jest powszechny, ponieważ jest w nim obecny Chrystus. «Tam, gdzie jest Jezus Chrystus, tam jest Kościół powszechny». Istnieje w nim pełnia Ciała Chrystusa zjednoczona z Głową, w wyniku czego Kościół otrzymuje od Niego «pełnię środków zbawienia», której On chciał mu udzielić: poprawne i pełne wyznanie wiary, integralne życie sakramentalne, posługa święceń w sukcesji apostoelskiej. W tym podstawowym znaczeniu Kościół był już powszechny w dniu Pięćdziesiątnicy i taki będzie aż do dnia Paruzji”.

Źródło: KKK 830

„Kościół jest powszechny, ponieważ został posłany przez Chrystusa do całego rodzaju ludzkiego. Do nowego Ludu Bożego powołani są wszyscy ludzie. Toteż Lud ten, pozostając ciągle jednym i jedynym, winien się rozszerzać na świat cały i przez wszystkie wieki, aby spełnił się zamiar woli Boga, który naturę ludzką stworzył na początku jedną i synów swoich, którzy byli rozproszeni, postanowił w końcu w jedno zgromadzić

[...]. To znamię powszechności, które zdobi Lud Boży, jest darem samego Pana; dzięki temu darowi Kościół katolicki skutecznie i ustawicznie dąży do zespolenia z powrotem całej ludzkości wraz ze wszystkimi jej dobrami z Chrystusem-Głową w jedności Ducha Jego”.

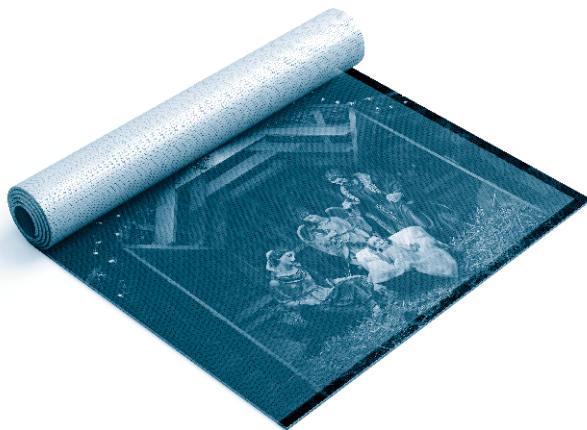
Źródło: KKK 831

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

Kościół powszechny to znaczy katolicki, uniwersalny, dla wszystkich. O. Paweł Manna mówił, że Pan Jezus, kiedy żył na świecie, nie zamknął się w małej grupie ludzi, ale mówił do wszystkich. Zakładając Kościół, nie chciał stworzyć elitarnej grupy, do której nikt inny nie miałby dostępu. Kościół jest dla wszystkich! Tylko taki Kościół jest prawdziwy.

O. Paweł pisał, że „powszechność to prawdziwa natura Kościoła”, a „prawdziwy Kościół musi być katolicki, musi być powszechny, zarówno w odniesieniu do osób, jak i do miejsc i czasu”, bo „jeden i powszechny był Kościół, gdy wyszedł z Wieczernika, jeden i katolicki (powszechny) ma być dzisiaj, nawet gdy jest rozproszony po całym świecie”.

Załącznik 8.2

ODCZYTAJ ZASZYFROWANE HASŁO

□ √ ∟ □ ∟ □ ∟ ∟

√ □ □ ł < ∟

Ś √ ∟ Ę > □ ∟ □

ł < ∟ ∟ √ ∟ ∟

2,6-14

A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	Q	R

	S	
T	X	U
	V	

	W	
X	Y	
	Z	

PRZYKŁAD:

∟ □ □ □
P D M D

STYCZEŃ

**Kościół jak ŁÓDŹ od wieków przez świat pewnie płynie.
Gdy słuchać będzie Jezusa i zadba o jedność, nigdy nie zginie!**

W styczniu w spojrzeniu na wspólnotę Kościoła posłużymy się symbolicznym obrazem łodzi. Pochodzi on z pierwszych wieków chrześcijaństwa. Tertulian, Hipolit Rzymski, Jan Chryzostom i inni teologowie rozważając fragment Ewangelii mówiący o uciszeniu burzy na jeziorze, uważali, że łódź symbolizuje Kościół, burza – prześladowania oraz przeciwności, jakie napotyka on w ciągu wieków, uciszenie burzy wskazuje na niezawodną opiekę Jezusa nad wspólnotą uczniów, a „wołanie przerażonych uczniów” to modlitwy zanoszone przez chrześcijan.

W tym miesiącu zwrócimy również uwagę na dwa ważne wydarzenia: Światowy Misyjny Dzień Dzieci (6 stycznia) i Tydzień Ekumeniczny (18–15 stycznia). Będziemy się więc modlić zarówno o jedność Kościoła, jak i jedność oraz solidarność z dziećmi całego świata.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- duża ilość papieru pakowego (do zbudowania łodzi) lub przynajmniej jeden arkusz z łodzią narysowaną na nim według **załącznika 9.1**, białe żagle wycięte z innego papieru do układania na rysunku łodzi, niebieski materiał lub krepina
- flamastry lub markery, nożyczki, klej
- obraz Jezusa, np. wycięty ze starego kalendarza
- duży krzyż z przedstawieniem Pasji lub figurka Jezusa, np. Zmartwychwstałego
- Pismo Święte, świeca
- gitara lub komputer do odtworzenia piosenki (link do piosenki z pokazywaniem <https://www.youtube.com/watch?v=IxTpYfchU3c>)

- projektor
- wydrukowane napisy (załącznik 9.2) i (załącznik 9.3)
- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (załącznik Mysz_5)
- aktualny kalendarz na styczeń 2024 i/lub „Świat Misyjny” nr 1/2024, lub numer archiwalny 1/2023 ze strony <https://missio.org.pl/swiat-misyjny/>
- misyjne zdjęcia dzieci, np. z kalendarza misyjnego z ubiegłego roku
- lizaki, ciastka – drobnostka dla każdego dziecka na Misyjny Dzień Dzieci

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Na początku naszego spotkania podziękujmy Panu Bogu za nowy rok. Za nowe miesiące, tygodnie, dni, minuty i sekundy, które już dzisiaj dla nas przygotował. Może chcecie za coś podziękować szczególnie? Spontaniczna modlitwa dziękczynienia. Po każdej wypowiedzi mówimy: Dziękujemy, Panie Jezu lub śpiewamy: Dzięki, o Panie, składamy dziękuję, o wszechmogący nasz Królu w niebie.*

2. Animator: *Czy w tym nowym roku pamiętacie jeszcze, jaki jest temat naszego roku formacyjnego? („W Kościele to w Chrystusa Ciele”). Jakie obrazy Kościoła już poznaliśmy? (Ciało Chrystusa, rola uprawna, Lud Boży, naród wybrany, Kościół powszechny). Świetnie! A czy wiecie, kto jest patronem tego roku? (Bł. Paweł Manna). Co pamiętacie z jego życia? (Spontaniczne wypowiedzi dzieci).*

3. Animator: *Macie niesamowicie dobrą pamięć! W takim razie nie boję się opowiedzieć wam o kolejnym symbolu Kościoła, którym jest... ŁÓDŹ. Tytuł naszego spotkania brzmi:*

„Kościół jak ŁÓDŹ od wieków przez świat pewnie płynie.

Gdy słuchać będzie Jezusa i zadba o jedność, nigdy nie zaginie!”

Powtórzcie ze mną ten temat. Najpierw sopranem! Teraz basem! Teraz baaaaardzo wolno! Teraz najszybciej, jak się da! Teraz głośno! A teraz szeptem!

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator razem z dziećmi buduje łódkę z papieru, krzesel, materiałów itp. lub rysuje (albo kładzie już narysowaną) na dużym papierze łódkę (wzór rysunku – załącznik 9.1). Razem z dziećmi podpisujemy na burcie: KOŚCIÓŁ CHRYSZTUSOWY.

2. Animator układając na dole łodzi lub dookoła niebieski materiał lub krepinę, mówi: *Czy płynęliście kiedyś prawdziwą łódką lub żaglówką? W jaką pogodę się dobrze pływa? Co się dzieje, kiedy zrywa się wicher? Pan Jezus z Apostołami też kiedyś to przeżył. Posłuchajcie, co się wydarzyło...*

3. Zapalamy świecę i zaczynamy lekturę **Mk 4, 35–41 – Burza na jeziorze.**

Owego dnia, gdy zapadł wieczór, rzekł do nich: „Przeprawmy się na drugą stronę”. Zostawili więc tłum, a Jego zabrali, tak jak był w łodzi. Także inne łodzie płynęły z Nim. A nagle zerwał się gwałtowny wicher. Fale biły w łódź, tak że łódź już się napępniała [wodą]. On zaś spał w tyle łodzi na wezglowiu. Zbudzili Go i powiedzieli do Niego: „Nauczycielu, nic Cię to nie obchodzi, że ginieemy?”. On, powstawszy, zgromił wicher i rzekł do jeziora: „Milcz, ucisz się!”. Wicher się uspokoił i nastąpiła głęboka cisza. Wtedy rzekł do nich: „Czemu tak bojaźliwi jesteście? Jakże brak wam wiary!”. Oni złękli się bardzo i mówili między sobą: „Kim On jest właściwie, że nawet wicher i jezioro są Mu posłuszne?”.

Animator kończy słowami: *Oto Słowo Pańskie.*

Dzieci odpowiadają: *Chwała Tobie, Chryste.*

4. Krótkie omówienie wysłuchanego fragmentu. Animator kładzie na przygotowanym rysunku łodzi obraz Jezusa lub do zbudowanej łodzi wstawia figurkę.

5. Animator: *A teraz zaśpiewajmy piosenkę o tym, o czym usłyszeliśmy we fragmencie Ewangelii! Śpiew z pokazywaniem:*

GDY NA MORZU WIELKA BURZA, JEZUS ZE MNĄ W ŁODZI JEST.

ON ZA RĘKĘ TRZYMA MNIE, ŁÓDKA NIE KOŁYSZE SIĘ.

GDY NA MORZU WIELKA BURZA, JEZUS ZE MNĄ W ŁODZI JEST.

(link do piosenki z pokazywaniem <https://www.youtube.com/watch?v=IxTpYfchU3c>).

6. Animator wyjaśnia i z dziećmi układa napisy (**załącznik 9.2**) w odpowiednich miejscach:

Tak jak prawdziwa łódź jest w niebezpieczeństwie, kiedy zrywa się wicher, tak dzieje się też czasem w Kościele, gdy nie wszyscy ludzie chcą słuchać Pana Jezusa i zwracają się przeciwko Niemu. Tak jest prawie od samego początku chrześcijaństwa. Wielcy teologowie, tacy jak Tertulian, Hipolit Rzymski i Jan Chryzostom, wyjaśniali symbolikę tej historii z Ewangelii, mówiąc, że burza symbolizuje prześladowania oraz przeciwności, jakie napotyka Kościół w ciągu wieków, „wołanie przerażonych uczniów” to modlitwy zanoszone przez chrześcijan, a uciszenie burzy pokazuje, że Jezus zawsze jest z nami i troszczy się o Kościół.

Pamiętacie temat naszego spotkania?

„Kościół jak łódź od wieków przez świat pewnie płyne.

Gdy słuchać będzie Jezusa i zadba o jedność, nigdy nie zaginie!”

A dzisiajszą piosenkę? – śpiewamy z pokazywaniem (<https://www.youtube.com/watch?v=IxTpYfchU3c>).

7. Animator, wspomagając się **załącznikiem 9.3**, mówi: *Tak jak już mówiliśmy, czasem ludzie nie chcą słuchać Pana Boga. Chcą być od Niego mądrzejsi i radzić sobie sami. To nie jest roztropne i nie prowadzi do niczego dobrego, ale Pan Bóg dał nam wolną wolę i ją szanuje. Nawet kiedy dotyczy to burzliwych dziejów Kościoła. Jak dobrze wiemy, jeden jest Bóg, posłał JEDNEGO Jezusa na świat i Jezus założył JEDEN Kościół.*

(Animator opowiadając, układa kolejne napisy na masztach. Po naklejeniu napisu na maszt odrywa cały maszt i kładzie poza łodzią. Tak robi po kolei ze wszystkimi czterema masztami.) *W XI w., a dokładnie w 1054 r., ówczesny papież zachodniej części Europy i patriarcha Konstantynopola, czyli najważniejszy biskup wschodniej części świata, nie mogli się porozumieć na temat tego, która liturgia i które zwyczaje są lepsze. I tak chrześcijanie po raz pierwszy się podzielili na Kościół katolicki na Zachodzie i Kościół prawosławny na Wschodzie.*

Pięć wieków później, czyli w XVI w., pewien człowiek, który nazywał się Marcin Luter, nie zgadzał się z tym, co nauczał Kościół katolicki, nie podobało mu się zachowanie papieża, księży i chrześcijan. Napisał 95 tez, przybił je do drzwi katedry i oznajmił, że nie będzie słuchał Ojca Świętego, dlatego odłącza się od wspólnoty Kościoła. I tak w 1517 r. zainicjowana przez niego reforma protestancka przyczyniła się do powstania luteranizmu.

W Szwajcarii nauczanie Lutera podjęli Ulrich Zwingli i Jan Kalwin, a w Szkocji Jan Knox. Trochę pododawali, trochę pozmieniali i tak powstały najpierw kalwinizm i prezbiterianizm, a później np. baptyści.

W Anglii natomiast, w 1534 r. król Henryk VIII, któremu przestała się podobać żona, chciał ożenić się inną kobietą. Kiedy papież powiedział mu, że tak nie wolno postępować i się na to nie zgodził, król ogłosił, że w takim razie on sam zostanie głową Kościoła. W taki sposób powstał anglikanizm.

8. Animator: *Zobaczcie, co leży obok. To są części tej samej łodzi. Pasują do niej, ale jednak są od niej oddzielone. Jak myślicie, czy łódź bez niektórych żagli dopłynie szybko i bezpiecznie do celu?* (Chwila na wypowiedzi

dzieci). *Macie rację, brak żagli spowalnia płynięcie. Dlatego, jak mówią dokumenty Kościoła, „podziały między chrześcijanami stanowią dla Kościoła przeszkodę w urzeczywistnieniu Jego powszechności”.* Można więc powiedzieć, że brak jedności między chrześcijanami utrudnia Kościołowi rozwój i dotarcie do wszystkich ludzi na świecie.

9. Animator: *Bardzo dobrze wiedział o tym o. Paweł Manna. Posłuchajcie, co mówił o podziale Kościoła i dlaczego jedność jest tak bardzo potrzebna. Oglądamy film: Mysz coś wie i wam powie (załącznik Mysz_5).*

10. Animator: *Jak sami widzicie, bez jedności chrześcijan trudno jest głosić Ewangelię. Dlatego od ponad 100 lat każdy papież prosi, aby przez kilka dni, od 18 do 25 stycznia, modlić się o jedność chrześcijan. Ten tydzień nazywamy EKUMENICZNYM, bo EKUMENIZM to właśnie troska o jedność. Można wykorzystać „Świat Misyjny” numer 1/2023 (archiwalny na stronie <https://missio.org.pl/swiat-misyjny/>) lub 1/2024. Na s. 10–11 znajdują się wiadomości na temat Tygodnia Ekumenicznego.*

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: *Każdemu z nas powinno zależeć na jedności chrześcijan. Dlatego tak ważna jest modlitwa w intencji jedności. Zacznijmy już teraz, a modlitwą niech będzie piosenka o łodzi Kościoła.*

Prośmy o jedność z naszymi braćmi i siostrami ze wspólnot Kościoła prawosławnego. Śpiewamy i z powrotem doklejamy do łodzi odpowiedni żagiel.

Prośmy o jedność z naszymi braćmi i siostrami ze wspólnot luterańskich. Śpiewamy i z powrotem doklejamy do łodzi odpowiedni żagiel.

Prośmy o jedność z naszymi braćmi i siostrami ze wspólnot kalwińskich i prezbiteriańskich. Śpiewamy i z powrotem doklejamy do łodzi odpowiedni żagiel.

Prośmy o jedność z naszymi braćmi i siostrami ze wspólnot anglikańskich. Śpiewamy i z powrotem doklejamy do łodzi odpowiedni żagiel.

2. Animator: *Spójrzcie na kalendarz. 18 stycznia to niedziela. Aż do następnej niedzieli, 25 stycznia, pamiętajcie szczególnie w codziennej modlitwie o waszych rówieśnikach, którzy urodzili się w innych częściach świata i chociaż też są chrześcijanami, wyznają swoją wiarę jako luteranie, kalwini, prezbiterianie, anglikanie czy prawosławni. Szczególnie wy, należący do Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, zobowiązaliście się przecież do codziennej modlitwy za dzieci świata i do drobnych ofiar materialnych na ich rzecz raz w miesiącu. Mówiąc te słowa, układamy na łodzi zdjęcia dzieci z różnych stron świata.*

Przypominam o tym, bo 6 stycznia, w uroczystość Objawienia Pańskiego, mieliście swoje święto! To światowy Dzień Misyjny Dzieci i jednocześnie święto patronalne całego PDMD na świecie! Gratulacje! Możemy zaśpiewać Sto lat! A raczej „200 lat”, bo nasze Dzieło już w tym roku ma dokładnie lat 181!

3. Animator rozdaje drobne smakołyki, mówiąc: *Z tej okazji mam dla was prezenty. Proszę, niech każdy wybierze coś dla siebie, ale zaczekajcie chwilkę z jedzeniem. Na znak tego, że dzieci z PDMD umieją się dzielić, nie jedzcie sami wybranego przysmaku, ale podajcie koledze lub koleżance z prawej strony! Teraz życzę wam smacznego!*

...tam daleko pomagamy!

4. Jeśli jest taka możliwość, po uzgodnieniu z księdzem proboszczem przygotowujemy z dziećmi animację Mszy św. 18 i 25 stycznia ze szczególnym podkreśleniem modlitwy ekumenicznej.

5. Animator: *Na zakończenie spotkania poprośmy raz jeszcze o jedność Kościoła. O zgodę między ludźmi. Tym razem będziemy się modlić całymi sobą, przez ruch i słowa.*

Bierzemy niebieski materiał lub krepinę, które do tej pory leżały „pod łodzią”. Jedno dziecko trzyma figurkę Pana Jezusa lub krzyż, pozostałe dzieci trzymają brzeg materiału. Animator wprowadza w zabawę, mówiąc, że szaleje burza – dzieci poruszają materiałem. Animator wypowiada pierwsze zdanie tematu: **„Kościół jak łódź od wieków przez świat pewnie płynie”**, a dzieci odpowiadają: **„Gdy słuchać będzie Jezusa i zadba o jedność, nigdy nie zaginie!”**. Dziecko trzymające figurkę mówi: *Milcz, ucisz się!* Wtedy przestajemy poruszać materiałem i kucamy w ciszy i spokoju.

Powtarzamy te czynności (burza, tytuł, ucieszenie) kilkakrotnie, zawsze z modlitewnym wprowadzeniem, np. *Panie Jezu, prosimy Cię o zgodę między ludźmi w Kościele...* (burza, tytuł, ucieszenie); *Panie Jezu, prosimy Cię o jedność chrześcijan...* (burza, tytuł, ucieszenie); *Panie Jezu, prosimy Cię, żeby wszystkie dzieci na świecie mogły Cię poznać...* (burza, tytuł, ucieszenie); *Panie Jezu, prosimy Cię, żeby ludzie się wzajemnie szanowali i nikogo nie wyśmiewali...* (burza, tytuł, ucieszenie) itp.

6. Animator: *Dziękuję wam za dzisiejsze spotkanie. Pamiętajcie, że nawet jeśli wydarzy się coś trudnego w naszym życiu, Pan Jezus jest zawsze z nami, ze swoim Kościołem. Pamiętajcie o modlitwie o jedność chrześcijan, szczególnie w Tygodniu Ekumenicznym. Do zobaczenia na następnym spotkaniu!*

DLA DOCIEKLIWYCH

„Morzem jest świat, na którym znajduje się Kościół rzucający jak statek na morzu, lecz nie ulega rozbiciu, bo na nim znajduje się doświad-

czony sternik Chrystus. Na środku statku umieszczony jest zwycięski znak przeciw śmierci krzyż Chrystusa [...]. Uchwytem steru [są] dwa Testamenty, liny otaczające statek – to miłość Chrystusa ściśle opasująca Kościół [...]. Ma on również żelazne kotwice: są nimi święte przykazania Chrystusa, mocne jak żelazo [...]. Żaglami natomiast wysoko wzniesionymi na maszty są orszaki proroków, męczenników i apostołów”.

Źródło: Hipolit, *O Antychryście* 59

„To nie Chrystus potrzebuje łodzi, ale łódź potrzebuje Chrystusa; bez niebieskiego Sternika bowiem łódź Kościoła z powodu takich licznych niebezpieczeństw nie może poprzez pełne morze świata osiągnąć portu niebieskiego”.

Źródło: Piotr Chryzolog, *Kazanie* 50,2

„Łódkę tę, do której wszedł Chrystus, można ujmować na dwa sposoby. Najpierw można w niej widzieć krzyż, na który wstąpił Chrystus dla naszego odkupienia. Pan nasz i Zbawiciel, który kieruje całym światem, zadowolił się małą drewnianą łódką [...] A na drugi sposób w łódce tej widzimy Kościół święty, który w swych początkach składał się z niewielu wiernych, a później rozrósł się do tak wielkiej liczby wierzących, że cały świat nappełnił. I dlatego już nie jest małą łódką, ale wielkim okrętem”.

Źródło: Chromacjusz z Akwilei, *Kazanie* 37,1

„Zaprawdę, jeśli Ewangelia, którą głosimy, okaże się rozdarta sporami doktrynalnymi, twierdzeniami sprzecznymi czy potępieniem się wzajemnym chrześcijan – w starciu różnych sądów o Chrystusie i o Kościele, a także różnych opinii na temat społeczeństwa i instytucji ludzkich – to czyż ci, do których zwracamy swoje przepowiadanie, nie ulegną dezorientacji, wprowadzeniu w błąd, a nawet zgorszeniu?”

Źródło: *Evangelii nuntiandi* 77

„Tych, którzy rodzą się dzisiaj we wspólnotach powstałych na skutek rozłamów i przepajają się wiarą w Chrystusa, nie można obwiniać o grzech odłączenia. A Kościół katolicki otacza ich braterskim szacunkiem i miłością [...]. Usprawiedliwieni z wiary przez chrzest należą do Ciała Chrystusa, dlatego też zdobi ich należne im imię chrześcijańskie, a synowie Kościoła katolickiego słusznie ich uważają za braci w Panu”.

Źródło: *KKK 818*

„Chrystus od początku użyczył (jedności) swemu Kościołowi; wierzymy, że ta jedność trwa nieutralnie w Kościele katolickim i ufamy, że z dniem każdym wzrasta aż do skończenia wieków. Chrystus zawsze udziela swemu Kościołowi daru jedności, ale Kościół musi zawsze modlić się i pracować, by strzec, umacniać i doskonalić jedność, której Chrystus pragnie dla niego. Dlatego sam Jezus modlił się w godzinie swojej męki i nie przestaje modlić się do Ojca o jedność swoich uczniów: «...aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, aby świat uwierzył, żeś Ty Mnie posłał» (J 17, 21). Pragnienie ponownego odnalezienia jedności wszystkich chrześcijan jest darem Chrystusa i wezwaniem Ducha Świętego”.

Źródło: *KKK 820*

„O przywrócenie jedności powinien troszczyć się «cały Kościół, zarówno wierni, jak i ich pasterze». Trzeba jednak mieć świadomość, że «ten święty plan pojednania wszystkich chrześcijan w jedności jednego i jedyne Kościoła Chrystusowego przekracza ludzkie siły i zdolności». Dlatego więc pokładamy całą naszą nadzieję «w modlitwie Chrystusa za Kościół, w miłości Ojca ku nam, w mocy Ducha Świętego”.

Źródło: *KKK 822*

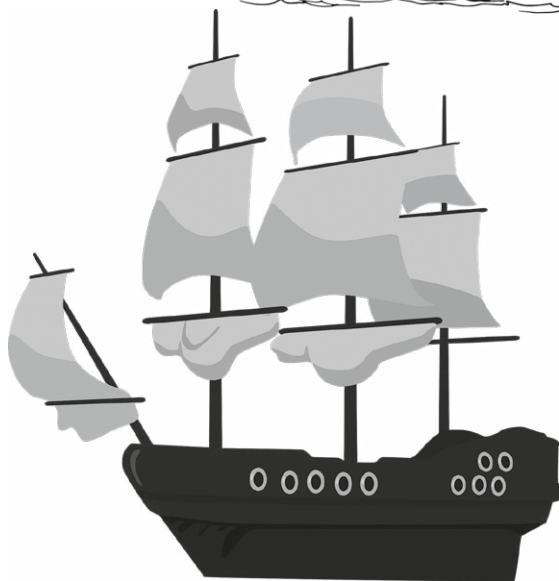
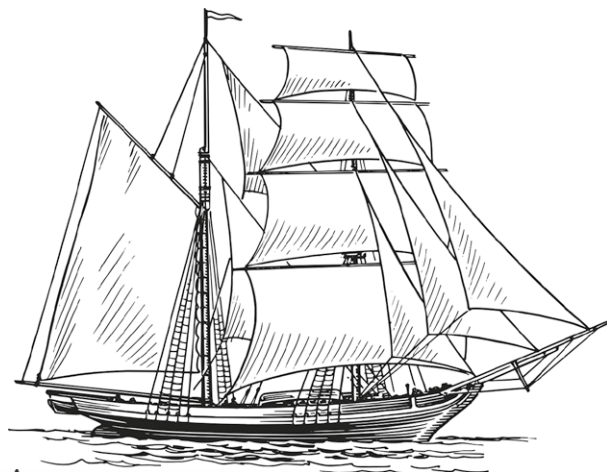

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

O. Paweł Manna pracując na misjach oraz odwiedzając misjonarzy w różnych stronach świata, zauważył, jak bardzo brak jedności chrześcijan przeszkadza w głoszeniu Ewangelii. Mówił, że „chrześcijaństwo podzielone to chrześcijaństwo słabe, to skandal dla świata, źródło sceptycyzmu i niezgody między narodami. To przegrana dla wszystkich, a szczególnie dla nas, katolików. To zdrada Jezusa i Jego Ewangelii, przyczyna niepowodzenia dzieła zbawienia dla niezliczonych dusz”. Uważał, że „jedność chrześcijan jest największą potrzebą dzisiejszego świata, sprawą najwyższej wagi w kwestii krzewienia wiary pośród niechrześcijan. Nigdy nam się nie uda w pełni propagowanie wiary bez jedności chrześcijan”. Widział bowiem, że jeśli do jakiejś wioski czy miasteczka, do ludzi, którzy nie słyszeli wcześniej o Chrystusie, przyszedł jednocześnie on i jeden czy dwóch pastorów protestanckich, różnych wyznań, ludzie nie chcieli słuchać nikogo. Dziwili się bowiem, że o Jezusie Chrystusie mówią różne osoby i każda trochę inaczej. Nie wiedzieli, co myśleć, kto ma rację i komu wierzyć. Dlatego zwykle wcale nie przyjmowali Ewangelii. Dlatego o. Manna powtarzał często: „Jedność to niezbędny warunek, aby Ewangelia całkowicie zatriumfowała na świecie”, a „brak jedności chrześcijan to największa trudność w działalności apostołskiej Kościoła i najpoważniejsza przeszkoda na drodze do nawrócenia niewiernych, [...] którzy, jak się zdaje, mówią wszystkim chrześcijanom: «Posłuchamy was, jak się pogodzicie»”.

Załączniki

Załącznik 9.1

Załącznik 9.2

Burza symbolizuje prześladowania oraz przeciwności, jakie napotyka Kościół w ciągu wieków.

Uciszenie burzy wskazuje na niezawodną opiekę Jezusa nad wspólnotą uczniów.

Wołanie przerażonych uczniów to modlitwy zanoszone przez chrześcijan.

Załącznik 9.3

1054 rok – XI wiek
schizma wschodnia:
KOŚCIÓŁ ZACHODNI (KATOLICKI)
KOŚCIÓŁ WSCHODNI (PRAWOSŁAWNY)

1517 rok – XVI wiek
Marcin Luter i 95 tez
LUTERANIZM

XVI wiek – Szwajcaria, Szkocja
Ulrich Zwingli, Jan Kalwin, Jan Knox
KALWINIZM, PREZBITERIANIZM

1534 rok – XVI wiek
król Anglii Henryk VIII
ANGLIKANIZM

LUTY

**Kościół jak SZPITAL POŁOWY zawsze pomaga,
gdy nasza dusza w dobru nie domaga.
Gotowy jak karetka na sygnale
chce pomóc temu, kto Jezusa nie zna wcale.**

W lutym obchodzimy Światowy Dzień Chorych. Modlimy się za ludzi starszych i chorych, których znamy. Pamiętamy również, że ofiarowanie Jezusowi cierpienia i choroby ma niezwykłą moc wstawienniczą. Dlatego przypominamy o Misyjnym Apostolstwie Chorych (<https://missio.org.pl/misyjne-apostolstwo-chorych/>).

Chcemy pamiętać również o tych, którzy są chorzy „na duszy”, którzy najbardziej potrzebują Pana Boga i jego miłosierdzia, a jednak wciąż od Bożej miłości uciekają.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- Pismo Święte, świeczka
- powycinana rozsypanka (**załącznik 10.1**)
- karta pracy *Sprawdź, ile wiesz...* (**załącznik 10.2**)
- zdjęcia i opis wybranych świętych zajmujących się chorymi (**załącznik 10.3**)
- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (**załącznik Mysz_6**)
- fotografie siostr zakonnych i księży posługujących na misjach chorym (**załącznik 10.4**)
- piosenka *Lekarzu dusz* (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=Xp48yJly5ro>)
- informacje na temat Misyjnego Apostolstwa Chorych (informacje można znaleźć na naszej stronie: <https://missio.org.pl/misyjne-apostolstwo-chorych/>)

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Dobrze, że pandemia już się skończyła. Nie wiem jak wy, ale ja zdecydowanie wołam brak maseczek, otwarte kina i możliwość wchodzenia do Kościoła bez liczenia osób. Czas pandemii COVID-19 pokazał nam, że czasem choroba nas zwycięża. Czego wtedy się najbardziej baliście? Co wam najbardziej przeszkadzało? Izolacja i zakaz spotkań to chyba jedna z rzeczy, które nam dokuczały najbardziej.*

Powiedzcie, jaki numer telefonu należy wybrać, kiedy trzeba wezwać karetkę? (112 i 999). A w jakich godzinach można po nią zadzwonić? (O każdej porze). Co robią kierowcy, kiedy słyszą karetkę jadącą na sygnale? (Korytarz życia). A czy kiedy karetka przejeżdża przez skrzyżowanie, to może pojechać na czerwonym świetle? Powiedzcie, dlaczego pogotowie ma takie prawa? (Jedzie ratować życie).

W jednym ze swoich kazań papież Franciszek nazwał Kościół szpitalem. Jak można wyjaśnić takie skojarzenie? Spróbujmy poukładać symbole z rozsypanki (powycinane elementy z załącznika 10.1: szpital – kościół; chory – każdy człowiek; ordynator, szef lekarzy – Jezus; lekarz – ksiądz; pielęgniarka – siostra zakonna; leki – sakramenty; operacja lub zabieg medyczny – rozmowa duchowa lub postanowienie poprawy; rehabilitacja – zadośćuczynienie).

Animator: *Dziś będziemy rozmawiać o Kościele jako szpitalu polowym, a tytuł naszego spotkania brzmi:*

**„Kościół jak SZPITAL POLOWY zawsze pomaga,
gdy nasza dusza w dobru nie domaga.
Gotowy jak karetka na sygnale
chce pomóc temu, kto Jezusa nie zna wcale”.**

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator: Już znacie symbole Kościoła, za pomocą których wyjaśniamy to, co Pan Jezus chce powiedzieć o wspólnotcie ochrzczonych. Przeczytajmy teraz fragment Pisma Świętego: **Mk 2, 13–17 – Powołanie Lewiego**.

Potem wyszedł znowu nad jezioro. Cały lud przychodził do Niego, a On go nauczał. A przechodząc, ujrzał Lewiego, syna Alfeusza, siedzącego w komorze celnej, i rzekł do niego: „Pójdź za Mną!”. On wstał i poszedł za Nim. Gdy Jezus siedział w jego domu przy stole, wielu celników i grzeszników siedziało razem z Jezusem i Jego uczniami. Było bowiem wielu, którzy szli za Nim. Niektórzy uczeni w Piśmie, spośród faryzeuszów, widząc, że je z grzesznikami i celnikami, mówili do Jego uczniów: „Czemu On je i pije z celnikami i grzesznikami?”. Jezus usłyszał to i rzekł do nich: „Nie potrzebują lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają. Nie przyszedłem powołać sprawiedliwych, ale grzeszników”.

2. Animator: Wykonamy teraz kartę pracy, która pozwoli sprawdzić, ile zapamiętaliście z usłyszanego przed chwilą fragmentu Pisma Świętego. Animator rozdaje dzieciom karty pracy *Sprawdź, ile wiesz...* (załącznik 10.2 dla każdego dziecka). Uwaga, jeśli mamy w grupie dzieci, które nie potrafią jeszcze samodzielnie czytać i pisać, łączymy je w pary z dziećmi starszymi. Dajemy dzieciom chwilę na rozwiązanie, a następnie wspólnie omawiamy pracę. Ważne, żeby to dzieci podawały odpowiedzi podczas omawiania. Na koniec zadania animator podkreśla wypowiedź Chrystusa, że pomocy potrzebują ci, którzy się źle mają.

3. Animator: *Powiedzcie, kiedy nasze sumienie mówi nam, że coś jest nie tak, i czujemy się przez to źle?* (Chwila na swobodne wypowiedzi dzieci). *Zauważmy, że często łączymy leczenie chorych na ciele z leczeniem*

duchowym. Czy byliście kiedyś w szpitalu sami lub u kogoś w odwiedzinach? Spotkaliście tam może księdza bądź wolontariusza? Księża chodzą do każdego szpitala, wolontariusze odwiedzają chorych i samotnych, także w ich domach, a my w czasie Mszy św. modlimy się za chorych. To dlatego, by pomagać potrzebującym w codziennym życiu, a także by razem się z nimi modlić.

4. Animator: *W Kościele jest wielu świętych, którzy zajmowali się chorymi. Dziś poznamy kilku z nich. Posłuchajcie i postarajcie się dopasować zdjęcia świętych do ich opisu (załącznik 10.3 do wcześniejszego przygotowania przez animatora). Pokazujemy zdjęcia: bł. Jana Beyzyma, św. Kamila, św. Matki Teresy z Kalkuty, bł. Hanny Chrzanowskiej, św. Wawrzyńca i św. Karola Boromeusza, a następnie losujemy jeden opis świętego, wspólnie czytamy i dopasowujemy do zdjęcia.*

5. Animator: *Nasz stały bohater spotkań, czyli bł. Paweł Manna, jest lekarzem i ciała, i duszy. Kiedy w czasie jego pracy misyjnej wybuchła epidemia, był pierwszym, który służył cierpiącym. Opowiadał też o Kościele, który jest jak lecznica, a słowo Boże niczym lekarstwo. Paweł Manna mówił, że trzeba leczyć serce człowieka przez naukę katechizmu, czytanie słowa Bożego oraz sakramenty, szczególnie sakrament pokuty i pojednania oraz sakrament chorych. Najbardziej znaną historią z jego życia jest ta o epidemii w Momblo'. Obejrzyjcie film Mysz coś wie i wam powie (załącznik Mysz_6).*

6. Animator tłumaczy, że dziś współcześni misjonarze postępują bardzo podobnie jak bł. Paweł Manna, i pokazują dzieciom fotografie sióstr zakonnych i księży na misjach, którzy służą chorym (załącznik 10.4). Animator mówi, że przez człowieka, który jest chory, można dotrzeć do jego serca, można mu zaproponować spotkanie z Jezusem w słowie Bożym, a także w sakramentach we wspólnocie.

7. Animator: *Posłuchajcie piosenki Lekarzu dusz (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=Xp48yJly5ro>).*

Pomyślcie, jaką trudną sprawę chcecie oddać Jezusowi. Może chcecie powierzyć Jego opiece kogoś bliskiego, znajomego, kto potrzebuje zdrowia dla ciała i duszy? Posłuchajmy jeszcze raz piosenki i pomyślimy o tych wszystkich rzeczach i osobach, które pragniemy powierzyć Bogu.

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: *Księża raz w miesiącu idą z Komunią Świętą do chorych z naszej parafii. Dlatego mam dla was zadanie! Przygotujemy kartki z życzeniami i pozdrowieniami dla chorych z naszej parafii (animator przed spotkaniem ustala z księżmi, ile osób odwiedzają z Komunią Świętą w parafii). Napiszemy też kilka słów życzeń zdrowia i przesłanie, że w Kościele jest miejsce dla każdego, a Jezus jest jedynym i najlepszym lekarzem dusz i ciał!!*

...tam daleko pomagamy!

2. Animator: *Możemy pomagać innym nie tylko w święto chorych, lecz także przez cały rok. Zobaczcie, wokół nas jest wiele osób starszych i samotnych. Zaczynjcie mówić innym ludziom, że Kościół jest dla każdego, na każdego w nim czeka dobry Jezus, a każdy, kto ofiaruje swoje cierpienie i samotność za misje, sam stanie się prawdziwym misjonarzem.*

W Papieskich Dziełach Misyjnych mamy „starsze misyjne rodzeństwo” – to Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary. W tym Dziele realizowany jest projekt Misyjne Apostolstwo Chorych. Dzięki niemu chorzy, którzy oczywiście osobiście nie mogą pojechać na misje, mają możliwość bycia prawdziwymi apostołami, ponieważ się za nie modlą.

Zachęcam, żebyście już sami w domu po spotkaniu przeczytali, czym jest Misyjne Apostolstwo Chorych (więcej informacji możecie znaleźć na naszej stronie: <https://missio.org.pl/misyjne-apostolstwo-chorych/>).

DLA DOCIEKLIWYCH

„W obliczu tak wielu potrzeb duszpasterskich, tak wielu próśb ze strony kobiet i mężczyzn, grozi nam, że się przestraszymy, zamkniemy się w sobie w postawie lęku i obrony. I stąd bierze się również pokusa samowystarczalności i klerykalizmu, ograniczenia wiary do reguł i instrukcji, tak jak to czynili uczeni w Piśmie i faryzeusze w czasach Jezusa. Wszystko będzie dla nas jasne, uporządkowane, ale lud wierzących i poszukujących nadal będzie głodny i spragniony Boga. Powiedziałem już kilka razy, że Kościół wydaje się szpitalem polowym. Tak wielu jest ludzi zranionych, którzy proszą nas o bliskość. Proszą o to samo, o co prosili Jezusa. Ale zachowując postawę uczonych w Piśmie czy faryzeuszów, nigdy nie damy świadectwa bliskości”.

Źródło: papież Franciszek

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

Pewnego dnia w Birmie, kiedy o. Paweł wracał z jednej ze swoich wypraw misyjnych w Momblo, zdziwiony zauważył, że w jednej z wiosek, do których się zbliżał, jest dziwnie cicho i spokojnie. Kiedy wszedł do niej, okazało się, że wybuchła tam straszna epidemia. Prawie wszyscy ludzie zdrowi, bojąc się zarazić, uciekli daleko w góry, a na miejscu zostali tylko poważnie chorzy, którymi nie miał kto się zająć. Wiele osób już zmarło i nie miał kto ich pochować. O. Paweł natychmiast postanowił, że zostaje. Zaczął myć i karmić chorych, a grzebać zmarłych. Widząc jego pracę, dwóch zdrowych mężczyzn wróciło z gór, żeby mu pomóc. Inni radzili o. Pawłowi, żeby jak najszybciej uciekał, bo się zarazi. On jednak został z ludźmi. Przez kilka tygodni opiekował się chorymi, a dzięki jego opiece wielu wyzdrowiało. Kiedy epidemia mięła, o. Paweł poszedł do najbliższego miasta i przyprowadził lekarza, żeby zaszczepił mieszkańców

wioski. Chciał zapobiec w ten sposób kolejnym chorobom. Niektórzy ludzie bali się lekarza i szczepień, nie wiedzieli, co to jest. O. Paweł, by dodać im odwagi i otuchy, był przy każdej osobie w czasie badania i szczepienia. Wrócił do siebie na misje dopiero wtedy, kiedy wszyscy byli zdrowi i zaszczepieni.

:::::::::::::::::::::::::::: **Załączniki** ::::::::::::::::::::::::::::::

Załącznik 10.1

SPRAWDŹ, ILE WIESZ...

1. Kogo spotkał Jezus?
2. Kto znajdował się na uczcie u celnika?
3. Co zgorszyło faryzeuszy i uczonych w Piśmie?.....
4. Jakie słowa na usprawiedliwienie swojego postępowania wypowiada Jezus?.....

ŚWIETNIE CI POSZŁO!

Załącznik 10.3

..... była albańską zakonnica, misjonarką i założycielką Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. Urodziła się w 1910 r. i poświęciła życie służbie najuboższym i opuszczonym. osiedliła się w Kalkucie, w Indiach i założyła misję, która była znana z opieki nad chorymi, umierającymi, bezdomnymi i odrzuconymi przez społeczeństwo. jest symbolem bezinteresownej miłości, służby bliźnim i oddania dla najbiedniejszych. Została kanonizowana w 2016 r., a jej wspomnienie jest obchodzone 5 września.

Kościół to OWCZARNIA Boża, w której Jezus jest Pasterzem. Kto słucha Jego głosu, ten zawsze dobrą drogę wybierze.

W marcu przeżywamy część okresu liturgicznego, jakim jest Wielki Post (od 14 lutego do 28 marca). To wyjątkowy czas, kiedy mamy okazję zwrócić się całym sercem do Dobrego Pasterza, dlatego przyglądamy się Kościołowi jako owczarni. Każdy dobry pasterz jest gotowy stanąć w obronie owiec, a nawet oddać za nie życie, nigdy ich nie zostawia, troszczy się o nie. W Wielkim Poście przypominamy sobie tę najważniejszą prawdę chrześcijaństwa, że Chrystusa za nas umarł i zmartwychwstał dla naszego zbawienia. Owce, które słuchają głosu pasterza i idą za nim, są bezpieczne. Podobnie jest z nami.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- laptop, projektor
- Pismo Święte
- obraz Pana Jezusa Dobrego Pasterza
- wypowiedź pasterza Adama Gruszki (link do YouTube'a https://www.youtube.com/watch?v=j6vZpd3E0gU&ab_channel=BESKIDLIVETV)
- rozsypanka (**załącznik 11.1** lub link <https://wordwall.net/resource/53432242/religia/obraz-ko-c5%9bcio%c5%82a>)
- tekst przypowieści o zaginionej owcy (**załącznik 11.2**)
- piosenka *Zabłąkana owieczka* (link do YouTube'a https://www.youtube.com/watch?v=_mmrG907pyo&ab_channel=PromyczekNS)
- pocięte paski z napisami do wyjaśnienia przypowieści (**załącznik 11.3**)
- słowa bł. Pawła Manny (**załącznik 11.4**)
- plansza „Kościół – owczarnia” (**załącznik 11.5**)
- tekst Psalmu 23 (**załącznik 11.6**)

- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (załącznik *Mysz_7*)
- długopisy, flamastry, kredki

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDEY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Tytuł naszego marcowego spotkania brzmi: „Kościół to OWCZARNIA Boża, w której Jezus jest Pasterzem. Kto słucha Jego głosu, ten zawsze dobrą drogę wybierze”.* *Zapamiętaliście, jak nazwaliśmy przed chwilą Pana Jezusa? (Pasterzem). Tak! Brawo! Pan Jezus jest Dobrym Pasterzem. Zobaczcie Jego wizerunek jako właśnie Dobrego Pasterza. (Animator kładzie w widocznym miejscu obraz Pana Jezusa Dobrego Pasterza – do samodzielnego przygotowania przez animatora).*

2. Animator: *Obraz pasterza dla wielu z nas, ludzi XXI wieku, mieszkańców blokowisk, staje się coraz bardziej obcy i niezrozumiały. W mieście nie ma pasterzy i owiec. Może kiedyś, będąc na wczasach w górach, udało wam się zobaczyć górala, który prowadził stado owiec na hali. Posłuchajmy, co o swojej pracy mówi pasterz Adam Gruszka (link do YouTube’a https://www.youtube.com/watch?v=j6vZpd3E0gU&ab_channel=BESKIDLIVETV). Słuchając, zwróćcie uwagę i zapamiętajcie, czym zajmuje się pasterz.*

3. Po projekcji filmu animator podejmuje rozmowę kierowaną z dziećmi na temat tego, czym zajmuje się pasterz, posługuje się też ilustracją pasterza z owcami. Na nagraniu baca Adam Gruszka wymieniał zadania, które wykonuje: wyprowadzanie owiec na pastwisko i przyprowadzanie do zagrody, wypasanie, dojenie trzy razy dziennie, troska, ochrona przed wilkami: „My śpimy tu, nie odchodzi nikt od nich, na okrągło...”.

Dopowiedzenie animatora: *Kiedys pewien baca z Podhala po wysłuchaniu Ewangelii o zagubionej owcy powiedział turystom, którzy u niego mieszkali: „To tak pięknie brzmi, że pasterz idzie po owce, by ją ratować, a gdy ją sprowadzi do stada, wszyscy się cieszą. My, jak zauważymy, że zgubi się jedna z naszych owieczek, też po nią idziemy. Sprowadzamy ją z powrotem i... zabijamy, bo ona zna drogę na manowce, której nie zna stado, i mogłaby zwieść tam więcej owiec. Strata byłaby większa...”.*

4. Animator: Głównymi bohaterami dzisiejszego wielkopostnego spotkania będą pasterz i owca. Poznamy także związany z nimi obraz Kościoła, do którego nawiązał Pan Jezus w Ewangelii. Odkryjemy go, wykonując ćwiczenie (załącznik 11.1 lub link: <https://wordwall.net/resource/53432242/religia/obraz-ko%c5%9bcio%c5%82a>).

5. Animator podsumowuje wykonane zadanie tymi lub podobnymi słowami: *Pogłębimy dziś naszą wiedzę o Panu Jezusie jako Dobrym Pasterzu, który – jak się dowiemy – zachowuje się inaczej, niż zachowałby się podhalański baca. Powiemy też o ludziach wezwanych do służby Bogu, którzy tak jak On zechcieli oddać swoje życie, by poświęcić się Jego Owczarni, czyli Kościołowi, na ziemi.*

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator: *Zawód pasterza był znany za czasów Pana Jezusa. Palestyna była w dużej mierze krajem pasterskim. Pasterze zamykali swoje stada na noc w owczarni. Strzegli owiec przed złodziejami i drapieżnymi zwierzętami. Chcąc zabrać zwierzęta na pastwisko, każdy pasterz wołał owce w charakterystyczny sposób, po którym one go rozpoznawały. Przybiegały do pasterza i szły za nim, bo przy nim czuły się bezpiecznie. Pasterz prowadził je na łąki, gdzie była trawa, by mogły się najeść, oraz nad wodę,*

żeby ugasiły pragnienie. Zdarzało się, że pasterz musiał bronić owiec przed dzikimi zwierzętami. Czasami przyplacał to życiem.

2. Animator: Pan Jezus w Ewangelii wykorzystuje znany mieszkańcom Izraela obraz pasterza i opowiada historie o pasterzu opiekującym się swoimi owcami. Dwa najpiękniejsze teksty z takich mów Pana Jezusa to Przypowieść o zagubionej owcy i Przypowieść o Dobrym Pasterzu. Wysłuchamy teraz jednej z nich: **Łk 15, 3–7 – O zaginionej owcy** (dla każdego uczestnika karta z tekstem **załącznik 11.2**).

Opowiedział im następującą przypowieść: „Któż z was, gdy ma sto owiec, a zgubi jedną z nich, nie zostawia dziewięćdziesięciu dziewięciu na pustyni i nie idzie za zgubioną, aż ją znajdzie? A gdy ją znajdzie, bierze z radością na ramiona i wraca do domu; sprasza przyjaciół i sąsiadów i mówi im: «Cieszcie się ze mną, bo znalazłem owcę, która mi zginęła». Powiadam wam: Tak samo w niebie większa będzie radość z jednego grzesznika, który się nawraca, niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu sprawiedliwych, którzy nie potrzebują nawrócenia”.

3. Animator: Wysłuchajmy teraz piosenki *Zabłąkana owieczka* (link do YouTube’a https://www.youtube.com/watch?v=_mmrG907pyo&ab_channel=PromyczekNS). Podczas słuchania piosenki animator proponuje zabawę z wystukiwaniem rytmu, na początku można wystukiwać stopami o podłogę, następnie rękami o kolana itp.

4. Animator prosi o ponowne i indywidualne odczytanie przypowieści: *Przeczytajcie jeszcze raz przypowieść i poszukajcie słowa kluczowego, czyli takiego słowa, które wskazuje na jej istotny element, bez którego historia ta by się nie wydarzyła* (Słowo klucz: zagubić – pasek ze słowem – **załącznik 11.3** – układamy na tablicy, stole lub podłodze po wypowiedziach). Następnie kładziemy paski z zapisanymi pytaniami i odpowiedziami (**załącznik 11.3**), a zadaniem dzieci jest dopasowanie odpowiedzi do prawidłowych pytań.

5. Po wykonanym zadaniu animator rozmawiając z dziećmi, tak prowadzi dialog, aby wspólnie dojść do następujących wniosków:

Przypowieść o zabłąkanej owcy ma symboliczne znaczenie. Owcami jesteśmy my, którzy należymy do owczarni – wspólnoty Kościoła. Pasterzem jest Bóg. Gubimy się Bogu, gdy popełniamy grzech. Oddaliśmy się wtedy również od innych owiec – Kościoła. Gdy tak się dzieje, Bóg nas szuka, ponieważ nas kocha. A gdy nas znajdzie, ogromnie się z tego cieszy wraz z aniołami i świętymi. Jezus na koniec przypowieści wspominał o radości w niebie z powodu nawróconego grzesznika.

6. Animator dokłada kolejne paski, a uczestnicy spotkania dopasowują kolejne odpowiedzi ukazujące znaczenie przypowieści (układają je tak, by powstała kolejna kolumna z odpowiedziami).

7. Animator podsumowuje zadanie tymi lub podobnymi słowami: *Pan Jezus powiedział o sobie, że jest Dobrym Pasterzem, który nie zawaha się oddać życia za swoje owce. Stało się tak, gdy oddał za nas życie na krzyżu. Podobnie jak każdy dobry pasterz zna każdą ze swoich owiec, tak Jezus zna każdego z nas po imieniu, wszystko o nas wie, przenika nasze myśli i pragnienia. Kocha nas, jak dobry pasterz kocha swoje owce. O każdego z nas się troszczy i na każdym Mu zależy. I zawsze nas szuka, gdy się zagubimy. Przy takim Pasterzu możemy czuć się bezpiecznie.*

**JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE,
DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE**

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: *Błogosławionemu Pawłowi Mannie jako kapłanowi i założycielowi Papieskiej Unii Misyjnej bardzo zależało na tym, by wszyscy ludzie odkrywali, że Kościół Chrystusowy jest dla nich owczarnią, że w Kościele*

jest miejsce dla każdego człowieka. Zobaczcie i posłuchajcie, co mówił o Chrystusowej owczarni o. Paweł Manna w filmie *Mysz wie i coś wam powie* (załącznik *Mysz_7*).

2. Animator po zakończonej projekcji rozdaje każdemu uczestnikowi spotkania kartę ze słowami bł. Pawła Manny (załącznik 11.4). *Wielkim pragnieniem o. Pawła było to, by troską duszpasterską objąć wszystkich ludzi na całym świecie. Spójrzcie teraz na planszę, którą kładę przed wami* (załącznik 11.5). Są na niej trzy kółka, które się ze sobą łączą. Zastanówmy się wspólnie i wymieńmy, a następnie wpiszmy we właściwe miejsca na planszy osoby, które są wewnątrz Kościoła, te, które odeszły, oraz te, które jeszcze nie poznały Jezusa i Jego Ewangelii.

...tam daleko pomagamy

3. Animator: *Pragnieniem Pana Jezusa jest, by pomiędzy ludźmi na świecie zniknęły podziały, byśmy wszyscy tworzyli jedną owczarnię – wierzących i idących za Nim, ponieważ Chrystus chce zbawienia wszystkich. Kościół ma za zadanie ewangelizować, żeby wszystkich przyprowadzić do owczarni, aby się nie zagubili. Dlatego trzeba troszczyć się o to, by na świecie, w Kościele, czyli w Bożej owczarni, nie zabrakło pasterzy naśladowujących Dobrego Pasterza Jezusa.*

Pamiętajmy więc o księżach, zakonnikach i siostrach zakonnych, którzy są w Kościele pasterzami odpowiedzialnymi za to, by owce, czyli wierni, zbliżali się do Pana Boga. Pamiętajmy o małżeństwach i osobach do niego powołanych, by byli troskliwymi pasterzami swych rodzin. Myślami obejmijmy osoby samotne, które są pasterzami małych grup, do których ich Pan Bóg posyła, np. świeckich misjonarzy, pracujących na innym kontynencie lub służących we wspólnotach parafialnych w kościele lokalnym. Pomódlmy się teraz za nich wszystkich Psalmem 23 (załącznik 11.6).

DLA DOCIEKLIWYCH

„Kościół jest owczarnią, której jedyną i konieczną bramą jest Chrystus. Jest trzodą, której sam Bóg zapowiedział, że będzie jej pasterzem, i której owce, chociaż rządzone przez pasterzy – ludzi, są jednak nieustannie prowadzone i karmione przez samego Chrystusa, Dobrego Pasterza i Księcia pasterzy, który oddał swoje życie za owce”.

Źródło: KKK 754

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

O. Paweł Manna mówił: „Wszyscy ludzie są owcami należącymi do owczarni Chrystusa. Niektóre z tych owiec są już wewnątrz owczarni, inne z niej odeszły, a inne wciąż jeszcze nie znalazły drogi do owczarni”. Chodziło mu o to, że Pan Bóg kocha tak samo wszystkich ludzi, dla wszystkich jest miejsce w Kościele, czyli Chrystusowej owczarni. Niestety jednak są tacy ludzie, którzy kiedyś byli blisko Dobrego Pasterza, a później od Niego odeszli. To wszyscy ci, którzy nie chcą słuchać Pana Boga ani nauki Kościoła. Są też tacy, którzy jeszcze nie słyszeli o Chrystusie, nie znają Kościoła ani drogi do niego. A Dobry Pasterz na nich czeka. O. Paweł bardzo martwił się o tych zagubionych i będących z daleka od owczarni. Chciał wszystkim i wszędzie głosić Ewangelię, żeby ludzie przyszli do Dobrego Pasterza.

Załącznik 11.1

Pierwsze litery podanych obrazków utworzą hasło.
Dopasuj je w odpowiednie kwadraty po kolorach.

HASŁO:

The puzzle consists of a grid of 10 squares arranged in a descending staircase pattern from top-left to bottom-right. The squares alternate between two shades of blue. The following icons are scattered around the grid: a baseball cap (top right), a pineapple (middle right), a paperclip (middle right), a crab (middle left), a bag (middle left), a needle (middle right), a cucumber (bottom left), a padlock (bottom center), a paper airplane (bottom left), and a globe (bottom right).

Załącznik 11.3

ZAGUBIĆ

Kto się zagubił?

Kto szuka?

Dokąd idzie?

Co robi, gdy ją znajdzie?

Kto cieszy się z odnalezienia?

Owca.

Pasterz.

Za zagubioną owcą.

Bierze na ramiona, wraca do domu.

Pasterz, owca, sąsiedzi, przyjaciele.

Każdy człowiek (grzesznik).

Pan Jezus.

W niebezpieczne miejsca.

Przebacza grzechy i daje łaskę uświęcającą.

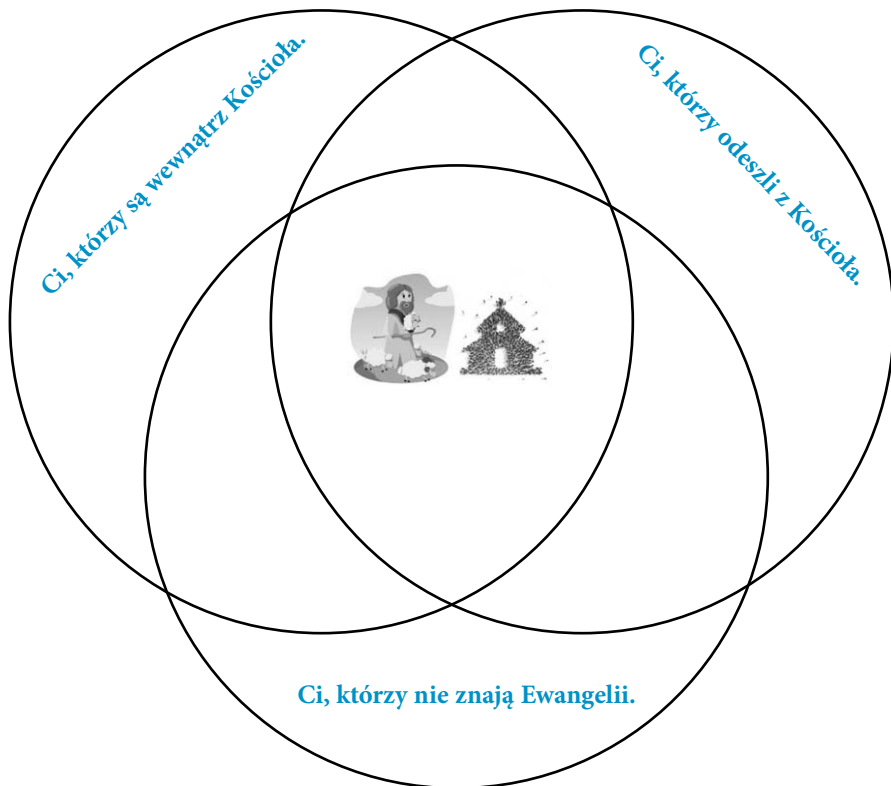
Jezus, aniołowie i święci w niebie.

Załącznik 11.4

„WSZYSCY LUDZIE SĄ OWCAMI NALEŻĄCYMI DO OWCZARNI CHRYSZTUSA.
NIEKTÓRE Z TYCH OWIEC SĄ JUŻ WEWNĄTRZ OWCZARNI, INNE Z NIEJ
ODESZŁY, A INNE WCIĄŻ JESZCZE NIE ZNALAZŁY DROGI DO OWCZARNI”.

Załącznik 11.5

Załącznik 11.6

Psalm 23

Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego.
Pozwala mi leżeć na zielonych pastwiskach.
Prowadzi mnie nad wody, gdzie mogę odpocząć:
orzeźwia moją duszę.

Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach
przez wzgląd na swoje imię.

Chociażbym chodził ciemną doliną,
zła się nie ulękne,
bo Ty jesteś ze mną.

Twój kij i Twoja laska
są tym, co mnie pociesza.

Stół dla mnie zastawiasz
wobec mych przeciwników;
namaszczasz mi głowę olejkami;
mój kielich jest przeobfity.

Tak, dobroć i łaska pójdą w ślad za mną
przez wszystkie dni mego życia
i zamieszkać w domu Pańskim
po najdłuższe czasy.

KWIECIEŃ

Kościół to ŚWIĄTYNIA DUCHA ŚWIĘTEGO

i dom dla każdego.

Każdy, kto do niego przychodzi,
jako dziecko Boga się rodzi.

W kwietniu przede wszystkim cieszymy się ze zmartwychwstania Pana Jezusa. To okres wielkanocnej radości. Chrystus raz na zawsze pokonał zło i śmierć i przyniósł nam nowe życie. Kto żyje z Panem Jezusem, jest zawsze młody! Zmartwychwstały Pan posłał też Kościołowi Ducha Świętego. To On zapewnia wspólnocie wierzących wierność i rozwój, On ten Kościół prowadzi dzięki darom, poprzez charyzmaty i sakramenty. W tym miesiącu dziękujemy za obecność Ducha Świętego w Kościele.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- piosenka *Duchu Święty, przyjdź! Dotnij nas!* (link do YouTube'a https://www.youtube.com/watch?v=G_KudRm7u3Q)
- balon dla każdej pary dzieci
- laptop, projektor
- film o o. Pawle Mannie (**załącznik superbohaterzy_o.PM** lub link <https://www.youtube.com/watch?v=x3bvDB21ozA>)
- pocięte zdanie *Wyznania wiary (Składu apostołskiego)* (**załącznik 12.1**), koperty
- Pismo Święte
- film z uwielbienia w Polsce (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=UzxEKMN8avE> do 4 min 20 s)
- film z Mszy Świętej z Afryki (**załącznik 12.2**)
- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (**załącznik Mysz_8**)

- obrazek kościoła i pocięte słowa (załącznik 12.3)
- klej, nożyczki, długopisy

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Kochani, zaczynamy od modlitwy. Dziś szczególnie nasze serce kierujemy do Ducha Świętego. W myślach poproście Ducha Świętego, aby przyszedł i pomógł nam podczas naszego spotkania. Zapraszamy Go do swojego serca. Pomodlimy się też pieśnią, posłuchajmy i zaśpiewajmy: Duchu Święty przyjdź! Dotnij nas!* (link do YouTube'a: https://www.youtube.com/watch?v=G_KudRm7u3Q).

2. Animator: *Zacniemy troszkę nietypowo, ale to z powodu radości Wielkanocy! Pobawimy się teraz w „tańczący balon”. Dzieci łączą się w pary, każda para otrzymuje nienapompowany balon. Przed rozpoczęciem zadania dzieci pompują balon. Zadaniem jest tańczenie z balonikiem (animator może puścić w tym czasie wybraną przez siebie lub dzieci piosenkę), trzymając go między sobą, lecz nie dotykając go rękami i nie pozwalając, aby balon spadł na ziemię.*

Animator podsumowuje zabawę: Jak wam się podobało to zadanie? Co było potrzebne do jej wykonania? (Współpraca, balon). Czy moglibyśmy wykonać to zadanie na samym początku, kiedy dostaliśmy balon? Nie? Dlaczego? Co nam było jeszcze potrzebne, aby ta zabawa mogła nam sprawić tyle radości? (Powietrze). Jak sądzicie, czym byłaby ta zabawa bez powietrza? Ten prosty przykład wprowadza nas w bardzo ważny temat dotyczący Kościoła: Kim jest Duch Święty dla wspólnoty ochrzczonych. Powietrza nie widzimy, ale ono daje życie. Ziemia byłaby dalej planetą, ale bez atmosfery nie byłoby szansy, aby rozwijało się na niej życie.

3. Animator: *Kościół jest wspólnotą zwykłych ludzi, ale spośród tych zwykłych ludzi są też superbohaterzy. W tym roku poznajemy życie jednego z misyjnych superbohaterów. Pamiętajcie jak się nazywa? Przypomnijmy sobie raz jeszcze tego wyjątkowego człowieka (załącznik superbohaterzy_o.PM lub link <https://www.youtube.com/watch?v=x3bvDB21ozA>).*

4. Animator: *Duch Święty i moc sakramentów dają ludziom siłę. Taką supersiłę i niespotykane moce mają tylko te osoby, które kochają Mszę Świętą i uczestniczą w sakramentach. Przypomnijmy, jak brzmi nasz dzisiejszy temat spotkania:*

**„Kościół to ŚWIĄTYNIA DUCHA ŚWIĘTEGO
i dom dla każdego.**

***Każdy, kto do niego przychodzi,
jako dziecko Boga się rodzi”.***

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator: *Kochane dzieci, dziś wytężamy umysły i siły naszej wiary, aby zrozumieć tę wielką prawdę o Kościele, który zbudowany jest przez Apostołów, a ożywiany Duchem Świętym. Przypomnijmy sobie wyznanie wiary, szczególnie jego konkretny fragment.*

Animator rozdaje dzieciom koperty, w których znajduje się pocięte zdanie Wyznania wiary. (Składu apostołskiego) (załącznik 12.1). Zadaniem dzieci jest ułożenie w słów w odpowiedniej kolejności: *Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny.*

Animator po skończonym zadaniu komentuje: *Ważna jest kolejność wypowiedzianych słów Wyznania wiary, tzn. najpierw przyjmujemy prawdę o Trzeciej Osobie Trójcy Świętej, czyli o Duchu Świętym, a potem budujemy wiarę w Kościół. To trochę jak z naszą zabawą z balonem na*

początku spotkania – bez powietrza nie działa. Bez pomocy Ducha nie ma superbohatera, bez Niego nie ma mocy sakramentów.

3. Animator: *Posłuchajmy teraz fragmentu z Pisma Świętego: J 2, 19–22.*

Jezus dał im taką odpowiedź: „Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzech dniach wzniosę ją na nowo”. Powiedzieli do Niego Żydzi: „Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w ciągu trzech dni?”. On zaś mówił o świątyni swego ciała. Gdy więc zmartwychwstał, przypomnieli sobie uczniowie Jego, że to powiedział, i uwierzyli Pismu i słowu, które wyrzekł Jezus.

4. Animator komentuje przeczytany fragment Pisma Świętego:

To ciekawe, że Jezus mówi o sobie, że jego ciało jest świątynią Ducha Świętego. Co to może znaczyć? Od jakiego momentu żyje w nas i działa Duch Święty? Chrystus jest sakramentem, który daje nam Ducha. Bierzmowanie umacnia w nas Ducha, a Eucharystia sprowadza Jezusa na ołtarz mocą Ducha. Pokuta i pojednanie to przywrócenie nam Ducha. Sakrament Chorych to moc Ducha w cierpieniu. Kapłaństwo i małżeństwo to powołanie życiowe w przyjaźni z Duchem. Wtedy, kiedy mieszka w nas Bóg, jesteśmy świątynią Boga. Tę radość z obecności Ducha Świętego ludzie wyrażają na różne sposoby. Obejrzyjcie film z uwielbienia, które odbyło się w Polsce (link do YouTube'a: <https://www.youtube.com/watch?v=U-zxEKMN8avE> do 4 min 20 s).

Zobaczcie też, jak wyrażają swoje uwielbienie ludzie żyjący w Afryce (załącznik 12.2).

5. Animator: *Każdy z nas tworzy ten wielki Kościół obejmujący wspólnoty na całym świecie. Teraz postaramy się to zrozumieć, wykonując określone zadanie. Dzieci otrzymują obrazek kościoła i pocięte słowa (załącznik 12.3). Zadaniem dzieci jest dopasowanie elementów słownych do obrazka (fundament – apostołowie; cztery ściany – Ewangelieści;*

dach – łaska Boża; promienie, powietrze – Duch Święty; krzyż – Jezus; nasze imię – wybrane miejsce w kościele, tworzące wspólnotę Kościoła).

6. Animator: *Nasz bohater, bł. Paweł Manna, dobrze wiedział, dlaczego Duch Święty jest potrzebny każdemu z nas i Kościołowi. Obejrzyjcie film Mysz coś wie i wam powie (załącznik Mysz_8).*

Po obejrzeniu filmu wspólnie z dziećmi szukamy odpowiedzi na pytanie postawione na początku spotkania: Dlaczego tak bardzo potrzebujemy Ducha Świętego? Następnie wspólnie dochodzimy do odpowiedzi: **Duch Święty daje życie i prowadzi misję Kościoła.**

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Przygotowujemy się wspólnie do procesji rezurekcyjnej. Znakiem jedności może być niesiony przez dzieci misyjny różaniec. Duży różaniec można zrobić w ramach pracy w Ognisku Misyjnym bądź kupić w sklepie PDM: <https://misyjny-sklep.missio.pl/>.
2. Wspólnie z dziećmi możemy też przygotować chorągiewki z napisem: *Jezus żyje!* w misyjnych kolorach i zabrać je na procesję rezurekcyjną.

...tam daleko pomagamy!

2. Animator: *Naszą pomocą niech będzie modlitwa za dzieci w Ziemi Świętej, czyli z terytorium Izraela, Autonomii Palestyńskiej, Libanu, Syrii i Egiptu. To miejsca, gdzie poszli z Dobrą Nowiną pierwsi Apostołowie, a obecnie miejsce wojny i prześladowania. Niech nas zjednoczy Duch Święty na modlitwie w radości zmartwychwstania Jezusa i trudach codziennego życia. W domu z pomocą rodziców lub samodzielnie poszukajcie informacji o tych skonfliktowanych krajach – z czego słyną i co pięknego można w nich zobaczyć.*

DLA DOCIEKLIWYCH

„*Quod est spiritus noster, id est anima nostra, ad membra nostra, hoc est Spiritus Sanctus ad membra Christi, ad Corpus Christi, quod est Ecclesia*” – czym jest nasz duch, to znaczy nasza dusza, dla członków ciała, tym jest Duch Święty dla członków Chrystusa, dla Ciała Chrystusa, którym jest Kościół. Duch Chrystusa jest tą niewidzialną przyczyną, której należy przypisać utrzymywanie łączności wszystkich części Ciała między sobą i z ich wzniosłą Głową, ponieważ jest On cały w Ciele, cały w Głowie, cały w poszczególnych członkach. Duch Święty czyni Kościół «świętynią Boga żywego» (2 Kor 6, 16). Istotnie, samemu Kościołowi został powierzony dar Boży [...]. W nim zostało złożone zjednoczenie z Chrystusem, to znaczy Duch Święty, zadatek niezniszczalności, utwierdzenie naszej wiary i drabina wstępowania do Boga [...]. Bowiem tam, gdzie jest Kościół, jest także Duch Boży; a tam, gdzie jest Duch Boży, tam jest Kościół i wszelka łaska”.

Źródło: KKK 797

„Duch Święty jest «Zasadą wszystkich żywotnych i rzeczywiście zbawczych działań w poszczególnych częściach Ciała». Na różne sposoby buduje On, całe Ciało w miłości 219: przez słowo Boże, które jest «władne zbudować» (Dz 20, 32); przez chrzest, przez który formuje Ciało Chrystusa; przez sakramenty, które dają wzrost i uzdrowienie członkom Chrystusa; przez «łaskę daną Apostołom, która zajmuje pierwsze miejsce wśród Jego darów»; przez cnoty, które pozwalają działać zgodnie z dobrem, a wreszcie przez wiele łask nadzwyczajnych (nazywanych «charyzmatami»), przez które czyni wiernych «zdatnymi i gotowymi do podejmowania rozmaitych dzieł lub funkcji mających na celu odnowę i dalszą pożyteczną rozbudowę Kościoła»”.

Źródło: KKK 798

„Kościół jest świątynią Ducha Świętego. Duch jest jakby duszą Ciała Mistycznego, zasadą jego życia, jedności w różnorodności oraz bogactwa jego darów i charyzmatów”.

Źródło: KKK 809

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

O. Paweł często powtarzał, że ewangelizacja to bardzo, bardzo trudne zadanie. Wręcz niemożliwe do zrealizowania przez człowieka. Dlatego zawsze podkreślał, że bycie misjonarzem jest możliwe tylko dzięki łasce Bożej i tylko we współpracy z Panem Bogiem. Ogromnie doceniał obecność Ducha Świętego w Kościele. Mówił, że „od dnia, w którym Apostołowie pełni Ducha Świętego wyszli z Wieczernika, głoszono w Jerozolimie słowa życia wiecznego i dzieje się tak aż do naszych czasów”. Zdaniem o. Manny misja, którą Kościół realizuje dzisiaj, to dokładnie ta sama misja, którą Pan Jezus powierzył Apostołom. A tym, który wtedy wspierał Kościół i dziś również go wspiera, jest sam Duch Święty. O. Paweł pisał: „Misja Kościoła to misja wspólnoty chrześcijańskiej, która od początku napełniona była Duchem Świętym i którą ten Duch nieustannie prowadzi, aby głosić Królestwo Boże. Kościół dąży do tego celu ze stałością nieznaną jakiegokolwiek instytucji ludzkiej, co jest jasnym dowodem jego niebiańskiego pochodzenia”.

Załączniki

Załącznik 12.1

<i>Wierzę</i>	<i>w</i>
<i>Ducha</i>	<i>Świętego</i>
<i>,</i>	<i>święty</i>
<i>Kościół</i>	<i>powszechny</i>
<i>.</i>	

Załącznik 12.3

MAJ

**Bez Eucharystii nie ma Kościoła,
to ona wznosi BUDOWLĘ BOŻĄ.
W Komunii Świętej Jezus przychodzi,
by łączyć wszystkich, którzy ją tworzą.**

Maj kojarzy nam się z uroczystościami Pierwszych Komunii Świętych. W tym miesiącu będziemy więc przypominać, że to Eucharystia buduje Kościół. Tak jak nasze fizyczne ciało potrzebuje jedzenia, żeby rosnąć i budować komórki i organy, tak Eucharystia – Msza Święta i Komunia Święta, są niezbędne, żeby zbudować w nas mocnego ducha. Duch misyjny, dobrze ukształtowany, otwiera na powszechność i cały świat. Prezentujemy akcję Dzieci Komunijne Dzieciom Misji, czyli Dzień Misyjny w Białym Tygodniu – czas, kiedy modlitwą i wsparciem materialnym można pomóc naszym braciom i siostram na krańcach świata.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- krzyżówka (**załącznik 13.1**)
- film *DKDM – po co jest ta akcja 2023* (**załącznik 13.2** https://youtu.be/HdleX6YbsZg?list=PLrt0o4_wBzBWChHtrfqTmXrC1mx3wV5sh)
- film o św. Teresce z Lisieux (**film superbohaterzy_TzL** lub link <https://www.youtube.com/watch?v=QsEHUGZRJ5g>)
- prezentacja (**załącznik 13.3**)
- projektor, laptop
- piosenka *Budujemy Kościół Boży* (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=gCxSz9kM2-s>)
- filmik *Mysz coś wie i wam powie* (**załącznik Mysz_9**)
- Pismo Święte

- plastelina, klocki, kartki do origami, pudełka
- klej, nożyczki, flamastry, długopisy

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Spotykamy się w maju, miesiącu, który w szczególny sposób kojarzy się z Maryją i Pierwszymi Komuniami w wielu naszych parafiach. To wtedy dzieci po raz pierwszy przyjmują Jezusa pod postacią chleba do swojego serca. Ręka do góry, kto z was w tym roku przyjmie Pierwszą Komunię Świętą. Kto już przyjął? Opowiedzcie, jak to było, co pamiętacie. Kto z was nie może się już doczekać tego wyjątkowego spotkania? Czy wiecie, że każda Komunia Święta, a szczególnie ta pierwsza, jest bardzo, ale to bardzo związana z misjami? Zaraz się o tym przekonacie!*

2. Rozwiązanie przez dzieci krzyżówki, której hasłem jest zdanie: Dzieci Komunijne Dzieciom Misji (**załącznik 13.1**). Jeśli w grupie są młodsze dzieci, można połączyć je w pary z dziećmi starszymi.

3. Animator: *Jakie powstało hasło? Co ono znaczy? Czy słyszeliście kiedyś o takiej akcji? Jeśli nie, to posłuchajcie s. Moniki Juszek RMI, sekretarz krajowej PDMD, Dzieła, do którego należymy. Siostra tłumaczy, czym jest ta akcja (**załącznik 13.2** lub link https://youtu.be/HdleX6YbsZg?list=PLrt0o4_wBzBWChHtrfqTmXrC1mx3wV5sh).*

4. Animator: *Czy zapamiętaliście, która święta została wymieniona przez s. Monikę w nagraniu? (Św. Tereska z Lisieux). Św. Tereska podczas swojej Pierwszej Komunii Świętej zapagnęła wstąpić do Dzieła Misyjnego Dzieci. Czyli do tego, do którego należymy i my! Proponuję, żebyśmy obejrzeni film o tej Świętej (filmik **superbohaterzy_TzL** lub link: <https://www.youtube.com/watch?v=QsEHUGZRJ5g>).*

Po obejrzeniu filmu prowadzimy krótką pogadankę na temat tego, co dzieci zapamiętały, co rozumiały i co im się najbardziej podobało.

ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA, TO POTRZEBNA JEST FORMACJA

1. Animator: *Mówiliśmy o Komunii Świętej. Gdzie przyjmuje się Komunię Świętą? Czy kiedy mówicie „w Kościele”, to macie na myśli kościół czy Kościół? Jak jest różnica między tymi dwoma znaczeniami? Tak, słowo „kościół” pisane małą literą oznacza budynek, a pisane dużą literą wspólnotę ludzi wierzącą w Chrystusa i zjednoczoną wokół Niego. W takim razie gdzie się przyjmuje Komunię Świętą? Zastanówmy się, czy kiedy zabraknie kościoła budynku, to można odprawiać Msze Świętą i przyjmować Komunię Świętą? Oczywiście, że tak! Jest wiele miejsc na świecie, gdzie ludzie nie mają takiego pięknego budynku jak my w naszej parafii, ale tworzą żywą i prawdziwą wspólnotę Kościoła, w której jest obecny ten sam Pan Jezus, co u nas! Pan Jezus jest jeden i ten sam na całym świecie. Jeden jest też Kościół, jedna i ta sama Eucharystia i Komunia Święta. Popatrzcie! Animator wyświetla dzieciom prezentację (**załącznik 13.3**).*

2. Animator: *Podobnie jak budynek trzeba zbudować, tak samo nieustannie trzeba budować wspólnotę Kościoła. Posłuchajmy teraz piosenki (link do YouTube'a: <https://www.youtube.com/watch?v=gCxSz9kM2-s>). Podczas słuchania ustawiamy się w kółku i np. łapiemy się za ręce i kręcimy w kółko, maszerujemy po kole i klaszczemy w dłonie, wystukując rytm, lub podskakujemy.*

3. Animator prosi dzieci, aby usiadły i rozpoczyna krótką rozmowę: *O czym opowiadała ta krótka piosenka? Jak możemy budować Kościół Boży? Jak to rozumieć? (Chwila na swobodne wypowiedzi dzieci). Kościół Boży możemy budować na różne sposoby, a jednym z nich jest*

nasza modlitwa i wiara, dzięki którym poznajemy wolę Pana Boga i budujemy z Nim więź. Do budowania takich więzi potrzebne są nam sakramenty, a szczególnie Eucharystia. To właśnie Eucharystia buduje Kościół – Bożą budowlę. Kiedy przyjmujemy Eucharystię, czyli Komunię Świętą, przychodzi do nas Jezus ukryty pod postaciami chleba i wina. Po przestoczeniu to nie jest już zwykły chleb i zwyczajne wino, ale stają się one prawdziwym Ciałem i Krwią Jezusa. Dlaczego to jest tak ważne? Ponieważ kiedy przyjmujemy Jezusa w Eucharystii, On staje się częścią naszego życia. Jezus przychodzi do naszego serca i łączy się z nami. Kiedy przyjmujemy Eucharystię, stajemy się jednym ciałem, które tworzy Kościół. My wszyscy, którzy przyjmujemy Jezusa w Eucharystii, tworzymy jedno wspólne dzieło budowane przez Jezusa.

Nasza znajoma Mysz świetnie wie, co o Eucharystii pisał o. Paweł Manna i jak bardzo sam kochał Eucharystię. Obejrzyjcie film Mysz coś wie i wam powie (**załącznik Mysz_9**).

4. Animator: Jak myślicie, dlaczego Eucharystia jest tak ważna? (Wypowiedzi dzieci). W Eucharystii przychodzi do nas sam Pan Jezus, który chce z nami w taki sposób zostać na ziemi! On sam odprawił pierwszą Mszę Świętą dzień przed swoją śmiercią i prosił, żebyśmy robili dokładnie to samo, aż do końca świata, bo dzięki temu będzie przychodził na ołtarze całego świata. Przypomnijmy sobie, jak to było z ustanowieniem Eucharystii. Wsłuchajmy się teraz w fragment Pisma Świętego.

5. Animator czyta fragment Ewangelii wg św. Łukasza: Łk 22, 19–20.

Następnie wziął chleb, odmówiwszy dziękczynienie połamał go i podał, mówiąc: „To jest Ciało moje, które za was będzie wydane: to czyńcie na moją pamiątkę!”. Tak samo i kielich [wziął] po wieczerzy, mówiąc: „Ten kielich to Nowe Przymierze we Krwi mojej, która za was będzie wylana”.

5. Zadanie na zrozumienie kościoła jako Bożej budowli.

Animator: Teraz czas na budowanie naszego Kościoła!

Animator proponuje dzieciom różne narzędzia do „budowania”: plastelinę, klocki, kartki do origami, pudełka, własne ciała itp. W zależności od liczebności grupy dzieci pojedynczo, w parach lub grupach wybierają jeden z powyższych sposobów i mają za zadanie ZBUDOWAĆ KOŚCIÓŁ (nie precyzujemy, czy chodzi o budynek, czy wspólnotę!). Zostawiamy dzieciom czas na pracę. W tle animator może puścić poznaną podczas zajęć piosenkę. Po zakończeniu prac oglądamy jej owoce i zauważamy, czy dzieci „zbudowały” WSPÓLNOTĘ, czy BUDYNEK. Animator podsumowuje tymi lub podobnymi słowami:

Kościół to nie tylko zwykła budowla, tak jak np. nasza szkoła, ale jest to budowla wyjątkowa. Czy Kościół, ten pisany przez duże K, to tylko miejsce, gdzie modlą się ludzie? (Kościół to wspólnota ludzi wierzących). A kto buduje ten Kościół? (Bóg buduje Kościół. Jezus Chrystus jest fundamentem, na którym jest zbudowany Kościół, Apostołowie są narożnikami, które wnoszą budowlę, a wszyscy wierzący, czyli my, jesteśmy żywymi kamieniami, które tworzą tę świątynię). Czy znacie fundamenty naszego Kościoła? (Wiara w Boga, sakramenty). Animator tłumaczy dzieciom, że tak jak każda budowla ma fundamenty, tak samo ma je Kościół. Ważnymi elementami podtrzymującymi Kościół są: sakramenty, Ewangelia, modlitwa, miłość do Boga i bliźnich. Animator prosi dzieci, aby przemyślały, jakie są ich role w budowaniu wspólnoty Kościoła i jak mogą o niej świadczyć w swoim otoczeniu.

6. Ponowna zabawa przy piosence (link do YouTube'a <https://www.youtube.com/watch?v=gCxS9kM2-s>).

JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE, DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE

Tutaj wspólnie działamy...

1. Animator: *Dzisiaj wspólnie przypominamy sobie, że Kościół buduje Eucharystia. Kościół jako wspólnota wierzących nie może żyć bez Eucharystii. Podobnie każdy z nas osobno nie może być dobrym chrześcijaninem bez Komunii Świętej, bez Mszy Świętej, bez adoracji. Przystępując do Pierwszej Komunii Świętej, każdy z nas otrzymał bądź otrzyma wielki SKARB, jakim jest pełne uczestnictwo w Eucharystii. Powinnyśmy zawsze o niego dbać. Zastanówmy się, w jaki sposób można dbać o skarb Eucharystii, by trwać w jedności z Jezusem. Otrzymacie teraz kartki i długopisy. Napiszcie bądź narysujcie, w jaki sposób możemy dbać o ten skarb. Podpowiem, że są to nasze dobre postanowienia, które postaramy się wypełnić (Spowiedź święta, modlitwa, dobre uczynki). Można również zamiast rysowania na kartce zaproponować dzieciom rysowane lub pokazywane kalambury – dzieci pokazują lub rysują „na żywo”: spowiedź, modlitwę, Mszę Świętą, pomoc innym itp.*

...tam daleko pomagamy!

2. Animator: *Jak dobrze pamiętacie, przypominaliśmy sobie dziś Świętą Teresę z Lisieux. Tereska została patronką misji, mimo że nigdy na nich nie była. My także już teraz możemy zostać misjonarzami dzięki modlitwie i ofierze. Zachęca do tego Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci, którego hasło brzmi: „Dzieci pomagają dzieciom”. Spotkanie zakończmy modlitwą za wstawiennictwem św. Teresy z Lisieux. W modlitwach pamiętajmy o naszych postanowieniach zapisanych na kartkach, prosimy Jezusa o wytrwanie w tych postanowieniach i ich wypełnienie. Pamiętajcie, proszę, że w Papieskim Dziele Misyjnym Dzieci, do którego Tereska wstąpiła w dniu swojej Pierwszej Komunii Świętej, DZIECI POMAGAJĄ DZIECIOM, odmawiając codziennie jedną modlitwę Zdrowaś Maryjo w intencji swoich*

rówieśników w krajach misyjnych i ofiarowują raz w miesiącu przynajmniej złotówkę na pomoc dzieciom świata.

3. Po uzgodnieniu z księdzem proboszczem i rodzicami dzieci, jeśli to możliwe, organizujemy w parafii lub szkole akcję Dzieci Komunijne Dzieciom Misji dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych. Więcej informacji na temat akcji znajdziecie w linku: <https://missio.org.pl/dzieci-komunijne-dzieciom-misji/>, a materiały można kupić online: <https://misyjny-sklep.missio.pl/2-sklep-missio-polonia>.

DLA DOCIEKLIWYCH

„Bardzo często Kościół jest nazywany «Bożą budowlą» (1 Kor 3, 9). Pan porównał siebie samego do kamienia odrzuconego przez budujących, który jednak stał się kamieniem węgielnym. Na tym fundamencie Apostołowie zbudowali Kościół; od tego fundamentu wziął on trwałość i spistość. Ta budowla jest ozdabiana różnymi określeniami: «jest domem Boga», w którym mieszka Jego rodzina; jest mieszkaniem Boga w Duchu; «przybytkiem Boga z ludźmi» (Ap 21, 3), a przede wszystkim świętą świątynią, która ukazywana jako sanktuarium zbudowane z kamieni, jest czczona przez świętych Ojców, a w liturgii jest słusznie upodobniona do Miasta Świętego, nowego Jeruzalem. W tę świątynię, niby żywe kamienie, jesteśmy wbudowani tu, na ziemi. Jan Ewangelista kontempluje to Miasto Święte, przy odnowieniu świata «zstępujące z nieba od Boga, przystrojone jak oblubienica zdobna w klejnoty dla swego męża» (Ap 21, 1–2)».

Źródło: KKK 756

„Jeżeli Eucharystia buduje Kościół, a Kościół sprawuje Eucharystię, to w konsekwencji zachodzi pomiędzy nimi bardzo ścisły związek. Jest to prawda, która pozwala nam zastosować do tajemnicy Eucharystii

słowa o Kościele wypowiedziane w Symbolu nicejsko-konstantynopolitańskim: «jeden, święty, powszechny i apostołski». Jedna i powszechna jest także Eucharystia. Jest ona również święta, co więcej, jest Najświętszym Sakramentem. Lecz przede wszystkim pragnę zwrócić uwagę na jej apostołski charakter”.

Źródło: *Ecclesia de Eucharistia* 26

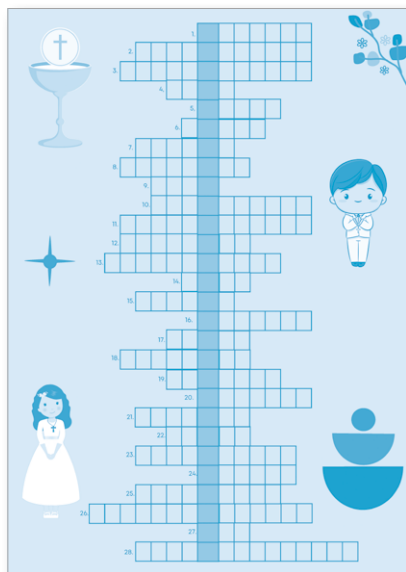
MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

O. Paweł Manna niezwykle cenił Eucharystię. Polecał misjonarzom ją jako pierwszy punkt dnia, żeby właśnie rano odprawiali Mszę Świętą lub w niej uczestniczyli. Mówił, że później jest dużo spraw i zajęć. Można przez to o niej zapomnieć albo sprawować ją w pośpiechu. Uważał, że z samego rana jest też lepiej dlatego, że dzięki temu Pan Jezus jest z nami, w naszych sercach, przez cały dzień. Pisał: „Najświętsza Trójca przychodzi i zamieszkuje w nas w sposób tajemniczy, a jednak rzeczywisty”. Komunia Święta była dla o. Manny bardzo ważna i uważał, że to niesamowita łaska, jaką Pan Bóg nam daje: „Jezus nie mógł pozostać bliżej nas, nie mógł być bardziej dostępny, nie mógł dać się nam bardziej, niż ustanawiając Najświętszy Sakrament, w którym cały oddaje się do naszej dyspozycji”.

O. Manna bardzo też lubił modlitwę na adoracji. Zachwycał się, że sam Pan Bóg przyszedł do nas i z nami, ludźmi, pozostał ukryty w kawałku chleba. Pisał: „Bóg dał nam już tak wiele: istnienie, życie, wszystkie stworzenia, cały wszechświat, dał nam aniołów, świętych i cały raj. A mimo to jeszcze Mu to nie wystarczało, zechciał dać nam samego siebie”. Zachęcał, żeby jak najczęściej przychodzić do Pan Jezusa. Mówił: „Jezus w tabernakulum jest blisko nas! Wiemy, że za tymi drzwiczkami jest Zbawiciel świata osobiście. Wiemy, że nas widzi swoimi oczami i słucha nas swoimi uszami, zawsze gotowy, aby nas przyjąć. Żadnych pośredników i poczekalni! Zawsze jest gotowy, aby nas wysłuchać”.

Załączniki

Załącznik 13.1

**Na fundamencie APOSTOŁÓW jest Kościół założony,
od wieków wiernie tej nauki strzeże
i ją przekazuje na wszystkie strony.**

W czerwcu podsumowujemy cały rok szkolny. Powtarzamy wszystkie wiadomości o Kościele i o życiu Pawła Manny. To również posłanie na czas wakacji. W tym miesiącu podejmiemy temat Kościoła, który jest APOSTOLSKI, to znaczy zbudowany na fundamencie Apostołów, na ich nauczaniu i na władzy, której udzielił im sam Chrystus. Kościół zachowuje i przekazuje przez wieki nauczanie usłyszane właśnie od Apostołów. Jest jednocześnie POSŁANY do całego świata, aby nieść Ewangelię.

CO BĘDZIE POTRZEBNE

- tablica lub brystol zawieszony na ścianie
- określenia, nazwy Kościoła zapisane słowami, obrazki i tytuły comiesięcznych spotkań z minionego roku (**załącznik 14.1**)
- 12 pudełek po butach lub innych, podobnych do cegiełek
- krótkie opisy każdego z Apostołów (**załącznik 14.2**)
- klej, markery / flamastry
- bezpieczny (zamknięty, ogrodzony, o dobrej widoczności dzieci) teren do gry terenowej
- koperty z zadaniami (**załącznik 14.3**)
- rekwizyty do gry terenowej: farba do twarzy lub inna forma oznaczeń zdobytych punktów, skakanka, Pismo Święte, około 3 metry liny lub taśmy, po której będzie można iść
- tekst nabożeństwa (**aneks 3** lub **aneks 4**)

INFORMACJA WAŻNA JEST, WTEDY CZUJESZ SIĘ THE BEST!

1. Animator: *Kochani, czy wiecie, że to już nasze ostatnie spotkanie formacyjne w tym roku? Nie wiem, jak wam, ale mnie ten rok bardzo szybko zleciał. Mam dla was dobrą wiadomość: bardzo dużo się nauczyliście! Prawie jak studenci teologii! Znaće obrazy, którymi opisuje się Kościół, znacie życie bł. Pawła Manny, a przede wszystkim jesteście coraz lepszymi misjonarzami, świadkami Jezusa dzięki waszej modlitwie i sposobowi życia. Bardzo wam za to dziękuję. Zaraz sami się przekonacie, jak wiele umiecie.*

2. Animator rozdaje wydrukowane i pocięte elementy (**załącznik 14.1** – obrazy Kościoła zapisane słowami, obrazki i tytuły comiesięcznych spotkań z minionego roku). Jeśli dzieci jest więcej, można przygotować komplety wydruków w kopertach dla par, trójek czy mniejszych grup. Jeśli w Ognisku Misyjnym jest mniej dzieci, można układankę zrobić całą grupą razem.

Waszym zadaniem jest dopasować elementy układanki, które dostaliście. Do „określeń” Kościoła dopasujcie obrazek i tytuł któregoś z naszych spotkań z tego roku. To wcale nie będzie łatwe, bo w tytułach brakuje wyrazów. Spróbujcie je uzupełnić. Zobaczymy, komu pierwszemu się uda wszystko ułożyć, i do tego bez błędu! Uwaga! Start!

3. Oglądamy prace. Podsumowujemy. Poprawiamy, jeśli trzeba. Animator komentuje: *Świetnie wam poszło! Gratulacje! A jakie epizody z życia o. Pawła Manny przychodzą wam na myśl, kiedy widzicie te określenia Kościoła?* Spontaniczne wypowiedzi dzieci. Gdyby były trudności, animator podpowiada, przypomina, nakierowuje.

4. Animator: *Jestem z was bardzo dumna/y! Nasze dzisiejsze spotkanie będzie nam przypominało o tym, że Kościół jest APOSTOLSKI. To znaczy, że po pierwsze, pochodzi od Apostołów, bo to im Pan Jezus przekazał swoją*

naukę i polecił, żeby jej strzegli i przekazywali innym ludziom. Po drugie, słowo APOSTOŁ znaczy POSŁANY. Kościół jest posłany do wszystkich ludzi, wszystkich czasów i narodów, żeby przypominać każdemu człowiekowi, że Bóg bardzo go kocha, że Bogu zależy na człowieku i że Jezus z tej miłości przyszedł na świat, umarł i zmartwychwstał. I żyje do dzisiaj właśnie w Kościele.

Jak pewnie wiecie, strzec wiernie nauki Jezusa przez tyle wieków nie jest łatwo. Niektóre rzeczy można zapomnieć albo pomylić. Nie jest też łatwo przekazywać całą prawdę, taką jaką Pan Jezus przekazał Apostołom. Przekonajcie się sami, że to nie jest proste.

5. Gra w głuchy telefon. Dzieci siedzą w kręgu lub w rzędzie. Animator mówi na ucho pierwszemu dziecku pierwszy wers tematu. Dzieci kolejno przekazują go sobie w ten sam sposób. Ostatnie dziecko zapisuje usłyszane słowa na tablicy i odczytuje je na głos. Podobnie robimy kolejno z drugą i trzecią linijką. Za każdym razem zmieniamy miejsce nadawania, czyli zaczynamy od innego dziecka.

- Na fundamencie Apostołów jest Kościół założony,
- od wieków wiernie tej nauki strzeże
- i ją przekazuje na wszystkie strony.

**ZANIM BĘDZIE DOBRA AKCJA,
TO POTRZEBNA JEST FORMACJA**

1. Animator: *Świetnie sobie poradziliście, chociaż nie było łatwo przekazywać wiernie to, co usłyszeliście. Dlatego w Kościele mamy Pismo Święte i Tradycję Apostołów, której strzeże papież i biskupi. Kiedy czegoś zapomnimy, zawsze można sprawdzić. Przede wszystkim jednak Pan Bóg dał nam Ducha Świętego, który wciąż jest obecny w Kościele i pilnuje, żebyśmy nie odeszli od nauki Pana Jezusa i jej nie fałszowali. Już o tym mówiliśmy w tym roku. Dlatego tak ważne jest, żeby czytać Pismo Święte, słuchać*

nauki papieża i modlić się do Ducha Świętego. Bez tego możemy się pogubić... Ważne jest też, by pamiętać, że Kościół jest APOSTOLSKI. Zobaczcie i posłuchajcie, co mówił o tym bł. o. Paweł Manna (**załącznik Mysz_10**).

2. Animator kładzie przed dziećmi 12 pudełek z imionami Apostołów (po jednym dla każdego dziecka lub grupy) i krótkie opisy każdego z Apostołów (**załącznik 14.2**). Najpierw dopasowujemy opisy do imion. Zadanie jest dość trudne, zatem pomoc animatora wydaje się niezbędna. Po dopasowaniu doklejamy opis do odpowiedniego pudełka – cegiełki. Animator mówi:

Kościół jest Apostolski, bo zbudowany został na fundamencie Apostołów. To im Pan Jezus przekazał swoją naukę. Wielu rzeczy możemy się od nich nauczyć, żebyśmy umieli dobrze budować swoje życie z Panem Bogiem i ludźmi. Jeśli fundament będzie dobry, to dobra będzie też cała budowla! Tutaj mamy imiona Dwunastu Apostołów, fundament Kościoła. Poprośmy Pana Jezusa, żeby pomógł nam się czegoś od nich nauczyć!

3. Zabawa w budowanie. Bierzemy kolejno po jednej cegiełce. Kładziemy na środku, zastanawiamy się, czego możemy się nauczyć od danego Apostoła (zastanawiamy się razem z dziećmi lub od razu sami proponujemy), prosimy o to w modlitwie spontanicznej. Każde z dzieci wypowiadając słowo „amen”, przeskakuje przez daną cegiełkę. Kiedy już przeskoczą wszystkie dzieci, z boku ustawiamy cegiełki jedna na drugiej, w dowolnym porządku. Ważne jest tylko to, żeby się ze sobą stykały, np. były położone jedna na drugiej itp.

Przykładowe propozycje modlitw:

- **św. Piotr Apostoł** – to on był pierwszym papieżem. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy słuchali nauczania papieża, biskupów i kapłanów. Amen.*
- **św. Andrzej Apostoł** – to on przyprowadził do Jezusa swojego brata Piotra. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy naszym przykładem życia innych prowadzili do Ciebie. Amen.*

- **św. Jakub Starszy** – był bardzo żywiołowy, Pan Jezus nazwał go „Synem Gromu”. *Panie Jezu, pomóż nam panować nad naszymi emocjami.*
- **św. Jan** – był najmłodszym z Apostołów, a jednak tylko on nie uciekł spod Krzyża. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy nigdy nie śmiali się z młodszych i słabszych. Amen.*
- **św. Filip** – był przyjacielem św. Andrzeja Apostoła – *Dziękujemy Ci, Panie Jezu, za naszych przyjaciół. Amen.*
- **św. Bartłomiej** – to jedyny z Apostołów, który miał bardzo dobre wykształcenie. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy doceniali możliwość nauki i nie sprawiali przykrości nauczycielom. Amen.*
- **św. Szymon Gorliwy** – niewiele o nim wiadomo. *Panie Jezu, pomóż nam być pokornymi i nie smucić się, kiedy nie jesteśmy doceniani. Amen.*
- **św. Juda Tadeusz** – uznawany jest za patrona rzeczy trudnych i beznadziejnych. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy nigdy się nie zniechęcali, ale ufali Tobie. Amen.*
- **św. Jakub Młodszy** – pod koniec życia był biskupem Jerozolimy. *Prosimy Cię, Panie Jezu, o mądrość i świętość dla pasterzy Kościoła. Amen.*
- **św. Tomasz** – nazywany jest „niedowiarkiem”, bo sam chciał dotknąć zmartwychwstałego Chrystusa. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy często „dotykali Cię” i przyjmowali z wiarą w Komunii Świętej. Amen.*
- **św. Mateusz** – jest jednym z Ewangelistów. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy często czytali Pismo Święte. Amen.*
- **św. Maciej** – wybrany do grona Apostołów po zdradzie Judasza. *Prosimy Cię, Panie Jezu, żebyśmy każdego dnia byli uważni na znaki Twojej obecności, które nam dajesz. Amen.*

4. Animator: *Świetnie! Mamy już wybudowany nasz fundament Kościoła, fundament Apostołów. Nie tylko ten, który widzimy, zbudowany*

z „cegiełek”. Z tych wielu próśb, które skierowaliśmy do Pana Boga, zbudowaliśmy Kościół duchowy, ten, który my sami tworzymy. Przypomnijmy sobie temat dzisiejszego spotkania:

**„Na fundamencie Apostołów jest Kościół założony,
od wieków wiernie tej nauki strzeże
i ją przekazuje na wszystkie strony”.**

W podziękowaniu za cały ten rok pracy, formacji, modlitwy, posługi dla waszych rówieśników w krajach misyjnych i dla waszych bliskich w domach, w szkole, w parafii zapraszam was teraz na dwór na specjalną grę!

**JEDNOŚĆ WAŻNA JEST W KOŚCIELE,
DZIĘKI NIEJ ZROBIMY WIELE**

Tutaj wspólnie działamy...

1. Gra terenowa. Może być przeprowadzona na dwa sposoby – jako podchody (a) lub jako bank talentów (b).

a) podchody

Do gry w podchody potrzebne są dwie grupy lub więcej. Animator odpowiednio wcześniej przygotowuje na wyznaczonym terenie (bezpiecznym, zamkniętym, daleko od drogi, takim, gdzie dzieci są widoczne) 12 punktów z zadaniami (**załącznik 14.3**). Wskazówki do odnajdywania kolejnych punktów animator musi przygotować samodzielnie na podstawie znajomości terenu, gdzie mają się odbywać podchody.

b) bank talentów

W 12 miejscach czekają przygotowani wolontariusze (rodzice, młodzież). Zadaniem dzieci (małymi grupkami lub indywidualnie) jest jak najszybciej odnaleźć wszystkie stanowiska i wykonać zadanie wyznaczone przez wolontariusza. Za dobrą odpowiedź należy się np. 1 pieg namalowany farbą lub naklejony na twarz albo kolorowa agrafka, którą przypinamy na rękaw koszulki dziecka itp. (zadania do wydrukowania w **załączniku 14.3**).

2. Na zakończenie gry spotykamy się całą grupą. Dziękujemy dzieciom za zabawę, za cały rok. Przypominamy, że misjonarzami, świadkami Jezusa, jesteśmy również w wakacje, zatem nie należy zapominać o niedzielnej Mszy św. i codziennej modlitwie za dzieci świata oraz za misjonarzy. Życzymy dzieciom spokojnych i bezpiecznych wakacji.

Można zakończyć wspólnym piknikiem lub ogniskiem.

...tam daleko pomagamy!

3. Przy okazji pikniku lub ogniska można zebrać do skarbonki dowolne ofiary na pomoc dzieciom w krajach misyjnych.

4. Jeśli po całym roku formacji są nowe dzieci, można zorganizować – w porozumieniu z księdzem proboszczem – nabożeństwo przyjęcia do PDMD (zob. **aneks 3**).

5. Jeśli wszystkie dzieci z Ogniska Misyjnego należą do PDMD, można zorganizować – w porozumieniu z księdzem proboszczem – nabożeństwo posłania małych misjonarzy (zob. **aneks 4**).

DLA DOCIEKLIWYCH

Kościół jest apostołski, ponieważ jest zbudowany na Apostołach. Jest on apostołski w potrójnym znaczeniu:

- był i pozostaje zbudowany na „fundamencie Apostołów” (Ef 2, 20; Ap 21, 14), świadków wybranych i posłanych przez samego Chrystusa;
- zachowuje i przekazuje, dzięki Duchowi Świętemu, który w nim mieszka, nauczanie, depozyt wiary i zasady usłyszane od Apostołów;
- w dalszym ciągu – aż do powrotu Chrystusa – jest uświęcany i prowadzony przez Apostołów dzięki tym, którzy są ich następcami w misji pasterkiej, to znaczy przez Kolegium Biskupów, a ci są wspomagani przez kapłanów w jedność z następcą Piotra, Najwyższym Pasterzem Kościoła.

Źródło: KKK 857

„Cały Kościół jest apostołowski, ponieważ pozostaje, przez następców św. Piotra i Apostołów, w komunii wiary i życia ze swoim początkiem. Cały Kościół jest apostołowski, ponieważ jest «posłany» na cały świat. Wszyscy członkowie Kościoła, choć na różne sposoby, uczestniczą w tym posłaniu. «Powołanie chrześcijańskie jest również ze swojej natury powołaniem do apostołstwa». «Apostolstwem» nazywa się «wszelką działalność Ciała Mistycznego», która zmierza do rozszerzenia «Królestwa Chrystusa po całej ziemi»”.

Źródło: KKK 863

„«Chrystus posłany przez Ojca jest źródłem i początkiem całego apostołstwa w Kościele», jest więc oczywiste, że skuteczność apostołstwa zarówno tych, którzy zostali wyświęceni, jak i świeckich, zależy od ich żywego zjednoczenia z Chrystusem 346. Stosownie do powołań, wymagań czasów i darów Ducha Świętego apostołstwo przyjmuje bardzo zróżnicowane formy. Zawsze jednak miłość, czerpana przede wszystkim z Eucharystii, «jest jakby duszą całego apostołstwa»”.

Źródło: KKK 864

„To jest ten jedyny Kościół Chrystusowy, który wyznajemy w Symbolu wiary jako jeden, święty, powszechny i apostołowski, który nasz Zbawiciel po swoim zmartwychwstaniu powierzył pasterskiej pieczy Piotra (J 21, 17) i zlecił jemu i pozostałym Apostołom rozkrzewianie go i kierowanie nim” (por. Mt 28, 18 nn).

Źródło: LG 8

„Kościół posłany przez Boga do narodów, aby był «powszechnym sakramentem Zbawienia», z najgłębszej własnej potrzeby powszechności i posłuszny nakazowi swego Założyciela stara się głosić Ewangelię Chrystusa wszystkim ludziom. Sami bowiem Apostołowie, na których został założony Kościół, idąc śladami Chrystusa, «głosili słowo prawdy

i rodzili Kościoły». Zadaniem ich następców jest czynić to dzieło wiecznie trwałym”.

Źródło: AG 1

MYSZ COŚ WIE I WAM POWIE

O. Paweł Manna bardzo starał się o wierność nauce Kościoła, tej nauce, którą mamy zapisaną w Piśmie Świętym i którą przekazali nam Apostołowie. Mówił, że słowo Boże i Tradycja apostołska są dwoma filarami, na których opiera się cała działalność misyjna. Mówił, że są one jak korzenie drzewa. A kiedy drzewo się przesadza, to nikt nie troszczy się o liście i gałązki, ale dba o to, żeby cały, nieraniony i niepokaleczony korzeń przesadzić w nowe miejsce. Dla o. Manny takim korzeniem wiary, chrześcijaństwa i misji są najważniejsze prawdy naszej wiary, strzeżone przez wieki i przekazane przez Apostołów. Dlatego mówił misjonarzom, że na misje trzeba zabrać ze sobą tylko Pismo Święte i Katechizm, a reszta „urośnie” na miejscu. Pisał też, że „Kościół jest apostołski, ponieważ pochodzi bezpośrednio od Apostołów, a trwa poprzez nieprzerwaną sukcesję biskupów”. Uważał, że Kościół Święty, który jest matką i źródłem życia, jak każdy żywy organizm dąży do wzrostu i rozwoju, dopóki nie osiągnie swojej naturalnej postaci, za którą, w przypadku Kościoła, uważał cały świat.

ANEKS I

KOŚCIÓŁ JAKO CIAŁO CHRYSTUSA

Z KONSTYTUCJI DOGMATYCZNEJ O KOŚCIELE *LUMEN
GENTIUM* SOBORU WATYKAŃSKIEGO II
(tłum. Poznań 2012)

Źródło: LG 7:

„Syn Boży, zwyciężając śmierć w zjednoczonej z Nim ludzkiej naturze, przez swoją śmierć i zmartwychwstanie odkupił człowieka i przemienił go w nowe stworzenie (por. Ga 6, 15; 2 Kor 5, 17). Udzielając bowiem swego Ducha, ukształtował swoich braci wezwanych spośród wszystkich narodów jako swoje Mistyczne Ciało”.

„Życie Chrystusa rozlewa się w tym ciełe na wierzących, którzy przez sakramenty jednoczą się w sposób tajemniczy i rzeczywisty z umęczonym i uwielbionym Chrystusem. Przez chrzest bowiem upodobniamy się do Chrystusa: «Wszyscy bowiem w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni, aby stanowić jedno Ciało» (1 Kor 12, 13). W tym świętym obrzędzie przedstawiane jest i dokonuje się nasze zespolenie ze śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa: «Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani», jeśli zaś «przez śmierć, podobną do Jego śmierci, zostaliśmy z Nim złączeni w jedno, to tak samo będziemy z Nim złączeni w jedno przez podobne zmartwychwstanie» (Rz 6, 4n). Przy łamaniu chleba eucharystycznego, uczestnicząc w sposób rzeczywisty w Ciele Pańskim, wnosimy się do komunii z Nim i nawzajem ze sobą. «Ponieważ jeden jest chleb, przeto my, liczni, tworzymy jedno ciało. Wszyscy bowiem bierzemy z tego samego chleba». (1 Kor 10, 17). Tak wszyscy stajemy się członkami

Jego Ciała (por. 1 Kor 12, 27), «a każdy z osobna jesteśmy nawzajem dla siebie członkami» (Rz 12, 5)».

„Jak wszystkie członki ciała ludzkiego, chociaż są liczne, tworzą przecież jedno ciało, tak też i wierni w Chrystusie (por. 1 Kor 12, 12). Również w budowaniu Ciała Chrystusa obowiązuje różnorodność członków i funkcji. Jeden jest Duch, który rozdziela różnorodne dary dla dobra Kościoła, stosownie do swego bogactwa i do potrzeb posługiwania (por. 1 Kor 12, 1–11). Wśród tych darów góruje łaska Apostołów, których władzy sam Duch poddaje również charyzmatyków (por. 1 Kor 14). Tenże Duch, sam przez siebie, swoją mocą i wewnętrznym spojeniem członków zespalać ciało, tworzy i nakazuje miłość wzajemną między wiernymi. Dlatego, jeśli jeden członek cierpi, współcierpią wszystkie członki; a jeśli jeden członek doznaje czci, współradują się wszystkie członki (por. 1 Kor 12, 26)».

„Głową tego Ciała jest Chrystus. On jest obrazem Boga niewidzialnego, w Nim zostało wszystko stworzone. On jest przed wszystkimi i wszystko w Nim ma istnienie. On jest Głową Ciała, którym jest Kościół. On jest Początkiem, Pierworodnym spośród umarłych, aby zachowywał pierwszeństwo we wszystkim (por. Kol 1, 15–18). Wielkością swojej mocy panuje nad niebem i ziemią, a dzięki niedościgłej doskonałości i swojemu działaniu napełnia całe Ciało bogactwem swej chwały (por. Ef 1, 18–23)».

„Do Niego powinny się upodobniać wszystkie członki, aż ukształtuje się w nich Chrystus (por. Ga 4, 19). Dlatego jesteście dopuszczeni do misterii Jego życia, z Nim współkształtowani, razem z Nim umarli i razem z Nim wskrzeszeni z martwych, aż razem z Nim będziemy królować (por. Flp 3, 21; 2 Tm 2, 11; Ef 2, 6; Kol 2, 12 i in.). Na ziemi jeszcze jako pielgrzymi, idąc Jego śladami wśród ucisków i prześladowań, jesteście złączeni z Jego cierpieniami, jak ciało z głową, współcierpiąc z Nim, abyście razem z Nim mieli udział w chwale (por. Rz 8, 17)».

„Przez Niego «całe Ciało, zaopatrywane i utrzymywane w całości dzięki wiążącym połączeniom członków, rozrasta się w Bożym wzrostem» (Kol 2, 19). On sam w swoim Ciele, to znaczy w Kościele, ustawicznie rozdziela dary posługiwania, dzięki którym Jego mocą świadczymy sobie wzajemnie posługi ku zbawieniu, abyśmy żyjąc prawdziwie w miłości, wzrastali przez wszystko ku Temu, który jest naszą Głową (por. Ef 4, 11–16 gr.)”.

„Abyśmy zaś nieustannie się w Nim odnawiali (por. Ef 4, 23), udzielił nam ze swego Ducha, który istniejąc jako jeden i ten sam w Głowie i w członkach, tak całe Ciało ożywia, jednoczy i porusza, że Jego działanie święci Ojcowie mogli porównać z funkcją, jaką spełnia w ludzkim ciele zasada życia, czyli dusza”.

„Chrystus miłuje Kościół jako swoją oblubienicę, stawszy się wzorem męża miłującego swoją żonę jak własne ciało (por. Ef 5, 25–28); sam zaś Kościół poddany jest swojej Głowie (tamże 23–24). Ponieważ «w Nim mieszka cała Pełnia: Bóstwo na sposób ciała» (Kol 2, 9), Kościół, który jest Jego ciałem i pełnią, napęlnia On swoimi Boskimi darami (por. Ef 1, 22–23), aby zdążył i doszedł do całej Pełni Boga (por. Ef 3, 19)”.

Źródło: LG 8:

„Chrystus, jedyny Pośrednik, ustanowił swój święty Kościół, tę wspólnotę wiary, nadziei i miłości tu na ziemi, jako widzialny organizm; nieustannie go też podtrzymuje; przez niego prawdę i łaskę rozlewa na wszystkich. Wyposażona w hierarchiczne organy społeczność i zarazem Mistyczne Ciało Chrystusa, widzialne zgromadzenie, jak i wspólnota duchowa, Kościół ziemski i Kościół bogaty w dary niebieskie – nie mogą być pojmowane jako dwie odrębne rzeczy, lecz tworzą one jedną złożoną rzeczywistość, w której zrasta się pierwiastek ludzki i Boski. Dlatego też na zasadzie bliskiej analogii upodabnia się ona do misterium Słowa Wcielonego. Jak bowiem przybrana natura ludzka służy Słowu Bożemu jako żywe narzędzie zbawienia nierozzerwalnie z Nim zjednoczone,

podobnie społeczny organizm Kościoła służy ożywiającemu go Duchowi Chrystusa ku wzrastaniu tego ciała (por. Ef 4, 16)».

„To jest ten jedyny Kościół Chrystusa, który wyznajemy w Symbolu wiary jako jeden, święty, powszechny i apostołski, który nasz Zbawiciel po swoim zmartwychwstaniu powierzył pasterskiej trosce Piotra (por. J 21, 17) i zlecił jemu i pozostałym Apostołom rozkrzewianie go i kierowanie nim (por. Mt 28, 18 nn), i który założył na wieki jako «filar i podporę prawdy» (1 Tm 3, 15). Kościół ten, ustanowiony i zorganizowany w tym świecie jako społeczność, trwa w Kościele katolickim, rządonym przez Następcę Piotra oraz biskupów pozostających z nim w komunii, chociaż i poza jego organizmem znajdują się liczne pierwiastki uświęcenia i prawdy, które jako właściwe dary Kościoła Chrystusa nakłaniają do katolickiej jedności».

„A jak Chrystus dokonał dzieła odkupienia w ubóstwie i wśród prześladowań, tak i Kościół powołany jest do wejścia na tę samą drogę, aby udzielać ludziom owoców zbawienia. Jezus Chrystus, «istniejąc w postaci Bożej, [...] ogołocił samego siebie, przyjąwszy postać sługi» (Flp 2, 6) i ze względu na nas «będąc bogatym [...], stał się ubogim» (2 Kor 8, 9); tak i Kościół, chociaż do pełnienia swego posłannictwa potrzebuje środków, którymi dysponują ludzie, powstał nie celem szukania ziemskiej chwały, lecz by szerzyć pokorę i wyrzeczenie również swoim przykładem. Chrystus został posłany przez Ojca, «aby ubogim nieść dobrą nowinę, aby uzdrawiać skruszonych w sercu» (Łk 4, 18), «aby odszukać i zbawić to, co zgineło» (Łk 19, 10); podobnie i Kościół otacza miłością wszystkich dotkniętych ludzką słabością, co więcej, w ubogich i cierpiących odnajduje wizerunek swego ubożego i cierpiącego Założyciela, stara się ulżyć im w niedoli i w nich usiłuje służyć Chrystusowi. Podczas gdy Chrystus, «święty, niewinny, nieskalany» (Hbr 7, 26), nie znał grzechu (2 Kor 5, 21), lecz przyszedł jedynie dla przebłagania za grzechy ludu (por. Hbr 2, 17), Kościół, w którego łonie znajdują się grzesznicy, święty

i zarazem ciągle potrzebujący oczyszczenia, nieustannie podejmuje pokutę i odnowę”.

„Kościół «wśród prześladowań świata i pociech Bożych podąża naprzód w pielgrzymce», głosząc krzyż i śmierć Pana, aż przyjdzie (por. 1 Kor 11, 26). Mocą zaś zmartwychwstałego Pana krzepi się, aby swoje utrapienia i trudności, zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne, przezwyciężać cierpliwością i miłością, a Jego misterium, choć pod osłoną, wiernie przecież objawiać w świecie, dopóki się ona na koniec nie ujawni w pełnym świetle”.

Z KATECHIZMU KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

punkty 787–796 (Poznań 1994)

„Kościół jest komunią z Jezusem

787. Od początku Jezus włączył swoich uczniów do swojego życia; objawił im tajemnicę Królestwa; dał im udział w swoim posłaniu, w swojej radości 191 i w swoich cierpieniach 192. Jezus mówi o jeszcze głębszej komunii między Nim i tymi, którzy pójdą za Nim: «Wytrwajcie we Mnie, a Ja będę trwał w was... Ja jestem krzewem winnym, wy – latoroślami» (J 15, 4–5). Zapowiada także tajemniczą i rzeczywistą komunię między swoim i naszym ciałem: «Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim» (J 6, 56).

788. Kiedy uczniowie Jezusa zostali pozbawieni Jego widzialnej obecności, Jezus nie zostawił ich jednak sierotami. Obiecał pozostać z nimi aż do końca czasów i posłał im swego Ducha. Komunia z Jezusem stała się przez to w jakiś sposób jeszcze bardziej intensywna. «Udzielając bowiem Ducha swego, braci swoich, powołanych ze wszystkich narodów, ustanowił w sposób mistyczny jako ciało swoje».

789. Porównanie Kościoła do ciała wyjaśnia wewnętrzną więź między Kościołem i Chrystusem. Kościół nie jest tylko jakimś zgromadzeniem

wokół Chrystusa, lecz jest on zjednoczony w Nim, w Jego Ciele. Należy szczególnie podkreślić trzy aspekty Kościoła jako Ciała Chrystusa: jedność wszystkich członków między sobą dzięki ich zjednoczeniu z Chrystusem; Chrystus jako Głowa Ciała; Kościół jako Oblubienica Chrystusa.

Jedno Ciało

790. Wierzący, którzy odpowiadają na Słowo Boże i stają się członkami Ciała Chrystusa, zostają ściśle zjednoczeni z Chrystusem: «W Ciele tym życie Chrystusowe rozlewa się na wierzących, którzy przez sakramenty jednoczą się w sposób tajemny i rzeczywisty z umęczonym i uwielbionym Chrystusem». Jest to szczególnie prawdziwe w odniesieniu do chrztu, przez który jednoczymy się ze Śmiercią i Zmartwychwstaniem Chrystusa, oraz do Eucharystii, przez którą «uczestnicząc w sposób rzeczywisty w Ciele Pańskim, wnosimy się do wspólnoty z Nim i nawzajem ze sobą».

791. Jedność ciała nie eliminuje różnorodności członków. «W budowaniu Ciała Chrystusa bierze udział różnorodność członków i funkcji. Jeden jest Duch, który na pożytek Kościoła rozdziela różne swoje dary na miarę swych bogactw i potrzeb posługiwania». Jedność Ciała Mistycznego rodzi i pobudza wśród wiernych miłość: «Stąd, jeśli jeden członek cierpi, wspólnie z nim cierpią wszystkie członki; a jeśli jeden członek czci doznaje, wszystkie członki wspólnie z nim się radują». Jedność Ciała Mistycznego przewycięża w końcu wszystkie podziały: «Bo wy wszyscy, którzy zostaliście ochrzczeni w Chrystusie, przyoblekliście się w Chrystusa. Nie ma już Żyda ani poganina, nie ma już niewolnika ani człowieka wolnego, nie ma już mężczyzny ani kobiety, wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie Jezusie» (Ga 3, 27–28).

Chrystus jest Głową tego Ciała

792. Chrystus «jest Głową Ciała – Kościoła» (Kol 1, 18). On jest Zasadą stworzenia i odkupienia. Wywyższony w chwale Ojca, «aby sam zyskał pierwszeństwo we wszystkim» (Kol 1, 18), ma je przede wszystkim nad Kościołem, przez który rozciąga swoje Królestwo na wszystko.

793. Chrystus jednoczy nas ze swoją Paschą: Wszystkie członki powinny starać się upodobnić do Niego, «aż Chrystus (w nich) się ukształtuje» (Ga 4, 19). «Dlatego dopuszczeni jesteśmy do tajemnic Jego życia... złączeni jesteśmy z Jego cierpieniami jak ciało z Głową, współcierpiąc z Nim, abyśmy też wspólnie z Nim byli uwielbieni».

794. Chrystus przyczynia się do naszego wzrostu: Abyśmy wzrastali ku Niemu, naszej Głowie, Chrystus rozdziela w swoim Ciele, którym jest Kościół, dary i posługi, przez które pomagamy sobie wzajemnie na drodze zbawienia.

795. Chrystus i Kościół tworzą więc «całego Chrystusa» (*Christus totus*). Kościół stanowi jedno z Chrystusem. Święci mają bardzo żywą świadomość tej jedności: «Cieszymy się więc i składajmy dziękczynienie nie tylko za to, że uczynił nas chrześcijanami, lecz samym Chrystusem. Czy rozumiecie, bracia, jakiej łaski udzielił nam Bóg, dając nam Chrystusa jako Głowę? Skoro bowiem On jest Głową, my jesteśmy członkami; jesteśmy całym człowiekiem, On i my... Pełnia Chrystusa: Głowa i członki. Jaka to Głowa i jakie to członki? Chrystus i Kościół».

Kościół jest Oblubienicą Chrystusa

796. Jedność Chrystusa i Kościoła, Głowy i członków Ciała, zawiera także różnicę między Chrystusem i Kościołem w relacji osobowej. Ten aspekt jest często wyrażany w obrazie oblubieńca i oblubienicy. Obraz Chrystusa jako Oblubieńca Kościoła został przygotowany przez proroków i zapowiedziany przez Jana Chrzciciela. Sam Pan wskazał na siebie jako na Oblubieńca 209. Apostoł przedstawia Kościół i każdego wiernego,

członka jego Ciała, jako Oblubienicę «poślubioną» Chrystusowi Panu, by była z Nim jednym Duchem 210. Kościół jest niepokalaną Oblubienicą niepokalanego Baranka, którą Chrystus umiłował, dla której wydał się, «aby ją uświęcić» (Ef 5, 26), z którą związał się wiecznym przymierzem i nie przestaje troszczyć się o nią jak o własne Ciało. Oto cały Chrystus, Głowa i Ciało, jeden utworzony z wielu... Czy mówi Głowa, czy mówią członki – zawsze mówi Chrystus. Mówi jako pełniący rolę Głowy (*ex persona capitis*) lub jako pełniący rolę ciała (*ex persona corporis*), zgodnie z tym, co jest napisane: «Będą dwoje jednym ciałem. Tajemnica to wielka, a ja mówię: w odniesieniu do Chrystusa i do Kościoła» (Ef 5, 31–32). Sam Pan powiedział w Ewangelii: «A tak już nie są dwoje, lecz jedno ciało» (Mt 19, 6). Jak zobaczyliście, nie ma dwóch różnych osób, ale stanowią jedno w więzi małżeńskiej... Jako Głowa nazywany jest «Oblubieńcem», jako Ciało jest nazywany «Oblubienicą».

ANEKS 2

BŁOGOSŁAWIONY PAWEŁ MANNA

Papież Jan XXIII nazwał błogosławionego Pawła Mannę „Krzysztofem Kolumbem współpracy misyjnej”, a Paweł VI powiedział o nim, że był „jednym z najskuteczniejszych krzewicieli idei misyjnego uniwersalizmu w XX wieku”. Założona przez niego w 1916 r. Unia Misyjna Duchowieństwa pragnęła realizować w praktyce powszechne powołanie do misji i angażować we współpracę misyjną wszystkich chrześcijan.

O. Paweł Manna był prekursorem duchowości misyjnej zaoferowanej każdemu ochrzczoneму, promotorem dzieła misyjnego oraz jedności chrześcijan. Swoją myśl misyjną zbudował zarówno na głębokim studium teologicznym, antropologicznym i etnologicznym, jak i na własnych doświadczeniach. Tym bardziej jest ona wartościowa dla Kościoła.

Paweł Manna urodził się 16 stycznia 1872 r. w Avellino, we Włoszech, jako piąte dziecko Vincenza Manny i Lorenzy Ruggiero, w rodzinie zamożnej, wykształconej i pobożnej. Gdy miał niespełna trzy lata, umarła jego matka, co w przyszłości wpłynie na rozwój duchowości maryjnej o. Pawła. Został oddany na wychowanie do wujostwa zamieszkałego w Neapolu. Tam rozpoczął edukację w szkole podstawowej w wieku ośmiu lat. Po dwóch latach powrócił do rodzinnego Avellino, gdzie kontynuował naukę w gimnazjum technicznym. W 1887 r. jego wuj Arcangelo Ruggiero, który był księdzem, zaproponował Pawłowi i jego bratu naukę w niższym seminarium duchownym w Rzymie. W tym samym roku Paweł Manna rozpoczął formację w Katolickim Towarzystwie Nauczania, które znane jest dzisiaj jako Towarzystwo Boskiego Zbawiciela, założonym przez ks. Franciszka Marię Jordana. Już wtedy pojawiały się w nim pragnienia wyjazdu na misje i poświęcenia się zbawieniu niewierzących w Chrystusa. Dlatego też po kilkuletnim

rozeznaniu, 5 maja 1891 r. przeniósł się do Seminarium Misyjnego w Mediolanie. 19 maja 1894 r. o 6.30 rano w jednej z kaplic mediolańskiej katedry został wyświęcony na kapłana przez abp. Mediolanu Paolo Angelo Balleriniego.

Niedługo po święceniach o. Manna doświadczył po raz pierwszy fizycznego cierpienia związanego z poważną chorobą żył i odbyłą operacją. Ta i następne choroby sprawiły, że w jego duchowości misyjnej pojawił się element ofiarowania cierpienia za misje, a w zamyśle Papieskiej Unii Misyjnej będzie ustanowienie Misyjnego Dnia Chorych.

Na początku października 1895 r. wraz z sześcioma siostrami misjonarkami i czterema innymi kapłanami wyruszył z Triestu do Bombaju, rozpoczynając tym samym swoje ukochane misje. Krajem docelowym była Birma.

Dwanaście lat posługi misyjnej o. Manny podzielonych było na trzy etapy. Każdy z nich przerwany powrotem do kraju na leczenie gruźlicy, która dała o sobie znać w czasie pobytu w Birmie. Pierwszy okres (1895–1907) spędził pośród płamienia Ghekhu'. To zderzenie z rzeczywistością innego świata położyło zasadniczy fundament pod całą jego duchowość misyjną. To tutaj zaczął uczyć się miejscowych języków i kultury. Realizował w praktyce to, co misjologia nazwie inkulturacją i dialogiem międzyreligijnym. Tutaj wypracował swoją metodę misyjną, polegającą na bliskości ewangelizowanych, na poznaniu ich zwyczajów i głoszenia prawd wiary katolickiej w sposób zrozumiały dla miejscowych. Na szczególną uwagę zasługuje napisanie katechizmu w języku ghekhu' oraz opracowań naukowych na temat tej grupy etnicznej.

Krótki powrót do Włoch od stycznia do października 1902 r. wykorzystał na propagowanie przeprowadzanego w Birmie studium antropologiczno-etnicznego oraz porządkowanie pierwszych notatek na temat jego metody misyjnej.

W czasie drugiego pobytu w Birmie od 1902 do 1905 r. został skierowany przez biskupa do posługi jako pomocnik wikariusza apostolskiego

w Taungngu. Była to jednak praca biurowa, która niesłuchanie męczyła o. Mannę, dlatego jak najczęściej wykorzystywał okazje do wizytacji wiosek i agend misyjnych. Wtedy właśnie poznał lud Bugu, którego język, zwyczaje i wierzenia natychmiast zaczął studiować i opisywać.

Kolejny powrót do Włoch i zaostarzająca się choroba sprawiły, że o. Manna zaczął czuć się niepotrzebny i przegrany. Uczył się wtedy akceptacji cierpienia i woli Bożej. Gdy nieco odzyskał siły, pod koniec 1906 r. po raz trzeci wyjechał do Birmy. Nie oszczędzał się, pracował wiele, odwiedzał wioski, żył wśród tubylców i tak niecały rok później stan jego zdrowia był już na tyle poważny, że natychmiast musiał wrócić do Mediolanu.

Powrót do Włoch był dla o. Manny ogromnie trudnym doświadczeniem. Czuł się przegrany jako misjonarz i kapłan. Zastanawiał się nawet nad odejściem z misyjnego zgromadzenia. Czas tak trudnej „nocy ciemnej” stał się załączkiem jednego z większych dzieł misyjnych – Papieskiej Unii Misyjnej. Zanim jednak doszło do jej założenia, o. Manna zauważył, że we Włoszech bardzo mało ludzi interesuje się sprawami misji. Skierowany do pracy w upadającym czasopiśmie „Misje Katolickie”, nadał temu pismu prawdziwie misyjne oblicze. Z czasem stało się ono jednym z najpoczytniejszych i głównym narzędziem budzenia świadomości misyjnej chrześcijan, a szczególnie kleryków i kapłanów.

W tym też okresie zaczęła krystalizować się myśl misyjna o. Manny, której fundamentem była konieczność powszechnej współpracy wszystkich chrześcijan na rzecz nawrócenia całego świata. Od 1908 r. powstawały książki, artykuły i broszury ukazujące potrzebę współpracy misyjnej każdego ochrzczonego. Uwieńczeniem tego studium było powstanie 31 października 1916 r. Unii Misyjnej Duchowieństwa, znanej dzisiaj jako Papieska Unia Misyjna. W latach 1934–1941 sam Paweł Manna był jej międzynarodowym sekretarzem.

Kolejne lata to wprowadzanie w życie pragnienia obudzenia i zaangażowania na rzecz misji wszystkich członków Kościoła. O. Manna przyczyniał

się do promocji misyjnej poprzez wydawanie kolejnych czasopism: „Propaganda Missionaria” oraz „Italia Missionaria”. Pierwsze publikowało świadectwa i listy misjonarzy, drugie skierowane było do młodzieży w celu budzenia powołań misyjnych. Powstał również wewnętrzny biuletyn Unii „Rivista di Studi Missionari”. To w nim po raz pierwszy o. Manna oficjalnie zachęcił misjonarzy do studiowania religii niechrześcijańskich. W 1936 r. założył Zgromadzenie Sióstr Misjonek Niepokalanej, co było owocem wcześniejszych lat korespondencji z misjonarkami, duchowego im towarzyszenia, a przede wszystkim jasnym znakiem, jak bardzo doceniał życie konsekrowane w dziele misyjnym. W latach 1934–1943 podjął systematyczne studium na temat jedności chrześcijan, opisując to, czego sam doświadczył w czasie pracy misyjnej. Na początku lat 40. XX w. została wydana książka *I fratelli separati e noi – Considerazioni e testimonianze sulla riunione dei Cristiani*, która otworzyła drogę duchowości ekumenicznej w odniesieniu do misji i apostołatu.

Oprócz posługi na rzecz propagandy misyjnej we Włoszech odbył również wiele podróży misyjnych (1927–1929, 1933), w czasie których wspierał misjonarzy swoim doświadczeniem i przemyśleniami, a także gromadził materiały do kolejnych publikacji.

Po zakończeniu w Rzymie posługi sekretarza PUM powrócił do Ducenty, do założonego przez siebie Seminarium Południowego dla Misji Zagranicznych. Ostatnie lata życia spędził na prowadzeniu seminarium, publikowaniu książek i artykułów oraz na systematycznym przekazywaniu swoich obowiązków i odpowiedzialności współbraciom. W styczniu 1952 r. obchodzone były uroczyste 80. urodziny o. Manny. 21 maja rzekł się definitywnie wszystkich swoich odpowiedzialności, a dwa miesiące później trafił do szpitala. Zmarł 15 września 1952 r. o godzinie 14.10 w klinice w Neapolu.

W 1974 r. rozpoczął się w Neapolu proces beatyfikacyjny o. Pawła Manny zakończony uroczystą beatyfikacją 4 listopada 2001 r. na placu Świętego Piotra.

PAPIESKA UNIA MISYJNA

Po powrocie z posługi na misjach w Birmie, w połowie 1907 r., borykając się z gruźlicą oraz poczuciem zawodu i nieprzydatności, o. Manna obserwując sytuację swojej ojczyzny, doszedł do ważnych wniosków. Stwierdził, że siły ewangelizacji świata zostały nierównomiernie rozłożone. Zauważył, że kraje chrześcijańskie miały wiele środków apostołatu i przede wszystkim wielu kapłanów, a najbardziej jego zdaniem potrzebujące kraje misyjne były tego pozbawione. Co więcej, utrzymywał na podstawie swoich codziennych obserwacji, że prawie nikt we Włoszech tego nie zauważa i nie widzi problemu w braku zainteresowania misjami i nawróceniem niewiernych. Błogosławiony był zdania, że „we Włoszech brakuje zainteresowania misjami. Wie się o ich istnieniu, ale mówi się o nich zbyt mało. Zbyt mało ludzi we Włoszech czyta choćby jedno czasopismo, które porusza sprawy misji”. O. Manna uważał ignorancję chrześcijan prowadzącą do pozostawienia niewierzących w ciemności niewiedzy i poza poznaniem Jezusa Chrystusa za ogromny problem ówczesnego Kościoła. W jego mniemaniu problem ten miał dwa oblicza. Z jednej strony niewierni pozostawieni bez możliwości zbawienia, z drugiej brak współpracy katolików w dziele ewangelizacji, a tym samym brak realizowania przez nich nakazu misyjnego samego Jezusa. Uważał, że rozwiązanie tej drugiej kwestii będzie jednocześnie rozwiązaniem pierwszej. Od niej zatem postanowił zacząć i stąd myśl o utworzeniu stowarzyszenia, które by w tym pomogło. Jak sam napisał, zamysł utworzenia PUM zrodził się „z pragnienia rozwiązania jak najradykałniej problemu współpracy katolików w apostołacie Kościoła”.

Swoje przemyślenia i spostrzeżenia, którymi wcześniej dzielił się jedynie ustnie, w pewnym momencie o. Manna zaczął spisywać. Pierwotnie owocem tych notatek miał być artykuł do „Le Missioni Catoliche”, jednak w 1908 r. powstała z tego książka, która do śmierci jej autora doczekała się pięciu wydań. Celem tej publikacji było przede wszystkim ukazanie

klerykom i kapłanom diecezjalnym, że ich powołanie do kapłaństwa mieści w sobie powołanie do misji. Ostatni rozdział noszący tytuł *Tutti missionari* jest apelem do wszystkich chrześcijan, aby współpracowali z misyjnym dziełem Kościoła. Ta myśl stała się najważniejszą podstawą późniejszej Unii Misyjnej.

Analizując potrzebę misyjnej formacji i współpracy, o. Manna pragnął, aby „w każdej diecezji powstało stowarzyszenie gorliwych kapłanów, którzy zajęliby się wspieraniem wszelkich dzieł sprzyjających głoszeniu Ewangelii pośród niewierzących”.

Konkretyzacja myśli założenia PUM zbiegła się z I wojną światową. Stąd pojawiła się pewna krytyka wobec o. Manny, że w czasach tak trudnych zamierza zakładać stowarzyszenie. On jednak był zdania, że to właśnie zniszczenie niesione przez wojnę wymaga odpowiedzi i naprawy. Widział ją w zebraniu i zorganizowaniu wszelkich sił całego kleru, aby działać skutecznie na rzecz apostołatu Kościoła. Na tej podstawie wypracował projekt Unii.

15 lutego 1916 r. o. Manna odwiedził osobiście abp. Guido Confortiego, przekazując mu brudnopis statutów planowanej Unii. Znamienny tytuł tego brudnopisu brzmiał: *Powody, które podpowiadają założenie siły kapłańskiej na rzecz misji wśród niewiernych*. Conforti z jednej strony doskonale rozumiał duchowość o. Manny, z drugiej zaś miał bezpośredni dostęp do Benedykta XV. Z uwagą przestudiował ów tekst, wyrażając swoje zdanie i w uzgodnieniu z o. Manną wprowadzając konieczne poprawki.

Ostateczną wersję statutów Conforti zaprezentował 26 kwietnia 1916 r. na osobistej audiencji u papieża. Choć Benedykt XV nie był na początku zbyt chętny do zakładania nowego stowarzyszenia misyjnego, zgodził się przejrzeć statuty i porozmawiać z Kongregacją Rozkrzewiania Wiary po zapewnieniu, że nie chodzi o zakładanie niczego nowego, a tylko o wsparcie już istniejących dzieł misyjnych. Zgodził się, gdyż nie miała to być nowa organizacja, lecz siła duchowa ku nawróceniu świata i animacja wiernych do współpracy na rzecz apostołatu ewangelizacji.

Pół roku później, 23 października, w czasie audiencji ogólnej Benedykt XV wyraził swoje upodobanie „dla tej słusznej propozycji, mającej na celu wspieranie dzieła apostolskiego, które tak bardzo leży mu na sercu”, i żywił nadzieję, że „z Bożą pomocą i dzięki gorliwości biskupów spotka się ono z powszechną przychylnością wśród duchowieństwa i wiernych we Włoszech”. 31 października kardynał Serafini, ówczesny prefekt Kongregacji Rozkrzewiania Wiary, zakomunikował pisemnie Confortiemu decyzję papieża, prosząc o przekazanie jej o. Mannie. Stało się tak już 4 listopada 1916 r., gdy abp Conforti napisał do o. Pawła: „Z jak największą satysfakcją załączam kopię bardzo długiego listu Kardynała Prefekta Świętej Kongregacji Propaganda Fide, w którym został całkowicie zaaprobowany nasz projekt Unii Misyjnej. [...] Przykro mi jedynie, że w tymże liście to mnie została przypisana ta inicjatywa, pomimo że wyraziłem się jasno, iż nie jestem jej pomysłodawcą”. 8 listopada o. Manna odpowiedział: „Otrzymałem dzisiaj rano czcigodny list i kopię dokumentu Kardynała Prefekta, spieszę podziękować”.

Datę 31 października 1916 r. uważa się za oficjalny dzień powstania Unii Misyjnej Duchowieństwa, choć dekret jej zatwierdzenia pojawił się w dokumentach watykańskich dopiero w styczniu 1917 r.

Ważnym dla duchowości Unii wydarzeniem historycznym było dołączenie do niej osób konsekrowanych. W zamyśle o. Manny od samego początku była współpraca misyjna siostr i braci zakonnych. Nie wiadomo dokładnie, z jakich przyczyn pierwsze statuty Unii odnosiły się jedynie do kapłanów diecezjalnych. Jednak temat konsekrowanych powracał. Po raz pierwszy już w 1918 r., gdy abp Conforti organizował w swojej diecezji spotkanie na temat niedawno powstałego dzieła. Jako obserwatorów i gości zaprosił przełożonych zgromadzeń zakonnych, które prowadziły misje poza granicami kraju. Okazało się, że ich zainteresowanie było ogromne i przybyli w dużej liczbie. Natychmiast po tym spotkaniu Conforti napisał o tym o. Mannie. Mimo to przez kolejnych 20 lat nic się nie wydarzyło. Wreszcie w 1938 r. ks. Tommaso J. Mac Donnell, dyrektor

krajowy UMD w Stanach Zjednoczonych, napisał do Rady Wyższej Unii prośbę, by zakonnicy i siostry zakonne z USA mogli należeć do UMD. 4 czerwca 1938 r. przeanalizowała pismo. O. Mac Donnella i o. Mannę zobowiązała do przygotowania schematu współpracy misyjnej wszystkich zakonników świata. Miesiąc później schemat był gotowy. Napisano w nim między innymi, że zadaniem osób konsekrowanych należących do Unii ma być przede wszystkim modlitwa za misje, propagowanie dzieł misyjnych, propaganda misyjna w szkołach, prowadzonych przez zakony ośrodkach oraz troska o powołania misyjne. 3 lutego 1939 r. Kongregacja Propaganda Fide zaakceptowała ten projekt o. Manny. Trzeba było jednak kolejnych 10 lat, by uzyskać oficjalną aprobatę Stolicy Apostolskiej. 14 lipca Kongregacja Rozkrzewiania Wiary opublikowała dekret *Huic Sacro*, w którym kard. prefekt Pietro Fumasoni przekazał zgodę Piusa XII, aby w skład Unii należeli bracia zakonni, członkowie instytutów świeckich i siostry wszelkich zakonów i zgromadzeń. Od tego dnia dzieło zmieniło nazwę na Unię Misyjną Kapłanów, Zakonników i Zakonnic. Gdy zaś w roku 1956 z woli Piusa XII podniesiona została do rangi papieskiej, przydomek ten dodano na początku nazwy.

Do dzisiaj cele Papieskiej Unii Misyjnej to:

- formacja misyjna kapłanów;
- misyjna formacja i animacja całego Ludu Bożego;
- propagowanie i wspieranie pozostałych Papieskich Dzieł Misyjnych;
- modlitwa i działalność ekumeniczna;
- modlitwa o powołania misyjne.

WIĘCEJ: <https://missio.org.pl/papieska-unia-misyjna/>

ANEKS 3**OBRZĘD PRZYJĘCIA DZIECI
DO PAPIESKIEGO DZIEŁA MISYJNEGO DZIECI****CELEBRANS:**

Drogie dzieci! Przez pewien czas przygotowywałyście się, aby zostać małymi misjonarzami i w pełny i konkretny sposób uczestniczyć w misyjnej działalności Kościoła. Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci, którego szeregi dzisiaj powiększycie, obejmuje swą troską dzieci z terenów misyjnych, które jeszcze nie znają Pana Jezusa i cierpią z powodu różnego rodzaju niesprawiedliwości. Otacza swoją pomocą modlitewną i materialną również misjonarzy.

Dzisiaj, w obecności rodziców, rodzeństwa i wszystkich tu zgromadzonych, powiedzcie, czy chcecie z własnej woli i z ochotą podjąć się zadań, które stawia przed wami wasze misyjne Dzieło?

DZIECI:

Chcemy.

CELEBRANS:

Czy chcecie swoją codzienną modlitwą i zaangażowaniem pomagać dzieciom i misjonarzom na całym świecie?

DZIECI:

Chcemy.

CELEBRANS:

Czy chcecie swoje dobre uczynki ofiarować w intencji dzieci świata i misjonarzy, którzy im głoszą Pana Jezusa?

DZIECI:

Chcemy.

CELEBRANS:

Czy chcecie dzielić się waszymi drobnymi oszczędnościami z dziećmi, które tego potrzebują, bo często są głodne, chore, bezdomne, opuszczone lub sprzedawane w niewolę?

DZIECI:

Chcemy.

CELEBRANS:

Czy chcecie coraz więcej dowiadywać się o pracy misjonarzy i życiu waszych rówieśników przez formację w Ognisku Misyjnym i czytanie czasopisma „Świat Misyjny”?

DZIECI:

Chcemy.

CELEBRANS:

Drogie dzieci, Pan Jezus, któremu pragniecie służyć poprzez niesienie pomocy misjonarzom i dzieciom z krajów misyjnych, niech umocni wasze dobre postanowienia i udzieli wam łaski do wytrwania w nich. Amen.

Każdy ochrzczony jest UKOCHANY, a UKOCHANY JEST POSŁANY. Nikt, kto jest świadkiem Pana Jezusa i działa w Jego imię, nigdy nie jest sam! Jezus jest z nami przez wszystkie dni aż do skończenia świata. Żebyście zawsze o tym pamiętali, otrzymacie za chwilę krzyżyki misyjne, które najpierw poświęcimy.

Poświęcenie i wręczenie krzyżyków misyjnych PDMD**CELEBRANS:**

Wspomożenie nasze w imieniu Pana.

WIERNI:

Który stworzył niebo i ziemię.

CELEBRANS:

Pan z wami.

WIERNI:

I z duchem twoim.

CELEBRANS:

Módlmy się.

Prosimy Cię, Panie, wszechmogący Boże, abyś pobłogosławił te misyjne krzyżyki. Niech będą umocnieniem w wierze dla tych, którzy będą je nosić. Niech pomagają im czynić dobro, bronią przed złem i przypominają o misyjnym powołaniu i zobowiązaniu. Przez Chrystusa Pana naszego.

WIERNI:

Amen.

CELEBRANS *skrapia krzyżyki wodą święconą, a następnie mówi do dzieci (lub każdego dziecka z osobna):*

Mały misjonarzu, Pan Jezus wybrał cię do współpracy w głoszeniu Ewangelii i w pomocy misjom i misjonarzom. On cię nigdy nie opuści i zawsze będzie cię wspierał w tym dziele. Przyjmij ten krzyżyk, który jest znakiem Jezusa, niech on ci przypomina, że masz być świadkiem Pana Jezusa wszędzie, dokąd pójdziesz.

DZIECKO / DZIECI:

Amen.

CELEBRANS:

Kochani mali misjonarze, należycie od teraz do Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci i jako współpracownicy samego papieża będziecie pomagać misjom i misjonarzom modlić się za nich codziennie i opowiadać o dziele misyjnym Kościoła w waszych rodzinach i szkołach.

Pan Jezus jest i zawsze będzie z wami, żeby was wspierać. Ja, w Jego imię i w imieniu Kościoła, posyłam was, abyście byli Chrystusowymi świadkami każdego dnia, w każdej chwili i w każdej sytuacji. Niech towarzyszy wam Boże błogosławieństwo.

Błogosławieństwo uroczyste lub forma skrócona**BŁOGOSŁAWIEŃSTWO UROCZYSTE**

(celebrans wyciąga dłonie nad dziećmi)

CELEBRANS:

Bóg, który oparł waszą wiarę na świadectwie Apostołów, niech was błogosławi za ich wstawiennictwem.

WIERNI:

Amen.

CELEBRANS:

Niech Bóg sprawi, abyście kierowani nauką i przykładem Apostołów stali się dla wszystkich świadkami prawdy.

WIERNI:

Amen.

CELEBRANS:

Święci Apostołowie, którzy przekazali nam wiarę, niech wam pomogą dojść do wiecznej ojczyzny.

WIERNI:

Amen.

CELEBRANS:

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

WIERNI:

Amen.

CELEBRANS:

Idźcie, jesteście posłani!

WIERNI:

Bogu niech będą dzięki!

FORMA SKRÓCONA

CELEBRANS:

Bóg w Trójcy Jedyny niech wspomaga rodziców, dziadków, opiekunów tych dzieci i zebranych tutaj wiernych, aby swoją modlitwą, słowem i świadectwem życia pomagali wytrwać im w powziętych postanowieniach, a przez to stali się radością i nadzieją Kościoła misyjnego. Amen.

Śpiew na zakończenie: np. hymn PDMD *Z Ojcem Świętym budzimy do misji* lub inna pieśń.

ANEKS 4

NABOŻEŃSTWO POSŁANIA na zakończenie roku formacyjnego

Śpiew na rozpoczęcie: *Z Ojcem Świętym budzimy do misji lub inna pieśń, którą dzieci znają.*

Znak krzyża i pozdrowienie celebransa

K: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

Pan z wami.

W: I z duchem twoim.

Wstęp celebransa

Kochani mali misjonarze, za wami cały rok formacji, animacji i współpracy misyjnej. Należycie do Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci i jako współpracownicy samego papieża staraliście się również w tym roku pomagać misjom i misjonarzom modlić za nich codziennie i opowiadać o dziele misyjnym Kościoła w waszych rodzinach i szkołach. Jednak przede wszystkim sami coraz bardziej poznawaliście Jezusa, aby mocniej Go pokochać i być Jego świadkami.

Pomódlmy się teraz wspólnie za dzieci i misjonarzy całego świata, a także za nas samych, abyśmy w czasie wakacji nie zapomnieli o wielkim zadaniu budzenia do misji, które Pan Jezusa nam powierza.

Z Pisma Świętego

Z Ewangelii według świętego Mateusza:

„Pan Jezus powiedział: «Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata»”.

Modlitwa wiernych

Do Boga, który włączył każdego z nas w swój plan zbawienia świata i nieustannie posyła nas i wspiera nas w swoich łaskami w głoszeniu Ewangelii, zanieśmy nasze prośby:

– Za Kościół, aby docierał z Ewangelią do najdalszych zakątków świata. *Ciebie prosimy...*

– Za dzieci i młodzież z terytoriów misyjnych, aby mogli żyć godnie, jak przystało Bożym Dzieciom i aby znaleźli się ludzie, którzy im w tym pomogą modlitwą i ofiarą materialną. *Ciebie prosimy...*

– Za dzieci z Ognisk Misyjnych, za ich rodziców, opiekunów i animatorów, aby nie zniechęcali się w byciu Chrystusowymi świadkami, oraz o bezpieczne wakacje dla nich. *Ciebie prosimy...*

– Za naszego księdza proboszcza i za wszystkich pracujących w naszej parafii i diecezji księży, aby pamiętali, że to w ich rękach jest klucz do misyjnego ożywienia wspólnoty wiernych. *Ciebie prosimy...*

– Za misjonarzy pracujących na terenach *ad gentes*, aby czuli Bożą pomoc i wsparcie ludzi w ich trudnej posłudze. *Ciebie prosimy...*

– Za nas, ochrzczonych, byśmy pamiętali, że należymy do Kościoła Chrystusowego, w którym mamy wielu braci i wiele sióstr i jesteśmy odpowiedzialni za to, by i do nich dotarła Ewangelia o Bożej miłości. *Ciebie prosimy...*

Ojcze, który z miłości do ludzi posłałeś na świat swojego Syna, aby założył Kościół, przez który dobra nowina o Twojej miłości dotrze do wszystkich ludzi, prosimy, byś wpierał nas w ewangelizacji i wysłuchał prośb, które do Ciebie zanieśliśmy. Przez Chrystusa Pana naszego...

Śpiew: *Jezus do swoich uczniów rzekł* lub inna pieśń, którą dzieci znają.

Celebrans

Od najmłodszych lat została nam dana łaska poznania Pana Jezusa. Znamy Jego życie, wiemy, że dla nas umarł i zmartwychwstał. Jednak

nie wszyscy ludzie urodzili się w chrześcijańskim kraju. Niektórzy nie znają Jezusa. To zobowiązuje nas do dwóch rzeczy. Po pierwsze, żeby dziękować Panu Bogu za łaskę wiary, a po drugie, żeby się nią dzielić! Sam Pan Jezus posłał Apostołów, żeby uczyli innych słowami i czynami (świadcstwem życia) tego, co sami o Nim wiedzą. Apostołowie nauczając i udzielając chrztu, głosili dobrą nowinę o Jezusie i nam ją przekazali. Tej nauki wiernie strzeże od wieków Kościół Chrystusowy, który w tym roku lepiej poznaliście. Wiecie dobrze, co to znaczy żyć w Kościele. To być... w Chrystusa Ciele!

Kochani, każdy ochrzczony w Kościele jest UKOCHANY, a UKOCHANY JEST POSŁANY, aby nieść Ewangelię. Pamiętajcie, że w tym trudnym zadaniu Pan Jezus jest zawsze z wami, żeby was wspierać. Nikt, kto jest świadkiem Pana Jezusa i działa w Jego imię, nigdy nie jest sam! Jezus jest z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata. Ja, w Jego imię i w imieniu Kościoła, posyłam was, abyście w tym czasie wakacji byli Chrystusowymi świadkami każdego dnia, w każdej chwili i w każdej sytuacji.

Niech towarzyszy wam wstawiennictwo i pomoc błogosławionego o. Pawła Manny, którego w tym roku poznaliście.

Niech towarzyszy wam również Boże błogosławieństwo. Bezpiecznych wakacji i do zobaczenia we wrześniu!

Błogosławieństwo *(celebrans wyciąga dłonie nad dziećmi)*

K: Bóg, który oparł waszą wiarę na świadectwie Apostołów, niech was błogosławi za ich wstawiennictwem.

W: Amen.

K: Niech Bóg sprawi, abyście kierowani nauką i przykładem Apostołów stali się dla wszystkich świadkami prawdy.

W: Amen.

K: Święci Apostołowie, którzy przekazali nam wiarę, niech wam pomogą dojść do wiecznej ojczyzny.

W: Amen.

K: Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W: Amen.

K: Idźcie, jesteście posłani!

W: Bogu niech będą dzięki!

Śpiew: *Dzielmy się wiarą jak chlebem* lub inna pieśń, którą dzieci znają.

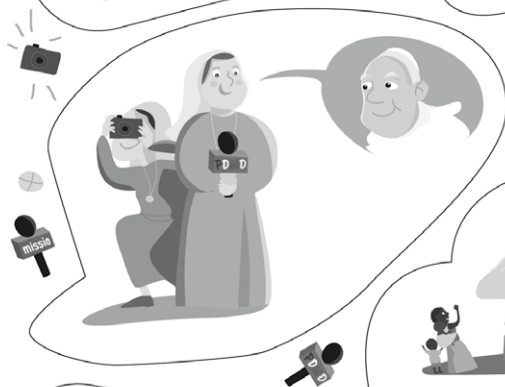
7. DZIECI KOMUNIJNE
DZIECIOM MISJI

2. OGNISKA
MISYJNE

8. MEDIA
DLA MISJI

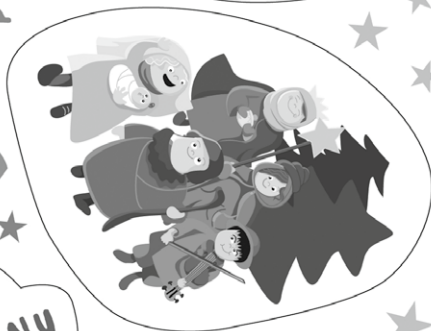

5. SKARBONKA
MISYJNA

3. ANIMACJE

1. DZIECI
POMAGAJĄ
DZIECIOM

INICJATYWY
MISYJNY

6. RÓŻANIEC MISYJNY
I TYDZIEŃ MISYJNY

